

Lohjan seurakunta

TALOUSARVIO 2018

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2018-2020

Kuva Pekka Huttunen

**Hyväksytty Lohjan seurakunnan
kirkkoneuvostossa 14.11.2017
kirkkovaltuustossa 28.11.2017**

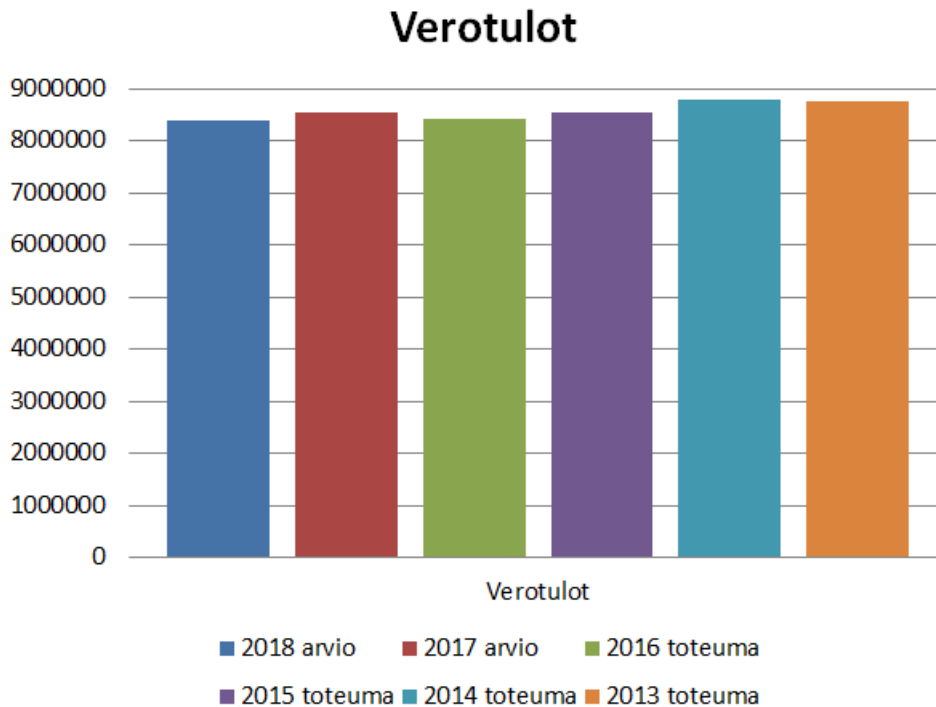
1. YLEISPERUSTELUT	4
1.1. Yleinen taloudellinen tilanne ja verotulojen kehitys	4
1.2. Lohjan seurakunnan jäsenmäärä ja taloudellinen tilanne	4
1.3. Toiminta- ja taloussuunnitelmamääritykset.....	5
1.4. Toimintatuotot	5
1.5. Toimintakulut.....	5
1.5.1. Palkat ja muut henkilöstömenot.....	5
1.5.2. Sosiaaliturva-, eläkevakuutus- ja sosiaalivakuutusmaksut.....	5
1.5.3. Palvelujen ostot	6
1.5.4. Vuokrat	6
1.5.5. Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6
1.5.6. Annetut avustukset	6
1.6. Kirkollisverotulot 2018	7
1.6.1. Valtionosuus 2017.....	8
1.6.2. Verotuskustannukset	8
1.6.3. Maksu kirkon keskusrahastolle.....	8
1.6.4. Eläkerahastomaksu 2017	8
1.6.5. Käyttötalous yhteensä	8
1.7. Talousarvion sitovuus	9
2. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2018 – 2020.....	9
2.1. Henkilöstökulujen kehitys	10
2.2. Henkilöstömäärän kehitys	11
2.3. Eläkepoistuma.....	12
2.4. Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen	13
2.5. Henkilöstön hyvinvointi ja työssä jaksaminen	14
2.6. Henkilöstösuunnitelma 2018-2020	15
3. YLEISHALLINTO	17
3.1. Kirkolliset vaalit	17
3.2. Kirkkovaltuusto.....	17
3.3. Kirkkoneuvosto	17
3.4. Taloushallinto.....	18
3.5. Tilintarkastus ja valvonta	18
3.6. Muu yleishallinto	19
3.7. Kirkonkirjojenpito	19
3.8. Kirkkoherranvirasto	20
4. SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA.....	20
4.1. Jumalanpalveluselämä.....	21
4.2. Aikuistyö	23
4.3. Muut seurakuntatilaisuudet.....	24
4.4. Tiedotus ja viestintä.....	24
4.5. Yleinen musiikkitoiminta / Konserttitoiminta	27
4.6. Päiväkerhotyö / Perhekerhotyö.....	28
4.7. Pyhäkoulutyö	31
4.8. Tyttöjen ja poikien työn toimintasuunnitelma 2018	31
4.9. Rippikoulutyö.....	33
4.10 Nuorisotyö.....	34
4.11. Diakoniatyö	36
4.12. Perheneuvonta	37
4.13. Sairaalasielunhoito	39
4.14. Lähetystyö.....	40
4.15. Kansainvälinen diakonia	41
4.16. Muu seurakuntatyö	42
4.17. Virkkalan aluetyö	42
4.18. Ruotsinkielinen työ	43

5. KARJALOHJAN ALUESEURAKUNTA	46
6. NUMMEN ALUESEURAKUNTA	48
7. PUSULAN ALUESEURAKUNTA.....	52
8. SAMMATIN ALUESEURAKUNTA	54
9. HAUTAUS- JA KIINTEISTÖTOIMI.....	55
9.1. Hautaus- ja puistopalvelut.....	55
LIITE 1	57
9.2. Kiinteistöpalvelut	60
10. INVESTOINTISUUNNITELMA 2018-2020	62
10.1. Poistot	69
LIITE 2.....	70
11. TALOUSARVIORAPORTIT	70

1. YLEISPERUSTELUT

1.1. Yleinen taloudellinen tilanne ja verotulojen kehitys

Suomen talous on lähtenyt kasvu-uralle. Eri tutkimuslaitokset ovat arvioineen kuluvan vuoden bruttokansantuotteen kasvuksi keskimäärin 2,2 % ja talousarviovuoden 2018 kasvuksi keskimäärin 1,7 % (ennusteet 4.9.2017). Työttömyyden arvellaan kääntyvän hienoiseen laskuun ja ansiotason nousevan hieman 2018. Noususta ei ennusteta pitkäaikaista. Inflaation ennustetaan olevan yhden prosentin tienoilla.

Syksyllä alkavalla työehtosopimuskierröksellä tulee olemaan painetta palkankorotuksiin, mutta merkitsevistä liittokohtaisista palkankorotuksista on varoitettu pidättymään. Veroasteen on valtion talousarvioehdotuksessa ennakoitu pysyvän ennallaan eikä suurja veronalennuksia ole nähtävissä. Julkissektorin lomarahojen leikkaus 30 prosenttia on vielä voimassa 2018-19. Työttömyysasteen ennustetaan alenevan ja työllisyyden kasvavan.

Laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin tuli voimaan vuoden 2016 alussa, ja samalla luovuttiin seurakuntien yhteisövero-osuudesta. Lain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan valtion talousarviosta maksettavalla rahoituksella. Korvattavia tehtäviä ovat hautaustoimi, väestökirjanpito, toteuttavat sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Kirkon keskusrahastolle maksettavan valtion korvauksen suuruus oli 114,5 miljoonaa euroa vuonna 2017, josta jaettiin 107,5 miljoonaa euroa seurakunnille euroa/kunnan jäsen -jakoperusteen mukaan 31.12.2015 tilanteen mukaan. Kokonaissummaan ei tehdä indeksikorotusta, koska jakoperusteena on vuodelle 2018 viimeksi päättyneen tilikauden kunnan väestön määrä, tulee valtionavun määrä laskemaan vuodelle 2018.

1.2. Lohjan seurakunnan jäsenmäärä ja taloudellinen tilanne

Lohjan kaupungin väkiluku 31.12.2016 Tilastokeskuksen mukaan oli kaikkiaan 47.149 henkilöä, joka on 204 asukasta vähemmän kuin edellisvuonna.

Seurakunnan läsnä oleva jäsenmäärä 6.9.2017 oli 33.979 jäsentä (18.10.2016 yhteensä 34.552 jäsentä, -573 jäsentä). Seurakunnan jäsenmäärän lasku on hidastunut, mutta jäsenmäärän kehitys on silti negatiivinen.

Lähihistoriassa olleet Lohjan seurakuntayhtymän (toimintavuodet 2009-2012) alijäämäiset tilinpäätökset on saatu vuosina 2013-15 kääntymään positiivisiksi. Vuoden 2016 tilinpäätös osoitti positiivista tulosta, joka ei kuitenkaan kattanut poistoja kokonaan. Suurin tekijä positiivisten tulosten saavuttamisessa on ollut vuoden 2013 voimaan tullut kirkollisveron korotus 1,5 prosenttiin. Tämä vaikutus on nyt käytetty, ja seurakunta on rakenteellisten uudistusten edessä. Vuoden 2017 tilinpäätöksestä voidaan ennakoida aikaisempia vuosia heikompa. Sote- ja maakuntauudistus saattavat pakottaa laskemaan kirkollisveroprosenttia vuoden 2019 osalta. Muutostarve veroprosentin alentamiseksi lienee tasolla 0,1-0,15 %, mutta tarpeen määrä selviää vasta vuoden 2018 kuluessa.

Lohjan seurakunnan strategia hyväksyttiin 31.5.2016 kirkkovaltuustossa. Strategian vieminen käytännön tasolle ja osaksi työalojen toimintasuunnitelmia on tullut osaksi normaalia käytäntöä.

1.3. Toiminta- ja taloussuunnitelmamääritykset

Seurakuntien talousarvion laatimista koskevat määräykset ovat kirkkojärjestyksen 15. luvussa ja kirkkohallituksen ohjeessa Seurakunnan ja seurakuntayhtymän talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma. Seurakunnan kirjanpidossa noudatetaan kirjanpitolakia soveltuvin osin ja kirkkohallituksen ohjeita mm. Seurakunnan talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma, Seurakunnan tililuettelomalli ja Kustannusten kohdentaminen seurakunnassa. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä kirkkovaltuuston on hyväksyttävä vähintään kolmea vuotta koskeva toiminta- ja taloussuunnitelma. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakuntien toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

1.4. Toimintatuotot

Toimintatuottojen kokonaismäärän arvioidaan olevan **945.186 €** vuonna 2018. Suurin yksittäinen vähennys on ennakoitu metsätalouden tuottojen väheneminen, sen sijaan maksu- ja vuokratuottojen odotetaan hiukan kasvavan.

1.5. Toimintakulut

Lohjan seurakunnan ulkoisten toimintakulujen vuodelle 2018 arvioidaan olevan yhteensä **9.124.031 €**, joka on **139.454 €** enemmän kuin vuodelle 2017 budjetoidut toimintakulut. Selittäväenä tekijänä ovat projektiluonteiset henkilöstömenojen lisäykset, varaukset palveluiden oston, mm. erilaisin suunnittelu- ja tutkimusmenoihin.

1.5.1. Palkat ja muut henkilöstömenot

Kirkon nykyinen virka- ja työehtosopimus on voimassa 31.1.2018 saakka. Sopimuskaudella palkkoihin ei tule korotuksia. Julkisen sektorin (valtion, kunnan, kirkon, Kelan, Kevan ja Suomen Pankin) lomarahoja vähennetään 30 prosentilla nykyisestä tasosta. Vähennys koskee vuosina 2017–2019 päättyvien lomanmääräytymisvuosien aikana ansaittuihin vuosilomiin liittyviä lomarahoja. Vuoden 2018 palkkoja budjetoitaessa tulee siten ottaa huomioon, että lomarahosta jätetään 30 prosenttia maksamatta.

Henkilöstömenot ovat ratkaisevassa asemassa seurakuntien kulujen ja toimintamenojen kehityksen osalta. Henkilöstömenojen määrä seurakuntien toimintakuluista on keskimäärin noin 65 %, Lohjan seurakunnassa henkilöstömenojen osuus toimintakuluista on ollut keskimäärin 60 %.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaismäärä on 4.394.548 €
Henkilöstökulujen yhteismäärä on **5.515.764 €**.

1.5.2. Sosiaaliturva-, eläkevakuutus- ja sosiaalivakuutusmaksut

Työnantajan sosiaaliturvamaksun summaan on budjetoitu vuodelle 2017 on 1,1% palkkasummasta.

Kiel-eläkkeiden työnantajan maksaman eläkemaksun osalta talousarviossa varataan 22,5 % maksetuista palkoista ja palkkioista eläkevakuutusmaksuksi koko suunnitelmakauden ajan.

Muihin sosiaalivakuutusmaksuihin on budjetoitu 3 % palkkasummasta. Summa sisältää lakisääteiset tapaturma- työttömyys- ja ryhmähenkivakuutukset.

1.5.3. Palvelujen ostot

Palvelujen ostoihin luetaan erilaiset ulkopuolisten yritysten tuottamat palvelut esimerkiksi toimintatilojen siivoukset sekä kiinteistöjen pienimuotoisemmat korjaustyöt, jotka teetetään ulkopuolisella palveluntuottajalla ja joita ei lueta investoinneiksi.

Seurakunta on siirtynyt Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi vuoden 2015 alusta lukien. Työmäärä taloustoimistossa ei ainakaan vielä ole paljoa vähentynyt. Palvelukeskuksen prosessit ovat kuitenkin kehittyneet ja niitä tullaan edelleen kehittämään asiakaspalautteiden pohjalta.

Palveluiden ostojen kokonaismääräksi vuoden 2018 talousarviossa arvioidaan **1.826.315 €**.

1.5.4. Vuokrat

Vuokrakulujen arvioidaan olevan vuoden 2018 talousarviossa **258.060 €**, joka on edellisen talousarvion tasolla. Suurimman osan menoerästä muodostavat kone- ja laitevuokrat.

1.5.5. Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostojen kokonaismääräksi talousarviossa arvioidaan **1.141.367 €**.

1.5.6. Annetut avustukset

Lohjan seurakunnan sekä aluseurakuntien avustuskäytännöt ja periaatteet vaihtelivat. Lähetystyöhön varattujen avustusten periaatteet saatiin vuoden 2013 aikana selkiytettyä ja yhtenäistettyä koko seurakunnan tasolla. Lähetyskannatuksen tavoitteena on kohdentaa 1 % seurakunnalle arvoidusta palkkaverotuloista lähetystyölle seuraavan taulukon mukaan. Taulukon jakoprosenteilla pystytään kattamaan sekä kanta- että aluseurakuntien linjaama talousarviotuki ja lähetyspöytäkirjat:

Lähetysten talousarviotuki koko Lohjan seurakunnassa

Lähetysjärjestö	Prosentti
Suomen Lähetysseura (SLS)	49
Finska Missionsälskapet	2
Suomen luterilainen Evankeliumiyhdistys (SLEY)	15
Svenka Lutherska Evangeliföreningen	1
Suomen Evankelis-luterilainen Kansanlähetys (SEKL)	15
Suomen Piipiaseura (SPS)	10
Kylväjä	3
Medialähetys Sanansaattajat (SANSA)	5
Yhteensä	100

Kantaseurakunnassa vapaaehtoinen määrittelemätön lähetykskannatus jaetaan seuraavan periaatteen mukaan, ja mikäli alueneuvostot eivät ole linjanneet omalta kohdaltaan vapaaehtoista lähetykskannatusta, niin noudatetaan linjauksessa kantaseurakunnan tekemää linjausta:

Lähetyksjärjestö	Prosentti
Suomen Lähetysseura (SLS)	37
Suomen luterilainen Evankeliumiyhdistys (SLEY)	19
Suomen Evankelis-luterilainen Kansanlähetyks (SEKL)	16
Suomen Piipliaseura (SPS)	10
Medialähetyks Sanansaattajat	10
Suomen Merimieskirkko ry	8
Yhteensä	100

Koko Lohjan seurakunnan kohdalla annettujen avustusten osalta talousarvioesityksessä esitetään avustusten kokonaissummaksi 261.765 €. Avustusmäärärahojen työalakohtaista jakoa esitetään pidettäväksi kuluva vuotta vastaavana. Avustusmäärärahat esitetään jakautuvaksi talousarviossa seuraaville kustannuspaikoille koko seurakunnassa:

Yleinen musiikkitoiminta	21.688 €
Diakoniatyö	64.300 €
Lähetyks	84.327 €
Kansainvälinen diakonia	75.000 €
Muu seurakuntatyö	16.250 €

Kansainvälisen diakonian kohdalla Kirkon Ulkomaanapua tuetaan 61.000 € summalla, 9.000 € kohdentuu ystävyyseurakunnille. Suomen Merimieskirkkoa tuetaan 5.000 € summalla.

1.6. Kirkollisverotulot 2018

Kirkollisverotuloja kertyi vuonna 2016 yhteensä 8.432.714,74 €. Tulot osuutena yhteisöverojen tuotosta ja valtionavusta vuonna 2016 oli 1.049.143,52 €. Kokonaisverotulokertymä oli 9.481.858,26 €. Lohjan seurakunnan kirkkovaltuusto päätti 26.9.2017 pitää kirkollisveroprosentin vuodelle 2018 entisellään (1,5 %).

Kirkollisveroprosentin, eli tuloveroprosentin tuottoon vaikuttaa suoraan kolme tekijää:

- Seurakunnan jäsenmäärä eli kirkkoon kuulumisaste
- seurakuntalaisten tulotaso
- seurakuntalaisten työllisyysaste

Kirkollisveron tilitysten jako-osuus seurakunnille 1.2.2017 lukien on 2,88 %. Jako-osuus on hiukan laskenut vuosittain. Jako-osuuden alenemisella on suora vaikutus seurakunnille tilitettäviin kirkollisveroihin. Jako-osuuden alenemiseen on vaikuttanut eniten seurakuntien jäsenmäärän väheneminen.

Seurakuntatalouden lähtökohtaisena tavoitteena ja tehtävänä ei ole ylijäämäisten tilinpäätösten tavoittelemine, ts. voiton tuottamine. Verotulot muodostavat n. 90 % seurakunnan kaikista tuloista, tällä seurakunnan tulo-rahoituksella katetaan päivittäisen toiminnan kustannuksia sekä toiminnassa tarvittavan infrastruktuurin ylläpitämistä.

Jäännösverojen maksukäytännön mukaisesti erät tilitetään pääosin kuluvan vuoden joulukuussa ja tulevan vuoden helmikuussa. Takaisin perittävä maksuunpanotilitys tehdään marraskuussa.

Vuoden 2018 talousarviossa Lohjan seurakunnan kirkollisverotulojen määräksi arvioidaan yhteensä **8.381.400 €**.

1.6.1. Valtionosuus 2017

Laki valtion rahoituksesta evankelis-luterilaiselle kirkolle eräisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin tuli voimaan vuoden 2016 alussa. Mainitun lain mukaan seurakunnille lailla annettuja yhteiskunnallisia tehtäviä korvataan jatkossa valtion talousarviosta maksettavalla rahoituksella ja samalla luovutaan seurakuntien yhteisövero-osuudesta. Korvattavia yhteiskunnallisia tehtäviä ovat hautaustoimi, väestökirjanpito tehtävät sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito. Kirkon keskusrahastolle maksettavan valtion korvauksen suuruus oli 114 miljoonaa euroa vuonna 2016. Summa maksetaan Kirkon keskusrahastolle 12 erässä kuukausittain. Summaan ei tehdä indeksikorotusta vuodelle 2018.

Kirkolliskokous päätti toukokuussa 2015, että 114 miljoonan euron valtionrahoituksesta jaetaan vuonna 2016 viisi miljoonaa euroa avustuksina kulttuurihistoriallisten rakennusten korjaushankkeisiin ja kaksi miljoonaa euroa käytetään Kirjurin ylläpito- ja kehitystyöhön. 107 miljoonaa euroa jaetaan seurakunnille euroa/kunnan jäsen edellisen vuoden lopun tilanteen mukaan. Osuuden suuruus vaihtelee vuosittain riippuen kunnan asukasluvun kehityksestä. Lohjan seurakunnan vuoden 2018 talousarviossa valtionosuudeksi on arvioitu 916.500 €.

1.6.2. Verotuskustannukset

Vuodesta 2016 alkaen seurakuntien osuus yhteisöverosta on poistunut, jonka vuoksi seurakuntien osuus yhteisöverosta on alentunut. Osuus verotuskustannuksista on arvioitu olevan noin 116.000 €.

1.6.3. Maksu kirkon keskusrahastolle

Vuonna 2018 maksetaan keskusrahastomaksu verovuoden 2016 kirkollisverokertymän perusteella. Seurakuntamaksun suuruus vuonna 2017 oli 7,5 % vuonna 2015 toimitetun verotuksen laskennallisesta kirkollisverosta. Keskusrahastomaksun määräksi talousarvioon on varattu **425.000 €**.

1.6.4. Eläkerahastomaksu 2017

Kirkolliskokous hyväksyi Kirkkolain muutoksen (uusi KL 22 L 8 § 6. kohta), jonka mukaan jokainen seurakunta tai seurakuntayhtymä suorittaa kirkon keskusrahastolle vuosittain kirkon eläkerahaston kartuttamista varten enintään viisi prosenttia viimeksi toimitetun verotuksen kirkollisverosta (eläkerahastomaksu). Kirkolliskokouksen päätöksen mukaisesti eläkerahastomaksun suuruus oli 4 % vuonna 2017. Maksun suuruus vuonna 2018 on 5%. Eläkerahastomaksun määräksi talousarvioon on varattu **425.000 €**.

1.6.5. Käyttötalous yhteensä

Käyttötalouden kulujen (ulkoiset tilit) loppusumma eli toimintakulut ovat **9.124.031 €**. Käyttötalouden ulkoiset tulot eli toimintatuotot ovat **945.186 €**. **Toimintakate** eli toimintatuottojen ja kulujen erotus on **8.178.845 €**.

Vuosikate, eli toimintatuottojen ja verotulojen sekä toiminta- ja verotuskulujen, ja keskusrahastomaksujen erotus on 198.517 €. Vähentämällä vuosikatteesta suunnitelman mukaiset poistot rakennuksista, koneista ja kalustosta jne. sekä satunnaiset tuotot ja kulut, saadaan tilikauden tulos, joka on alijäämäinen **380.119 €**.

Lisäämällä tilikauden tulokseen poistoeron ja varausten muutokset, saadaan tilikauden yli-/alijäämä. Seurakunnan tilikauden **alijäämä** on ehdotuksen mukaan **323.136 €**.

Hautainhoitorahaston talousarvioesityksen toimintakulut ovat **428.783 €**.

1.7. Talousarvion sitovuus

Talousarviovuosi 2018 on sitova ja arviot taloussuunnitelmavuosien 2019–2020 osalta ohjeellisia.

Sitovuustaso merkitsee, että talousarvioon merkittyä määrärahaa ei saa sitovuustason puitteissa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa määrättyyn tarkoitukseen. Jos määräraha ei riitä, on hyvissä ajoin ennen sen loppumista tehtävä perusteltu ylitys- tai muutosesitys ao. toimielimelle. **Talousarvio ei ole määrärahojen osalta velvoittava** eli talousarviossa oleva määräraha ei velvoita käyttämään sitä, eikä toisaalta kenellekään synny sen perusteella mitään oikeuksia seurakuntaan nähden.

Kirkkovaltuusto määrittelee talousarvion hyväksyessään meno- ja tuloarvioiden sitovuustason, jonka puitteissa määrärahoja voidaan käyttää muuhun kuin menolajin osoittamaan tarkoitukseen. **Sitovuustaso on toimintakate** joka sisältää **ulkoiset kulut ja tuotot**. Ulkoiset menot ovat seurakunnan yksityiselle tai yhteisölle rahana maksamia palkkoja, palveluita, vuokria, tavaroita tai avustuksia.

Sitovuustaso käyttötalouden, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan osalta on seuraava:

pääluokkataso: Kirkkovaltuusto
tehtäväalueataso: Kirkkoneuvosto

Investointiosan sisällä summamuutoksista päättää kirkkovaltuusto.

2. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2018 – 2020

Henkilöstö on seurakuntatyönantajan tärkein resurssi ja arvokkain työkalu seurakunnan perustehtävän toteuttamiseksi. Tämän osoittaa talousarvion luvut; valtaosa (noin 60 %) seurakunnan tuloista kuluu henkilöstöön. Henkilöstösuunnittelu on seurakunnan johdon, työalojen esimiesten ja luottamushenkilöiden yhteinen haaste.

Toimintaympäristön muuttuessa ja taloudellisten resurssien niukentuessa henkilöstösuunnittelun merkitys korostuu. On tarpeen jatkuvasti tarkastella, mitä työtä seurakunnassa tehdään ja millä tavalla. Suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota erityisesti siihen, millaisen työntekijämäärän ylläpitämiseen seurakunnalla on varaa ja millaista osaamista seurakunnassa tarvitaan.

Henkilöstösuunnittelun avulla määritellään Lohjan seurakunnan strategian ja toiminnan vaatima määrällinen ja laadullinen henkilöstötarve. **Tavoitteena on, että henkilöstösuunnitelma kytkeytyy kiinteästi toiminnan suunnitteluun, jolloin voidaan ennakoida muuttuvia henkilöstön osaamistarpeita, henkilöstön määrää ja rakennetta sekä sijoittumista työaloille.** Määrän, laadun ja kohdentumisen lisäksi henkilöstösuunnittelu kattaa myös henkilöstövoimavaroista huolehtimisen.

Henkilöstöä koskevia toimenpiteitä suunnitellaan työaloilla toimintasuunnitelman ja koulutus-suunnitelman laatimisen yhteydessä. Henkilöstöpalvelut koordinoi suunnittelua sekä tuottaa ajantasaista henkilöstötietoa suunnitelman perustaksi sekä laatii vuotuisen henkilöstösuunnitelman työalojen suunnitelmat huomioiden. Henkilöstösuunnitelma tarkistetaan vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä.

Strategiaan perustuva pidemmän tähtäimen henkilöstöohjelma laaditaan yhteistoiminnallisesti vuoden 2018 aikana osana seurakunnassa käynnistyvää kirkko 2020 –kehittämishanketta. Tämä mahdollistaa entistä paremmin varautumisen tulevaisuuden talouspaineisiin.

Henkilöstösuunnittelun strategisena päämääränä on, että Lohjan seurakunnan palveluksessa on riittävästi osaavaa ja innostunutta henkilöstöä, joka on sitoutunut seurakuntatyöhön jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Tärkeää on myös painottaa, että seurakunnan työ tehdään yhdessä seurakuntalaisten kanssa. Resurssien vähetessä vapaaehtoisten työntekijöiden rooli tuleekin yhä keskeisemmäksi.

2.1. Henkilöstökulujen kehitys

Vuoden 2018 talousarviossa henkilöstökulut yhteensä ovat lähes 5,6 milj. euroa. Luku pitää sisällään henkilöstön palkkakulut sivukuluineen. Mukana ei ole hautainhoitorahastoa, johon on budjetoitu valtaosa hautausmaan kausityöntekijöiden palkoista.

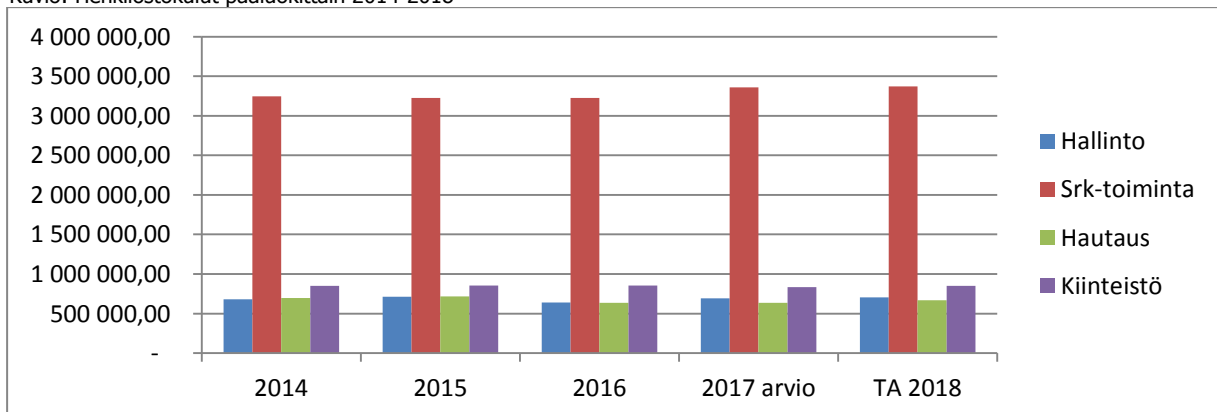
Henkilöstökuluissa on varauduttu noin 1,5 % kasvuun. Taustalla on mahdollinen sopimusko-roitus sekä määräaikaisen henkilöstön lukumäärän lisääntyminen erityisesti papistossa sekä hallinnossa. Kiky-sopimuksen mukainen lomarahojen 30 % vähennys toteutetaan myös vuosina 2018-2019. Kiky vaikuttaa myös edelleen palkkojen sivukuluja alentavasti.

Suurin osa (n. 60 %) henkilöstökuluista kohdistuu seurakunnalliseen toimintaan. Hautaus-toimen osuus henkilöstömenoista on pieni. Tätä selittää se, että osa hautaus-toimen henki-löstökuluista budjetoituu ja toteutuu hautainhoitorahaston kautta.

Taulukko: Henkilöstökulut pääluokittain 2014-2018

	2014	2015	2016	2017 arvio	2018 TA
Hallinto	680 816,33	713 860,80	641 975,50	694 300,00	703 800,00
Srk-toiminta	3 246 738,13	3 224 187,93	3 226 985,05	3 357 100,00	3 372 200,00
Hautaus	696 461,60	717 083,88	634 742,90	636 800,00	669 200,00
Kiinteistö	851 933,74	853 366,55	855 600,40	832 400,00	848 800,00
YHTEENSÄ	5 475 949,80	5 508 499,16	5 359 303,85	5 520 600,00	5 594 000,00

Kuvio: Henkilöstökulut pääluokittain 2014-2018

Seuraavassa taulukossa on kuvattu henkilöstökulujen osuutta verotuloista 2014-2016. Osuus on kasvusuunnassa verotulojen vähentymisen johdosta. Vuoden 2017 lopussa osuus tulee arviolta olemaan noin 61 %. Talousarviossa 2018 osuuden arvioidaan olevan 59,18 %.

Taulukko: Henkilöstökulujen osuus verotuloista 2014-2016

	2014	2015	2016
Hallinto	7,14	7,66	6,77
Srk-toiminta	34,04	34,36	34,03
Hautaus	7,30	7,64	6,69
Kiinteistö	8,94	9,09	9,02
YHTEENSÄ	57,42	58,75	56,51

2.2. Henkilöstömäärän kehitys

Lohjan seurakunnan henkilöstömäärä lisääntyi vuonna 2013 seurakunnan laajenemisen johdosta noin 25 henkilöllä. Tämän jälkeen määrä on ollut lievässä laskusuunnassa. Useita virkoja ja työsuhteita jätettiin täyttämättä ja lakkautettiin jo rakennemuutoksen yhteydessä.

Palvelusuhteiden karsimista on tehty viime vuosina toimintojen ulkoistamisen ja sisäisten työjärjestelyjen seurauksena. Esimerkiksi siirtyminen Kirkon palvelukeskuksen asiakkaaksi on mahdollistanut yhden vakinaisen viran vähentämisen hallinnosta. Myös kiinteistötoimessa on ulkoistettu siivous- ja vahtimestaripalveluja, mikä on mahdollistanut työvoiman vähentämisen. Palvelusuhteita/henkilöstöä on vähennetty yhteensä 11 kpl vuosina 2013-2017.

Lohjan seurakunnan kirkkoneuvosto/-valtuusto ei ole toistaiseksi asettanut tavoitteita henkilöstömäärän vähentämiseksi. Vapautuvien virkojen ja toimien täyden tarpeellisuutta sekä tehtävänkuvien ja toimintojen organisoimien muutostarpeita on kuitenkin viime vuosina tarkasteltu kriittisesti. Kaikkiin avautuviin vakituisiin tehtäviin on haettu täyttölupa kirkkoneuvostolta. Tätä käytäntöä jatketaan edelleen vuonna 2018.

Lohjan seurakunnan **henkilöstön kokonaismäärä vuoden 2016 lopussa oli 120 henkilöä**, joista vakinaisia 106 ja määräaikaisia 14 (pääasiassa vakinaisten sijaisina toimivia) 14 henkilöä.

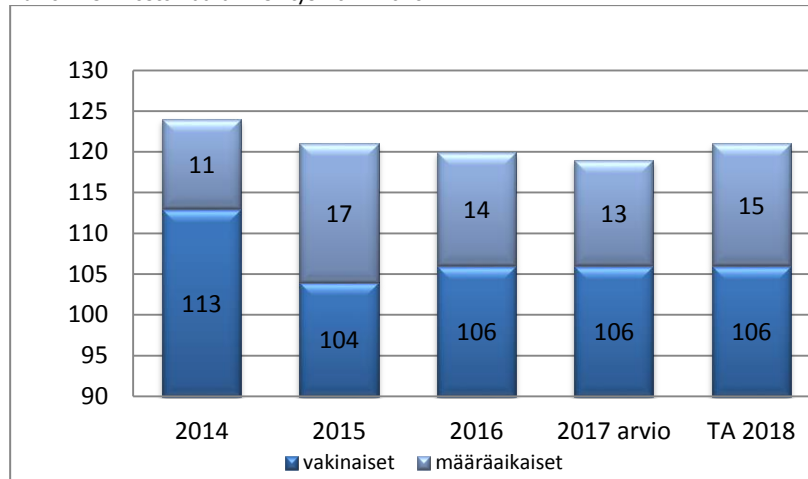
Vuonna 2018 henkilöstömäärä pysynee vuoden 2017 tasolla. Lisäystä on odotettavissa määräaikaisen henkilöstön kohdalla. Taustalla on vakinaisen henkilöstön tiedossa olevat virka-/työvapaat sekä määräaikaisen lisäresurssin tarve seurakuntatyössä (papistossa) sekä hallinto- ja toimistotyössä.

Suuria muutoksia henkilöstön sijoittumisessa työaloille ei ole viime vuosina tapahtunut. Vapautuneet vakanssit on pääsääntöisesti täytetty toiminnan ylläpitämiseksi nykyisessä laajuudessa. Käynnissä on kolmevuotinen kokeilu rippikoulutyön ja varhaiskasvatuksen yhteisestä virasta. Tarve henkilöstön joustavalle käytölle yli työala-/aluerajojen on lisääntynyt.

Taulukko: Henkilöstömäärä 2014-2018

Henkilöstömäärä 31.12.	2014	2015	2016	2017	TA 2018
Vakinaiset 31.12.	113	104	106	106	106
Määräaikaiset 31.12.	11	17	14	13	15
YHTEENSÄ	124	121	120	119	121

Kuvio: Henkilöstömäärän kehitys 2014-2018

TAULUKKO: Ammattijakauman kehitys 2015-2018 (tilanne vuoden lopussa, mukana myös määräaikaiset)

	2014	2015	2016	10/ 2017	TA 2018
Seurakunnallinen toiminta					
Seurakuntapapisto	17	15	15	16	16
Sairaalasielunhoitajat	1	1	1	1	1
Kirkkomuusikot	6	6	6	6	6
Perheneuvojat	4	4	4	5	5
Diakoniatyöntekijät	9	9	11	10	11
Nuorisotyöntekijät	7	8	7	6	7
Lapsityöntekijät	29	28	26	27	27
Muut seurakuntatyöntekijät	2	2	2	2	2
Tukipalvelut					
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	18	19	18	20	19
Hautausmaatyöntekijät	14	13	13	11	12
Kiinteistö- ja kirkonpalv. työntekijät	17	16	17	15	15
Yhteensä	124	121	120	119	120

2.3. Eläkepoistuma

Henkilöstösuunnitteluun vaikuttaa olennaisesti nykyisen henkilön ikääntyminen ja eläköityminen. Lohjan seurakunnan vakinaisen henkilöstön keski-ikä on 53,9 vuotta. Yli 50-vuotiaiden osuus henkilöstöstä on 54 %. Eläkkeelle siirtyy arvio mukaan noin 22 henkilöä seuraavan viiden vuoden sisällä. Eläköityminen on yhtä aikaa haaste ja mahdollisuus henkilöstösuunnittelulle. Haasteita aiheuttaa se, että eläkepoistuma kohdistuu sattumanvaraisesti eri ammattiryhmiin, joissa poistuva osaaminen on korvattava tai toiminnan kasvu edellyttää henkilöstön lisäämistä.

Arvioidut eläkkeelle siirtymiset ammattiryhmittäin 2018-2020

(arviossa on mukana kaikki vuosien 2018-2020 aikana 63 vuotta täyttävät ja sitä vanhemmat).

Hallinto

- 1 kiinteistöpäällikkö
- 1 toimistonhoitaja
- 1 järjestelmäasiantuntija
- 1 toimistos sihteeri

Kiinteistötoimi

- 1 suntio
- 1 seurakuntamestari (Sammatti)
- 1 emäntä-vahtimestari (Nummi)

Seurakuntatyö

- 1 kappalainen
- 1 seurakuntapastori
- 1 sairaalapastori, *eläkkeelle syksyllä 2018*
- 2 lastenohjaajaa, *yksi eläkkeelle 1.3.2018*
- 1 kanttori (Karjalohja-Sammatti)
- 1 diakoni
- 1 johtava nuorisotyönohjaaja

YHTEENSÄ 15 henkilöä

Arvioidut eläkkeelle siirtymiset ammattiryhmittäin 2018-2027

Ammattiryhmä	Hlöä
Papisto	8
Kanttorit	3
Diakoniatyöntekijät	3
Nuorisotyönohjaajat	3
Perheneuvojat	3
Lastenohjaajat	9
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	10
Kiinteistö- ja kirkonpalv. työntekijät	10
Hautausmaatyöntekijät	4
YHTEENSÄ	53

2.4. Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen

Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittäminen Lohjan seurakunnan henkilöstösuunnitelun keskeinen painopiste. Tavoitteena on muuttuvan työn, työyhteisön ja toimintaympäristön tarpeisiin perustuva suunnitelmallinen henkilöstön kehittäminen. Osaamista kehitetään tarve- ja asiakaslähtöisesti.

Henkilöstön kehittäminen tapahtuu pääosin vuosittain laadittavan koulutussuunnitelman mukaisena osaamisen kehittämisenä. Vuoden 2018 henkilöstön koulutussuunnitelma on laadittu kirkon henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämissuunnitelman vaatimusten mukaisesti. Suunnitelmassa on arvioitu tehtäväaloittain henkilöstön ammatillista osaamista ja siinä olevia kehittämistarpeita. Koulutussuunnitelma käsitellään yhteistoiminnassa henkilöstön edustajien kanssa. Kirkkoneuvosto käsittelee koulutussuunnitelman loka-marraskuussa ja päättää koulutukseen lähettämisestä.

Henkilöstön ammatillisen osaamisen kehittämiseen on vuoden 2018 talousarviossa varattu henkilöstöhallinnon kustannuspaikalle 42.500 € ja 5.000 € koulutuksesta aiheutuviin matkakustannuksiin. Koulutuskustannukset pitävät sisällään henkilöstön vuotuisen koulutussuunnitelman kulut, yhteisen sisäisen koulutuksen (esim. työyhteisö- ja EA-koulutukset) sekä myös

työsuojeluhenkilöstön koulutukset. Lisäksi seurakuntatyön työalojen sekä tukipalveluiden omiin budjetteihin on varattu määrärahoja eri ammattiryhmien neuvottelupäiviin.

Henkilöstön kehittämisen painopisteet 2018-2020 ovat:

- **Ammatillinen täydennyskoulutus** hyödyntäen ensisijaisesti kirkon omaa koulutustarjontaa
- **Ohjelmistokoulutus** (Katrina, Kipa, Kirjuri, uusi asiainhallintajärjestelmä)
- **Esimies- ja johtamiskoulutus**
- **Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen**
- **Viestintä-/some -koulutus**
- **Vuorovaikutus- ja työyhteisötaidot**
- **Asiakaslähtöinen palveluosaaminen, palveluprosessien kehittäminen (Kirkko 2020 –hanke)**

Kirkon oma henkilöstökoulutustarjonta palvelee pääasiassa hengellisen työn työntekijöitä (pappeja, diakoneja, nuorisotyönohjaajia, kanttoreita, lastenohjaajia). Jonkin verran koulutusta tarjotaan myös hallintotyöntekijöille ja kirkon palveluskunnalle (suntiot, vahtimestarit). Asiantuntijatehtävissä toimivat hallintotyöntekijät ja kiinteistötyöntekijät joutuvat usein etsimään koulutuksia vapailta markkinoilta.

Uutena koulutusohjelmalla aloitetaan vuonna 2018 palvelumuotoiluun liittyvä oppisopimus-koulutus (kirkko 2020-hanke). Koulutuksen tavoitteena on tukea osallistujien valmiuksia toimintojen kehittämisessä ja uudistamisessa. Koulutukseen osallistuu noin 20 henkilön ryhmä eri työaloilta. Strategiaan perustuvia kehittämisalueita ovat myös henkilöstön viestintäosaaminen sekä vapaaehtoistoiminnan kehittämisosaaminen.

2.5. Henkilöstön hyvinvointi ja työssä jaksaminen

Henkilöstön työhyvinvointi luo edellytyksiä perustehtävän toteutumiselle. Työhyvinvoinnin kehittämisen tulee olla kokonaisvaltaista ja systemaattista, jotta sillä on vaikuttavuutta.

Keskeisenä työhyvinvoinnin mittarina sekä kehittämistavoitteiden asettamisen lähtökohtana toimii ensisijaisesti henkilöstön *työhyvinvointikysely*, joka toteutetaan Lohjan seurakunnassa noin kolmen vuoden välein. Viimeisin kartoitus tehtiin vuoden 2015 lopussa. Seuraavan kerran kysely on suunniteltu toteutettavaksi vuoden 2019 alussa (tammi-helmikuussa).

Kuvio: Työhyvinvoinnin kehittämisen painopisteet 2018-2020

Koko organisaation tasolla työhyvinvoinnin kehittämisessä keskitytään 2018-2020 seuraaviin painopistealueisiin/tavoitteisiin:

Varhainen/aktiivinen tuki

- toimintamallin käytön tehostaminen/juurruttaminen osaksi päivittäistä esimiestyötä ja ikäjohtamista

Esimiestyön kehittäminen

- säännölliset esimiespalaverit
- esimieskoulutus
- esimiestyön vuosikello
- Kirkko HR-ohjelma käyttöönotto henkilöstöjohtamisen tueksi rekrytointien ja kehityskeskustelujen/tehtäväkuvien hallinnoimiseen

Tehtäväkuvat /johtosäännöt

- johtosääntöuudistus: selkeät työnkuvat ja työnjako
- tehtäväkuvien läpikäyminen esimiehen kanssa vuosittain kehityskeskustelussa

Osaamisen kehittäminen

- Kirkko 2020-hanke
- sisäiset/räätälöidyt koulutukset
- uusien työntekijöiden perehdyttäminen

Työsuojelu

- jatkuva vaarojen ja riskien kartoittaminen, työpaikkakäynnit työterveyshuollon kanssa
- tapaturmien ja läheltä piti –tilanteiden raportointikäytännöt

Yhteistoiminta/henkilöstön osallistaminen

- välittömän yhteistoiminnan ja vuorovaikutuksen vahvistaminen
- sisäisen tiedonkulun parantaminen
- paikallinen sopiminen

Työterveyshuolto on tärkein yhteistyökumppani työsuojelun ja työhyvinvoinnin edistämisessä. Suunnittelukaudella jatketaan tiivistä yhteistyötä työterveyshuollon kanssa muun muassa *työpaikkakäyntien* muodossa. Työterveyshuolto ja työsuojeluorganisaatio toteuttavat työpaikkakäynnit yhteistyönä suunnitellusti ja työolojen muuttuessa myös akuutisti.

Yhteistyön keskeisenä tavoitteena on sairauspoissaolojen vähentäminen (alle 13 päivää /hlö/vuosi). Erityisenä painopisteenä on tuki- ja liikuntaelinten sairauksista aiheutuvien poissaolojen vähentäminen. Tässä yhtenä toimenpiteenä ovat työterveyshuollon järjestämät selkärühmät, joista on saatu hyvää palautetta/kokemusta vuonna 2017. Työterveyshuolto seuraa sairauspoissaoloja ja reagoi tarvittaessa omalta osaltaan pitkittyneisiin sairauspoissaoloihin.

Esimiehet seuraavat omien alaistensa sairauspoissaoloja Populus-henkilöstöjärjestelmässä. Henkilöstöpalvelut (henkilöstöpäällikkö) seuraa työterveyshuollon raporttien perusteella sairauspoissaoloja koko seurakunnan tasolla.

Liikunta- ja virkistystoiminnan järjestämistä jatketaan aktiivisesti. Vuonna 2017 järjestettiin henkilöstön matka Saksaan reformaation merkkivuoden kunniaksi. Tämä vaikuttaa vielä vuoden 2018 määrärahoja pienentävästi siten, että vuodelle ei ole budjetoitu henkilöstön yön yli kestävä keväretkeä. Henkilöstöä kannustetaan edelleen omatoimiseen liikkumiseen ja työkyvyn ylläpitämiseen osallistumalla kustannuksiin (liikuntasetelit). Työterveyshuollon /Kevan kanssa kehitetään henkilöstön mahdollisuutta osallistua kohdennettuun kuntoutustoimintaan (Kiila-kuntoutus).

2.6. Henkilöstösuunnitelma 2018-2020

Henkilöstösuunnitelman lähtökohtana on seurakunnan *kokonaisstrategia* ja sen arvot ja painopistealueet. Strategiaa toteutetaan henkilöstötyössä henkilöstöohjelman avulla, joka sisältää henkilöstöä koskevat määrälliset ja rakenteelliset sekä osaamiseen ja hyvinvointiin liittyvät strategiset pidemmän tähtäimen linjanvedot. **Henkilöstöohjelma laaditaan yhteistoiminnallisesti vuoden 2018 aikana osana *Kirkko 2020* –koulutushanketta.**

Työalojen toimintaan ja henkilöstösuunnitteluun vaikuttavat muun muassa seuraavat toimintaympäristön muutokset:

- teknologian kehittyminen ja digitalisaatio
- muutokset lainsäädännössä

- väestöennusteet
- seurakunnan jäsenen määrän väheneminen/taloudellisten resurssien niukkeneminen
- henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen
- kirkkohallituksen kehittämishankkeet (Kipa ja Kirjuri)
- rovastikunnallinen yhteistyö ja sen vaikutus tuleviin henkilöstöresursseihin

Henkilöstösuunnittelun yleiset tavoitteet 2018-2020

- 1) Vakinaisten palvelussuhteiden määrää ei lisätä.
- 2) Avoimeksi tulevia virkoja ja työsuhteita tarkastellaan kriittisesti ennen niiden auki julistamista. Viran/työsuhteen vapautuessa kirkkoneuvostolle tulee toimittaa kirjallinen selvitys virka-/työsuhteen täyttötarpeesta sekä päivitetty tehtäväkuvaus. Täyttölupa koskee vakinaisia palvelussuhteita.
- 3) Eläköitymisen ja muun vaihtuvuuden yhteydessä tutkitaan mahdollisuudet tehtävien vähentämiseen, uudelleen muotoiluun, osaamisen kehittämiseen sekä työntekijöiden liikkuvuuden edistämiseen yli työala-/aluerajojen.

Muutokset viroissa ja työsuhteissa 2018-2020

Varhaiskasvatuksessa eläköityy maaliskuussa 2018 yksi lastenohjaaja. Kirkkoneuvosto on näyttänyt vihreää valoa tehtävän uudelleen muotoilemiseksi siten, että tehtävä on nykyistä laaja-alaisempi painottuen perhetyöhön. Vapautuvan lastenohjaajan toimen tilalle esitetään perustettavaksi perhetyöntekijän virka, joka täytetään 1.8.2018. Muutos nostaa hieman varhaiskasvatuksen palkkakuluja, koska viran palkkaus on hieman lastenohjaajan palkkaa korkeampi.

Rippikoulutyöhön tarvitaan kesällä 2018 edellisvuotta enemmän määräaikaista työvoimaa johtuen edellisvuosia merkittävästi suuremmasta ikäluokasta. Lisätyövoimaa tarvitaan sekä papiston että hengellisen työn kausityöntekijöiden kohdalla, koska rippikoululeirejä järjestetään kaksi enemmän kuin edellisinä vuosina. Talousarvioon on budjetoitu kesäkaudelle kahden kesäpappin palkka sekä seitsemän kausiteologin/-nuorisotyönohjaajan palkat.

Sairaalasielunhoidossa vapautuu virka eläköitymisen seurauksena syksyllä 2018. Virka on tarkoitus täyttää. Mahdollisuuksia sisäisiin tehtäväsiirtoihin kartoitetaan.

Hallintoon on palkattu syksyllä 2016 määräaikainen projektikoordinaattori, jonka tehtävänä on ollut uuden sähköisen toiminnanohjausjärjestelmän hankinta ja käyttöönottokoulutus. Vuodelle 2018 on varattu määräraha projektikoordinaattorin työsuhteen jatkamiseksi 31.5.2018 asti. Määräaikaista työpanosta tarvitaan uuden tietosuojadirektiivin selvitystyöhön ja vapaaehtoisrekisterin perustamiseen.

Kirkkoherranvirastoon tarvitaan määräaikainen työntekijä kirkonkirjojen digitoinnin tarkistustyöhön sekä arkistointiin. Tähän on varattu määräraha vuoden 2018 talousarvioon.

Hallinnossa ei tällä hetkellä ole näköpiirissä mahdollisuutta palvelussuhteiden vähentämiseen eläköitymistä hyödyntäen. Lainsäädännön jatkuva muutos ja tietotekniikan/digitalisaation kehittyminen lisäävät työtä ja koulutustarpeita hallinto- ja toimistotyössä ainakin väliaikaisesti. Osa tehtävistä voidaan hoitaa käyttäen ulkopuolisia asiantuntijoita.

3. YLEISHALLINTO

3.1. Kirkolliset vaalit

Vuodelle 2018 on varattava määräraha vaalien pitämistä varten. Määräraha on mitoitettu edellisten kirkollisvaalien todellisten kulujen tasolle.

Keskeiset talousluvut

Kirkolliset vaalit	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintakulut			59 400,00
TOIMINTAKATE			59 400,00
VUOSIKATE			59 400,00
TILIKAUDEN TULOS			59 400,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)			59 400,00

3.2. Kirkkovaltuusto

Perustehtävä

Seurakunnan ylin toimielin on yleisillä vaaleilla valittu kirkkovaltuusto. Toimikaudeksi 2015-2018 kirkkovaltuuston jäsenet on ensimmäistä kertaa laajentuneessa Lohjan seurakunnassa valittu yleisillä vaaleilla. Edellisen vaalikauden puolivälissä valittiin poikkeuksellisesti ns. pape-rivaaleilla. Kirkkovaltuustossa on 33 jäsentä. Kirkkovaltuusto päättää mm. talousarviosta, toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja tilinpäätöksestä, perustaa virat, tekee rakentamispäätökset ja valitsee jäsenet kirkkoneuvostoon, alueneuvostoihin ja johtokuntiin.

Kirkkovaltuuston kokouspalkkiot esitetään pidettäväksi entisenä 35 € sekä lisäksi puheenjohtajalle 120 € kuukausikorvaus.

Keskeiset talousluvut

Kirkkovaltuusto	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintakulut	13 479,60	17 652,00	19 632,00
TOIMINTAKATE	13 479,60	17 652,00	19 632,00
VUOSIKATE	13 479,60	17 652,00	19 632,00
TILIKAUDEN TULOS	13 479,60	17 652,00	19 632,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	13 479,60	17 652,00	19 632,00

3.3. Kirkkoneuvosto

Perustehtävä

Kirkkoneuvosto on Lohjan seurakunnan ylin toimeenpano- ja hallintoelin. Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan hallintoa, valmistelee asiat kirkkovaltuuston päätettäväksi sekä huolehtii kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta ja valvoo niiden laillisuutta. Kirkkoneuvoston toimikausi on kaksi vuotta.

Kirkkoneuvostoon kuuluu 12 jäsentä (11 jäsentä ja varapuheenjohtaja) ja puheenjohtaja. Kirkkoneuvoston kokouspalkkiot esitetään pidettäväksi entisenä 35 € sekä lisäksi varapuheenjohtajalle maksettavaksi 120 € kuukausikorvaus.

Keskeiset talousluvut

Kirkkoneuvosto	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintakulut	17 995,69	14 434,00	20 234,00
TOIMINTAKATE	17 995,69	14 434,00	20 234,00
VUOSIKATE	17 995,69	14 434,00	20 234,00
TILIKAUDEN TULOS	17 995,69	14 434,00	20 234,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	17 995,69	14 434,00	20 234,00

3.4. Taloushallinto

Perustehtävä

Seurakunnan talous- ja henkilöstöhallintopalveluiden sekä tietohallintopalveluiden tuottaminen hoidetaan keskitetysti seurakuntien perustehtävää tukevalla tavalla. Kesäkuusta 2012 alkaen Lohjan seurakunnan tietohallintopalveluiden palveluntarjoajana on toiminut Espoon seurakuntayhtymän tietohallintoyksikkö, jonka kanssa yhteistyössä seurakunnan tietohallintopalvelut tuotetaan. Taloustoimisto vastaa lisäksi hautaamisen, hautaustoimen ja hautainhoitorahaston toimistopalveluiden tuottamisesta sekä pääsääntöisesti seurakunnan puhelinvaihteen hoitamisesta.

Talous- ja henkilöstöhallinnon kustannuspaikalla on määrärahat taloustoimiston viranhaltijoiden palkkaukseen. Menon vähennyksenä on hautainhoitorahaston maksama korvaus siitä, että rahaston asioita hoidetaan taloustoimiston henkilökunnan toimesta.

Keskeiset talousluvut

Taloushallinto	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-820,00		
Toimintakulut	296 954,66	325 484,00	389 394,00
TOIMINTAKATE	296 134,66	325 484,00	389 394,00
VUOSIKATE	296 134,66	325 484,00	389 394,00
TILIKAUDEN TULOS	296 134,66	325 484,00	389 394,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	296 134,66	325 484,00	389 394,00
Henkilöstöhallinto	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-63 490,90	-52 000,00	-54 000,00
Toimintakulut	397 122,73	394 095,00	354 344,00
TOIMINTAKATE	333 631,83	342 095,00	300 344,00
VUOSIKATE	333 631,83	342 095,00	300 344,00
TILIKAUDEN TULOS	333 631,83	342 095,00	300 344,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	333 631,83	342 095,00	300 344,00

3.5. Tilintarkastus ja valvonta

Perustehtävä

Kirkkojärjestyksen 15. luvun 10 § on aikanaan muuttunut sisällöllisesti siten, että vain ammattitilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö hoitaa seurakuntien tilintarkastuksen valtuustokaudesta 2011 – 2014 alkaen. Taloussääntömallin mukaan seurakunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen valvonta (tilintarkastus) ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Tarjouskilpailun tuloksena tilintarkastajana valtuustokauden 2015-2018 toimii tilintarkastusyhteisö KPMG.

Tilintarkastaja tarkastaa kirkkojärjestyksen 15 luvun 11–13 pykälien mukaan, että seurakunnan taloutta ja hallintoa hoidetaan asianmukaisesti ja säännöksiä noudattaen. Erityisenä tarkastuskohteena on seurakunnan kirjanpito ja tilinpäätös.

Keskeiset talousluvut

Tilintarkastus	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintakulut	6 264,84	7 300,00	7 300,00
TOIMINTAKATE	6 264,84	7 300,00	7 300,00
VUOSIKATE	6 264,84	7 300,00	7 300,00
TILIKAUDEN TULOS	6 264,84	7 300,00	7 300,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 264,84	7 300,00	7 300,00

3.6. Muu yleishallinto

Kustannuspaikalle ”yleishallinto” on kohdistettu mm. seurakunnan it-järjestelmän ylläpidon kustannukset, tietokoneiden leasing-kustannukset. Kustannukset on arvioitu edellisten vuosien tasolle, mutta IT-alueen mahdollisen vaihtamisen myötä on toivottavaa, että kustannukset laskevat tulevina vuosina.

Keskeiset talousluvut

Muu yleishallinto	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintakulut	280 956,91	327 555,00	360 761,00
TOIMINTAKATE	280 956,91	327 555,00	360 761,00
VUOSIKATE	280 956,91	327 555,00	360 761,00
TILIKAUDEN TULOS	280 956,91	327 555,00	360 761,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	280 956,91	327 555,00	360 761,00

3.7. Kirkonkirjojenpito

Perustehtävä

Kirkonkirjojenpidon tehtäväalueen perustehtävä on kirkkojärjestyksen ja hallinnollisten määräyksien mukainen kirkollisen väestörekisterin (jäsentietojärjestelmän) ja siihen liittyvien luetteloiden ja liitteiden ylläpito sekä Väestörekisteriarkiston käyttö ja ylläpito. Perustehtävään kuuluu myös sukuselvitysten tekeminen ja virkatodistusten antaminen.

Kirkonkirjojen pitokustannuspaikka on ollut käytössä vuodesta 2007 alkaen. Siihen on siirretty kirkkoherranvirastosta tuotot ja kulut, jotka kohdistuvat kirkonkirjojen eli väestötietojärjestelmän pitoon. Osa kirkkoherranviraston palkkakustannuksista kohdennetaan tähän.

Tavoitteet

Tavoitteena on jäsentietojärjestelmän ja väestötietojärjestelmän muutostietojen ylläpitäminen ja päivittäminen muutosten tapahtuessa määräysten mukaisesti huolellisesti. Sukuselvitysten ja virkatodistusten osalta palvellaan asiakkaita toiveiden mukaisesti. Kirkon yhteisen

jäsentietojärjestelmän Kirjurin käyttöönotto tapahtui lokakuussa 2012 ja sen kehittäminen jatkuu.

Keskeiset talousluvut

Kirkonkirjojenpito	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-23 575,35	-20 000,00	-20 500,00
Toimintakulut	60 406,65	51 475,00	50 948,00
TOIMINTAKATE	36 831,30	31 475,00	30 448,00
VUOSIKATE	36 831,30	31 475,00	30 448,00
TILIKAUDEN TULOS	36 831,30	31 475,00	30 448,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	36 831,30	31 475,00	30 448,00

3.8. Kirkkoherranvirasto

Perustehtävä

Perustehtävänä on kirkollisten toimitusten varausjärjestelmän hoitaminen ja muutostietojen päivitys sekä toimituksiin että erilaiseen seurakunnalliseen toimintaan liittyvä laskutus. Kirkkoherranvirasto hoitaa avioliiton esteiden tutkinnan, kastettujen rekisteröinnin sekä rippikouluun liittyvät kirjaamisasiat. Hautapaikka-asiat laskutuksineen ja vainajien rekisteröinti tapahtuu kiinteässä yhteistyössä kirkkoherranviraston ja taloustoimiston välillä.

Tavoitteet

Tilivuoden keskeisenä tavoitteena on arkiston järjestäminen ja aineiston digitointi normaalin asiakaspalvelutyön lisäksi.

Keskeiset talousluvut

Kirkkoherranvirasto	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-78,59		
Toimintakulut	113 816,23	136 508,00	88 797,00
TOIMINTAKATE	113 737,64	136 508,00	88 797,00
VUOSIKATE	113 737,64	136 508,00	88 797,00
TILIKAUDEN TULOS	113 737,64	136 508,00	88 797,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	113 737,64	136 508,00	88 797,00

4. SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA

Yleistä

Vuonna 2016 kirkkovaltuuston hyväksymä strategia on huomioitu tässä suunnitelmassa. Strategiaa työstetään edelleen toiminnassa toteuttaen siten, että kolmen kuukauden jaksossa paneudutaan toiminnassa ja sen suunnittelussa strategian yhteen painopisteeseen kerrallaan. Ilosanomien – evankeliumin – eteenpäin vieminen strategian linjauksella ”Kaikki on kutsuttu seurakunnan yhteyteen” on toiminnan perusteema.

Seurakunnallisen toiminnan suunnittelu on lähtenyt liikkeelle keväällä 2017, jolloin alue seurakuntien työntekijät ovat laatineet suunnitelmansa ja alueneuvostot ovat käyneet ne lävitse. Kantaseurakunnassa työntekijät ovat tehneet omansa ja tämän jälkeen ne ovat menneet johtavien työntekijöiden koostettavaksi. Syyskuussa kirkkoneuvosto on käsitellyt suunnitelmat

ensimmäistä kertaa, lokakuussa oli toinen lähetekeskustelu käsittely ja marraskuussa kolmas. Samalla on työstetty talousarviolukuja mahdollisimman tarkaksi.

Suunnitelmavuoden yksi keskeinen tavoite on jatkaa laajentuneen seurakunnan toiminnan ja hallinnon kehittämistä. Suunnitelmavuoden tietotekninen haaste tulee olemaan it-alueen vaihtaminen ja tietosuojadirektiivin toimeenpanoon varautuminen.

Lisäksi tulee käydä läpi toimintaprosesseja, jonka johdosta myös ohje- ja johtosääntöjä tarkistetaan piispantarkastuksesta saadun lausunnon antaman opastuksen mukaisesti. Jokaisella alue seurakunnalla on oma selkeä paikallinen historiansa ja siitä nouseva toimintansa, osa toiminnasta voidaan tehdä yhdessä ja yhdenmukaistaa toimintaa. Osa toiminnasta on vahvasti paikallisesti sävyttynyttä. Alue seurakuntien osalta toiminnan johtamisessa keskeisenä apuna ovat paikalliset alueneuvostot. Toimintasuunnitelmaa on kehitetty siten, että kustannuspaikan tai tehtäväalueen yleisen kantaseurakunnan esittelyn jälkeen tulevat alue seurakunnista saapuneet alueneuvostojen esitykset toiminnasta. Toimintasuunnitelmaa on yhdenmukaistettu.

4.1. Jumalanpalveluselämä

Perustehtävä

Seurakunnan toiminnan keskiö on jumalanpalveluksissa. Jumalanpalvelukset sisältävät niin messun kuin kirkolliset toimitukset. Termin alle kuuluvat sunnuntai ja arkimessun lisäksi siis kasteet, konfirmaatiot, vihkimiset, avioliiton siunaamiset, hautaan siunaamiset sekä hartaus-tilanteet. Tulee muistaa, että pieninkin hartaus on jumalanpalvelus.

Jumalanpalvelustyötä ohjaa ja rajaa pääosin kirkkolaki sekä –järjestys. Kirkkolain 1. luvun 2§ määritetään kirkon tehtävä seuraavasti: ”Tunnustuksensa mukaisesti kirkko julistaa Jumalan sanaa ja jakaa sakramenteja sekä toimii muutenkin kristillisen sanoman levittämiseksi ja lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi”. Myös Augsburgin tunnustus lausuu näin: ”Seurakunta on siellä, missä evankeliumia puhtaasti saarnataan ja sakramentit evankeliumin mukaisesti jaetaan. Tätä tehtävää toteutetaan Lohjan seurakunnassa jumalanpalvelustyön ja kirkollisten toimitusten kautta.

Kaikki Lohjan seurakunnan papit ovat jumalanpalvelustyössä mukana. Seurakunnan tiloissa jumalanpalvelustyö yhdistää useita ammattiryhmiä. Pääosa toimituksista tehdään suomenkielillä, mutta merkittävä osa myös ruotsiksi. Lohjan seurakunnan alueella on Suomen suurin ruotsinkielinen vähemmistö. Tämän vuoksi yksi papeista keskittyy ruotsinkieliseen työhön. Tehtävää hoitaa Raimo Kuismanen.

Lohjan kantaseurakunnan sunnuntaiset messut pidetään päiväjumalanpalveluksina Pyhän Laurin kirkossa kello 10. Yksi papeista, Erica Stick, vastaa erityisesti Virkkalan toiminnasta. Virkkalan Pyhän ristin kappelissa jumalanpalvelusten vetovastuuta on jaettu myös yhteistyökumppanina SLEY:lle. Suunnitelmavuonna Pyhän ristin kappelissa kokeillaan messujen keskittämistä noin kerran kuukaudessa tapahtuvaksi jonkin teeman tai kohderyhmän kanssa tapahtumaluonteisesti yhteistyössä seurakuntalaisten kanssa.

Alue seurakunnissa järjestetään viikoittain jumalanpalvelus. Sammatissa ja Nummella jumalanpalvelusta vietetään kello 10, Pusulassa ja Karjalohjalla kello 12. Alueneuvostot voivat osaltaan järjestää perustelluista syistä messuja muinakin ajankohtina. Edellä mainittujen messujen ja toimitusten lisäksi vietetään myös erityisiä kutsujumalanpalveluksia. Näihin kuuluvat muun muassa syntymäpäiväsankarien messut ja omaishoitajien kirkkopyhä. Lisäksi perheille ja nuorille järjestetään säännöllisesti omia jumalanpalveluksia kantaseurakunnassa. Yksi jo vakiintunut messun muoto on Toivon messut, joihin tulevat kaikenikäiset ja joissa on järjestetty lastenhoito, seurakunnan omat työntekijät soittavat bändissä ja vietetään yhteistä iltapalohetkeä.

Kirkkojärjestys määrää 2. luvun 1§, että jumalanpalveluksen tulee olla kaikille avoin ja että ne tulee pitää käsikirjan mukaisesti. Käsikirja antaa kuitenkin vaihtoehtoisia toimintamalleja. Lohjan seurakunnan jumalanpalveluselämää toteutetaan näiden puitteiden sisällä. Kaikki seurakunnan papit toimittavat myös kirkollisia toimituksia.

Tavoitteet

1. Jumalanpalveluselämän parissa toimivien vapaaehtoisten määrää pyritään kasvattamaan ja tarjoamaan uusille sekä vanhoille vapaaehtoisille koulutusta jumalanpalveluselämästä.
2. Jumalanpalveluselämän keskeisten toimijoiden koulutus / neuvonpito. Tärkeä olisi myös saada lapsityön ja rippikoulutyön henkilökunta omiin koulutustapahtumiin, joissa mietitään jumalanpalveluselämää.
3. Yhteistyön kehittäminen paikallisten järjestöjen kanssa ja heidän huomioiminen jumalanpalveluselämässä.

Tavoitteiden toteuttaminen ja arviointi

Jumalanpalveluselämän pariin kutsutaan sekä henkilökohtaisesti että yleisesti uusia vapaaehtoisia toimijoita. Heitä varten järjestetään koulutustilanteita. Jumalanpalvelustyön keskeisten toimijoiden koolle kutsuminen ja työn kehittäminen.

Toiminnan sisällön muutokset 2018

Toiminta jatkuu kirkkolain ja -järjestyksen vaatimalla tavalla. On mietittävä tarkasti, miten voisi tavoittaa yhä enemmän ihmisiä jumalanpalveluselämän kautta. Myös jo olemassa olevat kohtaamiskanavat kirkollisten toimitusten kautta kannattaa hoitaa hyvin.

Henkilökunta / resurssit

Lohjan seurakunnassa on 15 pappia (osa viroista on puolitettuja), joista yksi toimii kirkkoherana. Koko papisto osallistuu jumalanpalvelustyöhön. Seurakunnassa harjoittelee lähes vuosittain yksi tai kaksi teologian opiskelijaa, vuoden 2018 opiskelijamäärä ei ole vielä varmistunut. Opiskelijat osallistuvat jumalanpalvelustyöhön ohjauksessa. Kesäaikana papiston vahvuudessa on kesäpappi, joka osallistuu erityisesti rippikoulutyöhön ja jumalanpalveluselämään.

Keskeiset talousluvut

Annetun ohjeistuksen mukaisesti vuoden 2018 jumalanpalvelustyön talousarvion loppusumma pitäisi olla sama kuin vuonna 2017.

Jumalanpalveluselämä	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-3 012,47	-4 600,00	-4 600,00
Toimintakulut	351 408,24	325 726,00	364 215,00
TOIMINTAKATE	348 395,77	321 126,00	359 615,00
VUOSIKATE	348 395,77	321 126,00	359 615,00
TILIKAUDEN TULOS	348 395,77	321 126,00	359 615,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	348 395,77	321 126,00	359 615,00

Hautaan siunaaminen

Tähän kohtaan on varattu määrärahat pappien ja kanttorien palkkoihin siltä osin kuin he ovat arvioineet käyttävänsä työaikaa hautaan siunaamisiin.

Keskeiset talousluvut

Hautaan siunaaminen	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-89,37		
Toimintakulut	196 143,47	188 413,00	182 729,00
TOIMINTAKATE	196 054,10	188 413,00	182 729,00
VUOSIKATE	196 054,10	188 413,00	182 729,00
TILIKAUDEN TULOS	196 054,10	188 413,00	182 729,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	196 054,10	188 413,00	182 729,00

Muut kirkolliset toimitukset

Tähän kohtaan kuuluvat määrärahat pappien ja kanttorien palkkoihin siltä osin kuin he ovat arvioineet käyttävänsä työaikaansa kirkollisiin toimituksiin.

Keskeiset talousluvut

Muut kirkolliset toimitukset	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-80,85		
Toimintakulut	125 801,35	133 946,00	152 245,00
TOIMINTAKATE	125 720,50	133 946,00	152 245,00
VUOSIKATE	125 720,50	133 946,00	152 245,00
TILIKAUDEN TULOS	125 720,50	133 946,00	152 245,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	125 720,50	133 946,00	152 245,00

4.2. Aikuistyö

Perustehtävä

Tavoitteet

1. Aikuistyön toiminnan suunnittelun ja toteutuksen selkeyttäminen kantaseurakunnan alueella.
2. Aikuistyön suunnittelu ja toteutus yhdessä seurakuntalaistiimin kanssa.
3. Kehittämisen kohteena on erityisesti työikäisille suunnattu toiminta ja palvelu.
4. Yhteistyön rakentaminen lohjalaisten muiden toimijoiden kanssa. (kaupunki, liikuntatoimi, seurakunta, yhdistykset, kristilliset toimijat)

Tavoitteiden toteuttaminen ja arviointi

1. Tarkempi ja yhteinen toiminnan suunnittelu viranhaltijoiden kesken. Päällekkäisyyksien poistaminen.
2. Jos vuoden 2018 lopussa on olemassa seurakuntalaisista rakentunut tiimi, on tavoite toteutunut.
3. Suunnitteluvaihe arvioidaan uusista tai kehitetyistä toiminnoista saatujen palautteiden perusteella.
4. Mitataan toteutumista yhteistyötilanteiden määrällä.

Toiminnan sisällön muutokset 2018

Kantaseurakunnan aikuistyö eli hiljaiseloa vuoden 2017. Työntekijöiden vaihtuvuuden vuoksi toimintasuunnitelmassa esitetyt kehitysajatukset eivät toteutuneet. Vuonna 2018 nämä samat tavoitteet ja niiden arviointiperusteet ovat relevantit. Aikuistyön asemaa, roolia ja menetelmiä on hahmoteltava rauhassa.

Aikuistyön toiminnassa etsitään vahvasti ymmärrystä ja yhteistyötä seurakunnan muiden toimintamuotojen kanssa. Aikuisilla on monta kontaktikohtaa eri työmuotojen kanssa. Pyri-

tään vähentämään päällekkäisyyttä, säilyttämään monipuolisuus ja ennen kaikkea löytää tässä ajassa toimivat ja ihmisiä palvelevat toiminnot.

Pidämme kiinni kuluneiden vuosien aikana vakiintuneista toiminnoista ja tempauksista ja ulostuloista ihmisten keskelle.

Henkilökunta / resurssit

Aikuistyöstä vastaa pastori Panu Mäkelä. Kappalainen Heikki Linnavirta toimii Mäntynummen ja Lohjanportin yhteyshenkilönä.

Viranhaltijoiden lisäksi aikuistyössä toimivat vapaaehtoiset seurakuntalaiset.

Talous

Taloussuunnittelun pohjana on käytetty vuoden 2017 toiminta- ja taloussuunnittelua. Näin voidaan varmistaa, että olemassa oleva toiminta.

Keskeiset talousluvut

Aikuistyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-9 028,85	-6 300,00	-6 300,00
Toimintakulut	65 556,30	48 552,00	50 916,00
TOIMINTAKATE	56 527,45	42 252,00	44 616,00
VUOSIKATE	56 527,45	42 252,00	44 616,00
TILIKAUDEN TULOS	56 527,45	42 252,00	44 616,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	56 527,45	42 252,00	44 616,00

4.3. Muut seurakuntatilaisuudet

Tähän kohtaan kuuluvat seurakunnan juhlat, teematilaisuudet, seurat, nuotioillat, kinkarit yms. Opetuksellisen sisällön ohella esillä pidetään Yhteisvastuukeräystä sekä diakonia-, lähetys- ja lapsityötä. Nuotioilloja pidetään kesällä pihaseurojen tapaan.

Lisäksi tämän kohdan alle kuuluvat määrärahat pappien ja kanttorien palkkoihin siltä osin kuin he ovat arvioineet käyttävänsä työaikaansa muihin seurakuntatilaisuuksiin.

Keskeiset talousluvut

Muut seurakuntatilaisuudet	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-1 660,99		
Toimintakulut	15 670,81	6 420,00	6 420,00
TOIMINTAKATE	14 009,82	6 420,00	6 420,00
VUOSIKATE	14 009,82	6 420,00	6 420,00
TILIKAUDEN TULOS	14 009,82	6 420,00	6 420,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	14 009,82	6 420,00	6 420,00

4.4. Tiedotus ja viestintä

PERUSTOIMINTOKUVAUS

Toiminta-ajatus ja tehtävä

- Viestinnän toiminta-ajatus perustuu yhtäältä Vapahtajan antamaan lähetyskäskyyn ja sen pohjalta seurakunnan strategiaan: ajatus kutsusta seurakunnan yhteyteen sisältää sekä

viestin että tahdosta viestiä seurakunnan toiminnasta eri tiedotuskanavien kautta. Strategian neljä painopistealuetta: *Sanoma kirikkaaksi, Kohtaaminen lämpimäksi, Jäsenyys tärkeäksi ja Lähimmäinen rakkaaksi* sisältävät itsessään viestin ja tarpeen viestintään

- Seurakunnan ulkoinen ja sisäinen viestintä tukevat seurakunnan perustehtävän toteutumisesta
- Viestintä tukee seurakunnan evankeliumin julistusta, kaikkia työmuotoja, johtamista ja suunnittelua sekä luo edellytyksiä sidosryhmien vuorovaikutukselle.
- Lohjan seurakunnan viestinnän tehtävänä on välittää tietoa eri tiedotuskanavien kautta seurakunnan, uskosta, toiminnasta, tavoitteista ja arvoista, joita se edustaa.

Kohderyhmä ja osalliset

- Lohjan kaupungin alueella asuvat ja alueelle muuttavat seurakunnan eri-ikäiset jäsenet ja muu väestö
- Seurakunnan työntekijät, luottamushenkilöt ja vapaaehtoiset

Sidosryhmät

Sisäiset (hallinnon) sidosryhmät

- Lohjan seurakunnan työntekijät
- Lohjan rovastikunta, Espoon hiippakunta ja Kirkkohallitus

Ulkoiset sidosryhmät

- Lohjan seurakunnan: kirkkovaltuusto, kirkkoneuvosto, alueneuvostot, johtokunnat ja toimikunnat
- Lohjan kaupungin alueella asuvat seurakunnan jäsenet ja ihmiset
- Lohjan kaupunki
- Eri viranomaistahot
- Eri yhdistykset ja yritykset
- Muut kristilliset seurakunnat, järjestöt ja herätysliikkeet
- Sähköiset viestintävälineet
- Printtilehdet: 4-6 lehteä
- Ulkoiset internet-sivut, Facebook ovat painopisteenä, tämän lisäksi 2-3 muuta internet-alustaa: Instagram, Snapchat. Uuden alustan käyttöönoton yhteydessä harkitaan, mistä vanhasta alustasta luovutaan.

Perustoiminta

Ulkoinen viestintä

- Kirkolliset ilmoitukset kerran viikossa seuraavissa lehdissä: Länsi-Uusimaa, Ykkös-Lohja, Karkkilan Tienoo ja Kyrkpresen
- Lohkare-lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa: keväällä ennen pääsiäistä, kesän alussa, syyskauden alussa ja ennen joulua.
- Erillinen paperinen infokirje ilmestyy alueseurakunnissa 6 kertaa vuodessa ja jaetaan koteihin
- Kannustetaan jokaista seurakuntalaista viestijäksi

Sisäinen viestintä

- Seurakunnan internet- ja intra-sivustojen päivittäinen ylläpito
- facebook-sivujen päivittäminen
- Messujen radiointi Pyhän Laurin kirkosta sunnuntaisin
- Sisäinen tiedotus toteutuu keskitetysti intranetin ja Katrinan välityksellä, jolla henkilöstö ja luottamushenkilöt saavat hallinnon, työalojen ja tiedotuksen keskeiset asiat tietoonsa.
- hallinnossa tehtävistä vastaava johtava viranhaltija vastaa oman alueensa tiedottamisesta ja tiedonkulusta

Resurssit

- Tiedotussihteeri (100%)
- Kirkkoherra (10%)
- Eri viestinnän tehtävissä toimivat seurakuntalaiset
- Palkkavaraukset asiantuntijapalveluihin
- Jokaisella työalalla on oma nimetty tiedotusvastaava, joka hoitaa työalansa osalta nettisivujen päivitystä ja huolehtii, että tiedotussihteeri saa kunkin työalan ajankohtaisen tiedotettavan informaation
- Korostetaan teemaa: jokainen työntekijä on viestijä
- Katrina -resurssien hallintaohjelma sekä sisäisen että ulkoisen tiedottamisen mahdollistajana
- Internet- ja intranet –sivut
- internet-alusta vapaaehtoisuudelle

Sisäinen ohjaus ja yhteistyö

- Viestinnällisesti tärkeät ohjeistukset ovat seurakunnan intranetissä: <https://intra.lohjanseurakunta.fi/viestinta>
- ja <https://intra.lohjanseurakunta.fi/203-toimintamalleja>
- Eri työntekijäkokouksissa käydään säännöllisesti lävitse ja kerrataan viestintään liittyviä asioita ja aikataulutuksia eri työmuotojen kanssa
- Katrinan ja intranetin etusivuilla muistutetaan työntekijöitä

Arviointi

- Seurakunnan nettisivujen tilastointi ja sosiaalisen median tilastotiedot määrällisinä arvioinnin apuna
- Arviointi viestinnän toimikunnassa ja työyhteisössä kirkkoherran johdolla
- Kävijämäärä tilaisuuksissa

Suunnittelukello

Tammi-helmikuu:	Lohkare-lehden toimituskunta ja toimikunnan kokous
Maaliskuu	Lohkare ilmestyy
Huhtikuu	Lohkare-lehden toimituskunta
Kesäkuu	Lohkare ilmestyy
Elokuu	Lohkare-lehden toimituskunta Toimikunnan kokous
Syyskuu	Lohkare ilmestyy
Marraskuu	Lohkare toimituskunta ja lehden ilmestyminen

Tavoitteet vuodelle 2018

Vuonna 2018 rakennetaan seurakunnan tiedotustoiminta organisaatiota ja toimintaympäristöä vastaavaksi strategian mukaisesti.

1. Järjestetään kokonaisvaltaista viestintää tukevaa koulutusta sekä työntekijöille että seurakuntalaisille
2. Seurakunnassa koulutetaan ja toimii 20 koulutettua some-osaajaa, jotka ovat sekä työntekijöitä että seurakuntalaisia → kannustetaan osallistumaan aktiivisesti tiedotuksen ja viestinnän kehittämiseen ja toteuttamiseen.
3. Seurakunnan Facebook-sivujen seuraajien määrä nousee yli 1000:een suunnitelmavuoden aikana (heinäkuussa 2017 668 seuraajaa).
4. Seurakunnan julkinen internet-alusta muuttuu Lukkari-järjestelmään
5. Seurakunnan toimitilojen ulkoisen ilmeen virkistäminen

Toiminnan sisällön muutokset

Seurakunnan internet-alusta vaihdetaan Sujuu-järjestelmästä uuteen Kirkkohallituksen ylläpitämään Lukkari-alustaan.

Jatkamme analyttistä viestinnän kehittämistä.

Keskeiset talousluvut

Tiedotus ja viestintä	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintakulut	140 975,10	181 556,00	181 244,00
TOIMINTAKATE	140 975,10	181 556,00	181 244,00
VUOSIKATE	140 975,10	181 556,00	181 244,00
TILIKAUDEN TULOS	140 975,10	181 556,00	181 244,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	140 975,10	181 556,00	181 244,00

4.5. Yleinen musiikkitoiminta / Konserttitoiminta

Perustehtävä

Seurakunnan musiikkityö on seurakuntalaiskeskeistä ja lähtee tavoitteesta palvella seurakuntalaisia mahdollisimman laadukkaasti. Painopiste on strategian mukaisesti erityisesti ihmisten lämpimässä kohtaamisessa eri tilanteissa, esim. toimitusmusiikkikeskusteluissa. Musiikin kautta madalletaan ihmisten kynnystä hakeutua seurakunnan tilaisuuksiin.

Musiikkityö tarjoaa tarjota kaiken ikäisille seurakuntalaisille erilaisia vaihtoehtoja osallistua seurakuntaelämäänsä musiikkiharrastuksen kautta. Seurakunnassamme arvostetaan omin voimin tuotettuja musiikki- ja kulttuurituotteita, joka ilmenee suurina yleisömuutoksina.

Konserttitoiminta järjestää monipuolisia ja laadukkaita konsertteja, jotka tarjoavat parhaimmillaan kuulijoilleen mieleenpainuvia elämyksiä ja rikastuttavat seurakunnan hengellistä elämää musiikin keinoin. Konserttitoiminta luo samalla myös laajempaa kiinnostusta seurakunnan toimintaan.

Seurakunnassa toimii kanttoreiden johdolla seuraavia kuoroja ja musiikkiryhmiä,

Kantaseurakunta:

- Lohjan kirkkokuoro
- Laurin Laulajat
- Laurin Miehet
- Kirkkosällit
- Lapsikuoro
- Muskariryhmät
- Gospelkuoro
- Collegium Musicum –orkesteri

Alue seurakunnat:

- Nummen kirkkokuoro
- Nuortenkuoro
- Laulupiiri
- Pusulan kirkkokuoro
- Lapsikuoro
- Muskari
- Rumpukerho
- Karjalohjan kirkkokuoro

Tavoitteet

1. Pyhän Laurin kirkon flyygelin peruskunnostus.
2. Ylläpitää seurakunnan vireää ja monipuolista vapaaehtoisten musiikin harrastajien kuoro- ja orkesteritoimintaa.
3. Nummella kootaan paikkakunnan soittotaitoisia ihmisiä projektiluonteiseen orkesteriin 2-3 kertaa vuodessa. Esiinnyttään ainakin YV-konsertissa keväällä ja Kauneimmissa joululauluissa.

Henkilökunta

Musiikkitoiminnasta vastaa johtava kanttori Timo Saario (A-kanttori) virkapaikkanaan kanta-seurakunta ja konserttitoiminnasta vastaa Harri Kerko. Seurakunnassa on yksi A-kanttorin virka ja viisi B-kanttorin virkaa. Kolme virkaa on sijoitettuna aluseurakuntiin. Nummen ja Pusulan kanttorit sijaistavat pääsääntöisesti toisiaan ja yksi kanttori toimii sekä Karjalohja että Sammatin alueella. Kesäaikana kesäkanttori hoitaa vuosiloman sijaistukset ja muiden kanttoreiden kanssa rippikoulutyön musiikkiopetuksesta.

Toiminnan sisällön muutokset 2018

Ei erityisiä muutoksia, vaan jatketaan tehokasta ja ulospäin näkyvää rehellistä käytännön perustyötä musiikin ja seurakuntalaisten palveluksessa.

Vuodet 2019 ja 2020.

Ei tällä hetkellä tiedossa olevia erityisiä investointitarpeita.

Keskeiset talousluvut 2018

Annetun ohjeistuksen mukaisesti vuoden 2018 musiikkityön talousarvion loppusumma on vuoden 2017 tasolla, paitsi aiempien taloussuunnitelmien mukaisen flyygelin peruskunnostuksen osalta, joka nostaa loppusummaa kertaluonteisesti 15 500 eurolla.

Musiikkitoiminta	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-1 916,29	-1 700,00	-1 500,00
Toimintakulut	220 970,72	244 708,00	258 623,00
TOIMINTAKATE	219 054,43	243 008,00	257 123,00
VUOSIKATE	219 054,43	243 008,00	257 123,00
TILIKAUDEN TULOS	219 054,43	243 008,00	257 123,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	219 054,43	243 008,00	257 123,00
Konserttitoiminta	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-1 090,97	-1 300,00	-1 300,00
Toimintakulut	24 711,59	29 635,00	29 599,00
TOIMINTAKATE	23 620,62	28 335,00	28 299,00
VUOSIKATE	23 620,62	28 335,00	28 299,00
TILIKAUDEN TULOS	23 620,62	28 335,00	28 299,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	23 620,62	28 335,00	28 299,00

4.6. Päiväkerhotyö / Perhekerhotyö

Perustehtävä

Varhaiskasvatuksen eli päivä- ja perhekerhotyön tehtävä on perheiden ja seurakunnan välisen yhteyden luominen ja vahvistaminen, antamalla lapsille välineitä uskon ja elämän tulkitsemiseen, tukemalla kodin kristillistä kasvatusta, siirtämällä kristillisiä perinteitä ja antamalla kasteopetusta. Perustehtävää toteutetaan Lohjan seurakunnan strategian mukaisesti.

Tavoitteet

1. Kohdata lojhalaiset lapset ja perheet heitä kunnioittaen, perheiden erilaiset lähtökohdat huomioiden ja lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia tukien.
2. Luoda turvallinen, lasta ja lapsuutta arvostava ilmapiiri ja toimintaympäristö.
3. Toteuttaa laadukasta varhaiskasvatusta monipuolisesti ja huolella suunnitellusti, lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista tukien, kattavasti koko seurakunnan alueella.
4. Tukea yhteiskunnan varhaiskasvatuksen uskonto- ja katsomuskasvatusta erilaisilla yhteistyömuodoilla.
5. Tehdä yhteistyötä seurakunnan muiden työalojen sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tavoitteiden toteuttaminen ja arviointi

Järjestetään päiväkerhotoimintaa kaikille toimintaan hakeneille 3-5-vuotiaille yhteensä 13 kerhopisteessä, joista 7 sijaitsee kantaseurakunnan alueella ja 6 alue seurakunnissa.

Kerhopisteet ovat Routio, Ojamo, Virkkala, Metsola, Lohjan keskusta, Mäntynummi, Muijala, Sammatti, Pusula, Nummi, Saukkola, Leppäkorpi ja Karjalohja.

Kerhoryhmä perustetaan, mikäli ilmoittautuneita on riittävästi.

Osa päiväkerhoryhmistä kokoontuu kaksi kertaa, osa kolme kertaa viikossa. Jotkut lapsista käyvät kerhossa vain kerran viikossa. Ryhmien koko on 6-14 lasta. Alle 6 lapsen päiväkerhoryhmiä ei perusteta.

Järjestetään perhekerhotoimintaa perheille 9 toimipaikassa seurakunnan alueella: Ojamolla, Virkkalassa, Muijalassa, Mäntynummessa, Routiolla, Metsolassa, Sammatissa, Nummella (Saukkolassa) ja Pusulassa.

Järjestetään useita jumalanpalveluksia, perhetapahtumia, vanhempaintilaisuuksia ja perheiden retkipäiviä sekä jokaisella alueella, että lisäksi yhteistyönä useamman alueen kesken.

Tehdään monipuolista yhteistyötä kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa ja tuetaan päivähoitossa olevien lasten katsomus/uskontokasvatusta. Kuunnellaan päivähoitotarpeita ja toiveita ja rakennetaan yhdessä toimivia yhteistyömuotoja. Varhaiskasvatusta määrittelevä uusi Vasu 2017 (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016) haastaa kehittämään yhteistyötä erityisesti tässä siirtymävaiheessa. Seurakunta on myös muuten mukana erilaisissa hankkeissa ja tekee yhteistyötä Lohjan yhteistyöverkostoissa kaupungin ja yhdistysten kanssa.

Päivähoitoryhmille järjestetään joulun- ja keuhkirkot kattavasti eri puolilla seurakuntaa.

Eriyinen lasten ja perheiden oma kirkkotila on Lohjan keskustan seurakuntakeskuksessa sijaitseva Lasten kappeli Pikku Lauri, jonka toimintaa kehitetään ja uudistetaan jatkuvasti. Tärkeimmät Pikku Laurin toiminnot ovat perhejumalanpalvelukset, päivähoito- ja kouluryhmien vierailut sekä eri-ikäisille suunnatut viikko-toiminnot.

Varhaiskasvatuksessa tehdään monenlaista yhteistyötä seurakunnan muiden työmuotojen kanssa. Diakoniatyön kanssa tehdään yhteistyötä tukea tarvitsevien perheiden tavoittamiseksi ja auttamiseksi. Yhteistyötä varhaisnuorisotyön kanssa tehdään alakouluikäisten leireillä, erilaisissa tapahtumissa sekä viikkotoiminnassa. Ruotsinkielisen työn kanssa tehdään yhteistyötä lähinnä Virkkalan aluetyössä sekä Pikku Laurin pääsiäis- ja joulupoluilla. Yhdessä musiikkityön kanssa pidetään perhemuskareita sekä lasten muskareita.

Rippikoulutyöhön osallistuu vuosittain 2-3 lastenohjaajaa. Rippikoulutyöllä ja varhaiskasvatuksella on myös yksi yhteinen osa-aikainen virka. Alue seurakunnissa yhteistyö oman alueen kaikkien eri työalojen ja työntekijöiden välillä on erityisen tiivistä.

Yhteistyötä pyritään jatkuvasti kehittämään ja vuoden aikana pyritään toteuttamaan erilaisia

tapahtumia ja projekteja yhteistyönä muiden kanssa. Yhteiset arviointi- ja palautekeskustelut ovat tärkeä osa kehittämistä. Päiväkerhotoiminnasta kerätään kirjallista palautetta vanhemmilta n. kolmen vuoden välein. Muilta osin suoritetaan jatkuvaa arviointia lapsilta, perheiltä ja yhteistyökumppaneilta saadun suullisen palautteen perusteella. Palaute käsitellään oman alueen työtoverien kesken sekä varhaiskasvatuksen tiimin yhteisissä kokoontumisissa.

Toiminnan sisällön muutokset 2018

Kehitetään perhetyötä entistä monipuolisemmaksi. Pyritään vastaamaan perheiden tarpeisiin, jotta kaikki voisivat kokea olevansa tervetulleita mukaan toimintaamme.

Lohjan seurakunnan päiväkerhotyö täyttää 50 vuotta vuonna 2018. Juhlavuoden tiimoilta päiväkerhotyö on vuoden aikana eri tavoin näkyvässä. Erityisesti kevään 2018 aikana on tarkoituksena järjestää erilaisia tapahtumia eri puolilla kaupunkia, joissa tuodaan esille sekä päiväkerhotyötä että koko seurakunnan varhaiskasvatusta. Kevät ajankohtana on hyvä ajatellen seuraavan syksyn päiväkerhoilmoittautumista.

Myös mainontaa ja muuta esilläoloa tehostetaan.

Henkilökunta / resurssit

Varhaiskasvatuksessa on 1 johtavan varhaiskasvatuksen ohjaajan virka, 1 varhaiskasvatuksen ohjaajan virka ja 1 osa-aikainen määräaikainen rippikoulu- ja perhetyöntekijän virka. Seurakunnassa on työsopimussuhteessa 1 osa-aikainen ja 18 kokoaikaista lastenohjaajaa. Lastenohjaajista 6 työskentelee kokonaan tai pääosin aluseurakunnissa. Yksi ohjaaja on hoitovapaalla syksyyn 2018 asti.

Päiväkerhoihin tarvitaan lisäksi sijaisia lastenohjaajien poissaolojen ajaksi, jotta toimintaa voidaan toteuttaa laadukkaasti ja turvallisesti. Kerhokarttaa on pyritty rakentamaan siten, että ainakin osa poissaoloista pystytään hoitamaan sisäisin sijaisjärjestelyin.

Vuodet 2019 ja 2020

Tulevaisuudessa henkilöstöresurssia on syytä suunnata toimintaan osallistuvien seurakuntalaisten määrän mukaan. Mm. päiväkerholaisten määrässä tapahtuu vuosittain isojakin alueellisia muutoksia. Seurakuntalaisten ja lapsivaikutusten näkökulmasta on tärkeää toteuttaa kerhotoimintaa siellä, missä on kerholaisia. Edelleen päiväkerhon ja perhekerhon tavoitteena tulee olla tarjota kerhopaikka kaikille mukaan haluaville seurakuntalaisille.

Perheleiri olisi yksi mahdollinen uusi perhetyön toimintamuoto. Sen suunnittelu käynnistetään.

Keskeiset talousluvut

Päiväkerhotyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-33 243,97	-29 950,00	-29 000,00
Toimintakulut	699 775,86	777 553,00	719 310,00
TOIMINTAKATE	666 531,89	747 603,00	690 310,00
VUOSIKATE	666 531,89	747 603,00	690 310,00
TILIKAUDEN TULOS	666 531,89	747 603,00	690 310,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	666 531,89	747 603,00	690 310,00
Perhekerhotyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-497,20	-300,00	-300,00
Toimintakulut	78 549,28	93 711,00	87 516,00
TOIMINTAKATE	78 052,08	93 411,00	87 216,00
VUOSIKATE	78 052,08	93 411,00	87 216,00
TILIKAUDEN TULOS	78 052,08	93 411,00	87 216,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	78 052,08	93 411,00	87 216,00

4.7. Pyhäkoulutyö

Perustehtävä

Pyhäkoulutyön tehtävä on lapsen ja seurakunnan välisen yhteyden vahvistaminen, lapsen hengellisen elämän kehittymisen tukeminen, kristillisen perinteen siirtäminen ja kasteopetuksen antaminen perustuen kastekäskyyn (Matt.28:18–20).

Tavoitteet

1. Järjestää pyhäkoulutoimintaa seurakunnan eri alueilla.
2. Tarjota palveluhaluille ja asiasta kiinnostuneille seurakuntalaisille mahdollisuus osallistua seurakunnan kasteopetuksen antamiseen toimimalla pyhäkoulunopettajana ja kouluttaa heitä tähän tehtävään.

Tavoitteiden toteuttaminen ja arviointi

Perinteisiä pyhäkouluryhmiä on viidellä alueella kantaseurakunnassa. Yksi pyhäkouluista koostuu yhteistyössä Vivamon kanssa ja kaksi pyhäkouluu kokoontuu yhteistyössä Rauhanyhdistyksen kanssa. Pyhäkoulun opettajien kanssa neuvotellaan tulevan vuoden suunnitelmista ja koulutuksista. Kerätään heiltä kokemuksia ja palautetta. Kehitetään pyhäkoulutyötä yhdessä heidän kanssaan. Pyhäkoulutyön puitteissa ollaan mahdollisuuksien mukaan tapahtumissa kuten esim. Laurin päivät ja Virkkalapäivät. Arkipyhäkoulut jatkuvat edelleen perinteisempien sunnuntaipyhäkoulujen rinnalla.

Toiminnan sisällön muutokset 2018

Toiminnan sisällön muutokset johtuvat ja ovat riippuvaisia pyhäkoulunopettajien määrästä ja kiinnostuksesta. Pyhäkoulutyö etsii kuitenkin jatkuvasti uusia toimintatapoja perinteisen pyhäkoulun rinnalle, esim. perhepyhäpäivät, tapahtumat ja periodipyhäkoulut. Pyhäkoulutyössä on tärkeää säilyttää valmiudet siihen, että toiminta pystytään käynnistämään nopeastikin, mikäli innokkuutta ja tilaisuuksia löytyy.

Henkilökunta / resurssit

- 1 varhaiskasvatuksen ohjaaja 10 %
n. 10 palkkiotoimista pyhäkoulunopettajaa

Vuodet 2019 ja 2020

Uusien toimintatapojen kehittämistä perinteisen pyhäkoulun rinnalle jatketaan edelleen.

Keskeiset talousluvut

Pyhäkoulutyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintakulut	12 781,10	20 928,00	26 443,00
TOIMINTAKATE	12 781,10	20 928,00	26 443,00
VUOSIKATE	12 781,10	20 928,00	26 443,00
TILIKAUDEN TULOS	12 781,10	20 928,00	26 443,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12 781,10	20 928,00	26 443,00

4.8. Tyttöjen ja poikien työn toimintasuunnitelma 2018

Perustehtävä

Tyttöjen ja poikien työ (ent. varhaisnuorisotyö) toteuttaa seurakunnan kasvatustehtävää 7–14 vuotiaiden tyttöjen ja poikien ja heidän perheidensä parissa koko Lohjan seurakunnan alueella. Tyttöjen ja poikien työn tarkoituksena on tukea tyttöjen ja poikien kokonaisvaltaista kasvua ja vahvistaa heidän jäsenyyttään seurakunnassa.

Tyttöjen ja poikien työ tukee lapsia ja perheitä tarjoamalla maksutonta harrastustoimintaa ja hartauselämää. Kerho- ja leirityö tukee myös nuoria kerhonojajia ja isosia kasvussaan seurakunnan vastuunkantajina.

Tavoitteet strategian mukaisesti

1. Sanoma kirkkaaksi
2. Kohtaaminen lämpimäksi
3. Jäsenyys tärkeäksi
4. Lähimmäinen rakkaaksi

Tavoitteiden toteuttaminen ja arviointi

Tavoitteena vuonna 2018 on säilyttää ja järjestää mm. seuraavia toimintamuotoja:

- kerhotoiminta kevät- ja syyskaudella sekä kerhonojajien koulutus ja työnohjaus
- varhaisnuorten toimintapäivät hiihto- ja syyslomalla, sekä perhepäivä syyslomalla
- kesäloman aikana kesäkerhot (kesto 2,5 viikkoa) sekä kaksi alakouluikäisten kesäleiriä
- osallistutaan rovastikunnalliselle 10–14 -vuotiaiden lähetysleireille

Edellä mainituilla toiminnoilla on nimetyt vastuuhenkilöt.

Tavoitteena on myös tiivistää yhteistyötä alue seurakuntien tyttöjen ja poikien työn sekä seurakunnan eri työalojen kanssa. Tyttöjen ja poikien työ on vahvasti mukana mm. Toivonmesujen toteutuksessa sekä Laurin sisarusten toiminnassa.

Järjestetään koulujen viidesluokkalaisille ekumeeninen kirkkovaellus yhdessä Lohjan alueen kristillisten yhteisöjen kanssa.

Kerhonojajien perus- ja jatkokoulutus toteutetaan rovastikunnallisena yhteistyönä. Työnohjauksesta huolehditaan kuukausittain järjestettävissä kerhonojajien kokouksissa. Kerhonojajia kannustetaan mm. pienten tunnustusten muodossa. Vähintään neljä vuotta kerhoa pitäneille nuorille jaetaan Nuori kirkko ry:n hopeinen ansiomerkki.

Arviointi

Määrällinen arviointi toteutuu osallistujamäärien ja tapahtumamäärän perusteella. Laadullinen arviointi toteutuu työntekijöiden omana arviointina sekä keräämällä suullista ja kirjallista palautetta kerhonojajilta ja leirien isosilta.

Henkilöresurssit

Nuorisotyön ohjaajina toimivat johtavana nuorisotyön ohjaaja Eeva Lieslinna ja viidestä nuorisotyön ohjaajan työstä kahden ohjaajan työn painopiste on tällä tehtäväalueella ja yhdellä Nummella ja Pusulassa. Yhden pastorin tehtävänä on hoitaa varhaisnuorisotyön papin tehtäviä. Osa lastenohjaajista toimii ohjaajina koululaisten kesäkerhoissa ja leireillä, Nummella yhden lastenohjaajan työajasta on 20% osoitettu varhaisnuorisotyöhön Nummen ja Pusulan alueella. Lisäksi 20-30 nuorta toimii varhaisnuorten kerhonojajina.

Keskeiset talousluvut

Varhaisnuorisotyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-2 652,27	-3 500,00	-4 700,00
Toimintakulut	146 921,33	159 865,00	168 349,00
TOIMINTAKATE	144 269,06	156 365,00	163 649,00
VUOSIKATE	144 269,06	156 365,00	163 649,00
TILIKAUDEN TULOS	144 269,06	156 365,00	163 649,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	144 269,06	156 365,00	163 649,00

4.9. Rippikoulutyö

Perustehtävä

Rippikoulu, kuten elämä yleensä, on elämää Jumalan kasvojen edessä. Rippikoulutyö on seurakunnan kasteopetusta, jonka tarkoitus on kasvattaa ehtoolliselle. Rippikoulun tavoitteena on tukea uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan sekä kasvattaa seurakuntalaisuuteen.

Tavoitteet (tavoitteet koskevat nuorten rippikoulua)

1. Vuonna 2018 kokeillaan kaikissa Kanta-Lohjan rippikouluissa uuden rippikoulusuunnitelman ”Suuri ihme” mukaista rippikoulun rakennetta. Tähän sisältyy teemapäivät, jumalanpalvelukset, nuorisotoiminta, lähipäivä, leiri tai päiväleiri sekä konfirmaatio.
2. Työntekijöitä koulutetaan ja tuetaan työskentelemään nuorilähtöisesti.
3. Rippikoulusuunnitelmaa ”Suuri ihme” toteutetaan Lohjan seurakunnassa ja sen sisältöä tehdään seurakunnassa tutuksi.

Henkilökunta

Rippikoulut kuuluvat papin perustehtäviin. Rippikoulujen lukumäärä on kuitenkin niin suuri, että kesäksi on palkattava kaksi kesäpappia, jotka molemmat tekevät kaksi rippikoulua. Kaikki nuorisotyöntekijät osallistuvat myös rippikouluihin. Lastenohjaajista on ollut mukana kaksi työntekijää, joista toinen on tehnyt yhden ja toinen kolme rippikoulua rippikoulutyöntekijän tehtävässä. Diakoneista yksi osallistuu rippikouluun. Kausityöntekijöitä palkataan talven ja kesän rippikouluihin niin, että jokaisella ryhmällä on kolme ohjaajaa. Kanttorit osallistuvat ri-pariralliin sekä konfirmaatioihin. Tukipalvelut mahdollistavat rippikoulujen pitämisen.

Aikuisrippikoulu

Rippikoulutyöstä vastaava pappi koordinoi aikuisrippikouluja. Papistolle on jaettu vaihtuvat vuorot pitää aikuisrippikouluja.

Rippikoulut alue seurakunnissa

Sammatisissa rippikoulua ei ole järjestetty enää vuosiin. Vuonna 2018 myöskään Karjalohjalla rippikoulua ei järjestetä. Osanottajamäärä on niin pieni, että sen järjestäminen ei ole kannattavaa. Rippikouluun ei ole saatu isosia mukaan ja työ papille on ollut kohtuuttoman suuri järjestelyjen osalta.

Nummella ja Pusulassa rippikoulut jatkuvat. Yhteisiä toimintatapoja, tarpeita ja yhteistyötä kehitetään ja kirjataan ylös suunnittelun ja talouden osalta.

Toiminnan sisällön muutokset 2018 ja vaikutukset budjettiin

Vuoden 2018 15-vuotiaita on 514. Tästä syystä maksutuottojen voi odottaa nousevan noin 4500 euroa.

Suuresta ikäluokasta johtuen, tileille matkakustannukset, ravitsemuspalvelut muille, kuljetuspalvelut muille, elintarvikkeet ja vaatteisto, tulee varata edellistä vuotta enemmän rahaa. Katrina-ohjelmiston kautta lähetetään tekstiviestejä nuorille ja heidän huoltajilleen. Tähän on budjetoitu 500 euroa. Konfirmaatiokuvaus ei ole maksanut seurakunnalle vuonna 2017 mitään, mutta ensi vuonna se tulee jälleen maksamaan. Tämä on otettu huomioon budjetoinnissa. Lisäksi selvitetään kilpailutuksen tarve ja toteutetaan mahdollinen kilpailuttaminen rippikoulutyössä käytettävistä leirikeskuksista. Tähän on varattu 8000 euroa.

Lisäkuluja näiltä tileiltä on yhteensä 19 400, mutta muille tileille on budjetoitu tarkemmin.

Vuodet 2019 ja 2020

Vuoden 2018 rippikoulurakenteen kokeilu arvioidaan ja vuonna 2019 uuden rippikoulusuunnitelman mukainen rippikoulu pilotoidaan. Arviointia tulee jatkaa ja kehittää. Nuoret tulee ottaa

monin eri tavoin mukaan rippikoulutyön toimintaan. Vuonna 2020 Lohjan seurakunnassa toteutetaan uutta rippikoulusuunnitelmaa.

Keskeiset talousluvut

Diakoniatyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-51 476,30	-46 300,00	-50 800,00
Toimintakulut	460 974,65	495 797,00	497 263,00
TOIMINTAKATE	409 498,35	449 497,00	446 463,00
VUOSIKATE	409 498,35	449 497,00	446 463,00
TILIKAUDEN TULOS	409 498,35	449 497,00	446 463,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	409 498,35	449 497,00	446 463,00

4.10 Nuorisotyö

Perustehtävä

Nuorisotyö tarjoaa 15–20-vuotiaille nuorille turvallisen kokonaisvaltaisen kasvun paikan, jossa voi kysellä ja pohtia omaa elämäänsä sekä kokea yhteyttä Jumalaan ja toisiin ihmisiin. Nuoria kannustetaan kantamaan vastuuta lähimmäisistään lähellä ja kaukana, seurakunnasta sekä luomakunnasta.

Nuorisotyö tukee koulujen uskontokasvatusta päivänavausten, tuntivierailujen ja jumalanpalvelusten muodossa. Nuorten kasvun tukemiseen osallistutaan myös tekemällä yhteistyötä kaupungin nuorisopalvelun ja nuorisojärjestöjen kanssa.

Tavoitteet vuodelle 2018

Strategian painopisteiden mukaisesti nuorisotyö tavoitteet ovat:

1. Sanoma kirkkaaksi
2. Kohtaaminen lämpimäksi
3. Jäsenyys tärkeäksi
4. Lähimmäinen rakkaaksi

Keskeiset toimenpiteet ja muutokset 2018

Lohjan seurakunta järjestää nuorille toimintaa, jolla tuetaan tavoitteiden toteutumista. Näitä toimintoja ovat viikoittaiset nuorten illat Lindkullassa ja Nummen nuorisotalolla, messut ja muu jumalanpalveluselämä, pienryhmät, isostoiminta sekä leirit ja retket. Nuorisotyössä tehdään ja kehitetään yhteistyötä seurakunnan muiden työalojen, Lohjan nuorisopalvelujen sekä kaupungissa toimivien muiden toimijoiden kanssa.

Viikkotoiminnan sisällöt: nuortenillat Lindkullassa 1-2/vko ja Nummen nuorisotalolla 1/vko, pienryhmiä nuorten toiveiden mukaisesti

Retket: Kaksi retkeä nuorten valtakunnallisiin tapahtumiin (Maata näkyvissä ja isosseikkailu), Rovastikunnalliset gospelkahvilat "Rontti-klubi" 3–4 krt/vuosi, retki Viron ystävyysseurakuntaan. Nummen ja Pusulan alueella järjestetään leiritoimintaa Iloitun leirikeskukseen.

Leirit: pääsiäisleiri, syysleiri, rovastikunnallinen nuorten leiri

Isostoiminta: Isoskoulutus 1 lauantai/kk, Isoskoulutus II ja Isoskoulutus III -leirit rovastikunnallisena yhteistyönä, Isosten valmisteluleiri Saarikossa, isostoimintaan osallistuvat ovat mukana toteuttamassa nuorten iltoja ja messuja

Messut: Nuortenmessut 1/kk, osallistuminen Toivonmessuihin, päiväjumalanpalveluksiin ja muihin yhteisiin jumalanpalveluksiin.

Muu toiminta: Jatkoaika-tapahtuma edellisen kesän rippikoululaisille, osallistuminen yhteisvastuukeräyksen toteuttamiseen, menneen ajan markkinointiin ja mahdollisuuksien mukaan muihin yhteisiin tapahtumiin.

Nuorten hallitus: Nuorten keskuudestaan äänestämä hallitus osallistuu nuorten toiminnan kehittämiseen ja toteuttamiseen. Siitä halutaan tehdä merkittävä nuorten vaikuttamisen kanava seurakunnan nuorisotyössä

Yhteydet ja yhteistyö sidosryhmien ja yhteistyökumppaneiden kanssa:

Jatketaan hyvää yhteistyötä Lohjan alueen koulujen kanssa. Yhteyksien ja yhteistyön virittäminen ystävyysseurakuntamme Sakun nuorten kanssa.

Mittarit ja arviointi

Toiminnan tavoitavuutta mitataan osallistujien määrällä. Isostoiminnan, nuorten iltojen, messujen ja muun nuorten toiminnan osallistujamäärää halutaan kasvattaa.

Toiminnan laatua arvioidaan keräämällä jatkuvasti nuorilta suullista palautetta. Kirjallista palautetta kerätään leireiltä sekä kerran vuodessa nuorten illoista ja isostoiminnasta.

Henkilökunta / resurssit

Neljä nuorisotyönohjaajaa ja yksi pastori 25 % osuudella virka-ajastaan toimivat rippikoulun jälkeisessä nuorisotyössä

Kaikki työntekijät osallistuvat myös rippikoulu- ja koulutyöhön sekä vastaavat nuorisotyön tiedotuksesta mediassa ja tekemällä mm. toiminnan tarvitsemat mainokset ja flyerit. Nuoret vastuunkantajat ovat merkittävä ryhmä esimerkiksi nuorten illoissa, kertaluonteisissa tapahtumissa sekä isostoiminnassa koulutettaessa uusia rippikouluisosia. Vapaaehtoisuus nuorisotyössä tarkoittaa sitä, että nuoret eivät ole vain lisäresurssi. Samalla kun he hoitavat ikäkaudelleen sopivia tehtäviä, he tarvitsevat tukea ja ohjausta omassa kasvussaan.

Toimintavuodet 2019–2020

Toimintaa järjestetään edelleen niin Lindkullassa, Nummen nuokkarilla kuin retkeillen ja leireillen. Nuorten osallisuutta ja vastuunkantoa tuetaan ja pyritään lisäämään nuorten toiminnassa. Isostoimintaa ja nuorten pienryhmätoimintaa kehitetään edelleen. Yhteistyötä seurakunnan eri toimintamuotojen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa kehitetään.

Keskeiset talousluvut on esitetty nuorisotyön vuoden 2018 talousarviossa.

Muutos aikaisempiin vuosiin nähden koskee leiritoimintaa. Tavoitteenamme on pitää kaksi nuorten leiriä muualla kuin Saarikossa. Nuorten pääsiäis- ja syysleiri ovat nuorisotyön perustoimintaa. Niille on tarve löytää tulevaisuudessa uusi paikka kesäkäyttöön tarkoitettun ja huonokuntoisen Saarikon tilalle. Perusteluna leiripaikan muutokselle esitämme, että viime vuosina leiriläisiä on sairastunut viileissä ja huonokuntoisissa tiloissa järjestettyjen leirien aikana.

Keskeiset talousluvut

Nuorisotyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-4 779,54	-5 300,00	-4 500,00
Toimintakulut	201 126,95	213 053,00	224 534,00
TOIMINTAKATE	196 347,41	207 753,00	220 034,00
VUOSIKATE	196 347,41	207 753,00	220 034,00
TILIKAUDEN TULOS	196 347,41	207 753,00	220 034,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	196 347,41	207 753,00	220 034,00

4.11. Diakoniatyö

Perustehtävä

Diakoniatyö pyrkii etsimään ja kohtaamaan ihmisten aineellista, henkistä ja hengellistä hätää. Seurakunnan hengellisen perustehtävän ylläpito käytännön työssä asiakkaita ja heidän vakaumustaan kunnioittaen ja huomioiden diakonian ydintehtävä. Työntekijä kulkee rinnalla ja ohjaa avun lähteille.

Diakoniatyöntekijä pyrkii tavoittamaan niitä, joita muu apu ei tavoita sekä kokoamaan ihmisiä yhteen auttamaan itseään ja toinen toisinaan vertaistuen ja vapaaehtoistyön eri muodoin. Tätä tehdään mm. yhteistyössä Laurentius-projektin, Veljespiirin sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tavoitteet

Ihmisten hätään ja avun tarpeeseen vastaaminen, yksilö- ja perhekohtainen asiakastyö. Kokoavan, osallisuutta sekä ihmistä kokonaisvaltaisesti tukevan ja vertaistukea tarjoavan toiminnan jatkaminen.

Verkostoyhteistyön ja muun yhteistyön ylläpito ja kehittäminen.

Perusteluja edellä asetetuille tavoitteille:

Henkistä ja hengellistä hätää kohdataan sielunhoidollisissa keskusteluissa.

Elinkustannukset ja ruuan hinta ovat nousseet nopeammin kuin yhteiskunnan tuet. Avustasiakkaat ovat pienituloisia. Kasvavana asiakaskuntana ovat velkaantuneet nuoret aikuiset ja pienten lasten perheet.

Diakoniaseurakunnassa ihmiset toimivat yhdessä ja palvelevat, pitävät huolta kukin omalla paikallaan ja lahjoillaan. Vapaaehtoisten, tasavertaisten lähimmäisten läsnäolo madaltaa uusien ihmisten kynnystä tulla mukaan. Vapaaehtoisten olemassaolo mahdollistaa monipuolisemman ja laajemman toiminnan. Kokoava toiminta mahdollistaa vertaistuen, arjessa jaksamisen sekä virkistymisen.

Diakoniatyöntekijän tehtävänä on huolehtia vapaaehtoisista, heidän ohjauksestaan ja koulutuksestaan sekä virkistäytymisestään. Tämä tapahtuu mm. yhteistyössä Laurentius - lähimmäispalvelun kanssa.

Verkostoyhteistyötä tehdään tarvittaessa asiakkaan kokonaisvaltaiseksi auttamiseksi. Verkostoyhteistyö lisää tiedotusta sekä poistaa päällekkäisyyttä että mahdollistaa yhteistyön syvennyksen.

Diakoniatyön painopistealue tulee jatkossakin pysymään perustyössä, jonka vuoksi suuria muutoksia tulevien vuosien budjettiin ei ole tulossa.

Toimenpiteet

Työntekijät vastaavat avunpyyntöihin tarvittavilla toimenpiteillä:

Sielunhoidolliset keskustelut

Taloudelliset avustukset kriisitilanteissa

Diakoniaruokailut, sekä Veljespiirin järjestämä vähävaraisten jouluruokailu

Verkostoituminen ja yhteistyö muiden auttajatahojen kanssa (mm. Asunnottomien yö, Raittiina yhdessä yhdistyksen vähävaraisten jouluruokailu)

Kotikäynnit

Työntekijät järjestävät seurakuntalaisille säännöllistä toimintaa sekä erilaisia tapahtumia yhdessä vapaaehtoisten kanssa.

Tavoitteiden toteutumisen seuranta

Edellä asetettujen tavoitteiden toteutumista arvioidaan vuoden aikana seuraamalla diakonian asiakastilastoja, saatua palautetta sekä osallistujatilastoja ryhmistä, tapahtumista, koulutuksista, retkistä ja leireistä. Järjestetään tapaamisia, pidetään yhteyttä yhteistyötahojen kanssa.

Henkilökunta

2 diakoniapappia, johtava diakoniatyöntekijä sekä 9 diakoniatyöntekijää

Keskeiset talousluvut

Diakoniatyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-47 725,32	-22 250,00	-20 900,00
Toimintakulut	590 806,78	647 715,00	664 780,00
TOIMINTAKATE	543 081,46	625 465,00	643 880,00
VUOSIKATE	543 081,46	625 465,00	643 880,00
TILIKAUDEN TULOS	543 081,46	625 465,00	643 880,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	543 081,46	625 465,00	643 880,00

4.12. Perheneuvonta

Länsi – Uudenmaan seurakuntien perheasiain neuvottelukeskukseen toimintasuunnitelma vuosille 2018 - 2020

Perustehtävä

Perheneuvonta on yksi evankelis-luterilaisen kirkon työmuodoista, joka tavoittaa laajasti työikäistä väestöä. Perheasiain neuvottelukeskuksessa selvitetään parisuhteeseen, perheeseen ja henkilökohtaiseen elämään liittyviä kysymyksiä terapeuttisten keskusteluiden avulla.

Neuvottelukeskusessamme työskentelee neljä perheneuvojaa ja vastaanottosihteeri. Työntekijöillä on työhön vaadittava ammatillinen pätevyys, tai he ovat kouluttautumassa siihen.

Asiakkaiden tulosityitä ovat mm. pariskuntien vuorovaikutusongelmat, erokysymykset, uskottomuus ja erilaiset psykososiaaliset kriisit.

Palvelut ovat maksuttomia ja luottamuksellisia. Asiakkaaksi voivat hakeutua kaikki palvelualueen asukkaat; Lohja, Vihti, Hanko, Karkkila ja Siuntio. Asiakkuus ei edellytä kirkon jäsenyyttä. Työntekijöillämme on vaitiolovelvollisuus.

Tavoitteet

Keskeinen tavoite on pari- ja perheterapian toteuttaminen asiakaslähtöisesti. Tavoitteena on ryhmätoiminnan, esimerkiksi eroryhmän, käynnistäminen alueen muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä vuodesta 2018 eteenpäin.

Aluehallintoviraston myöntämän perheasioiden sovitteluoikeuden jatkaminen seuraavalle viiden vuoden kaudelle 2018 – 2022. Kyseisen sovittelutoiminnan kehittäminen. Työnohjaustoimintaa seurakuntien työntekijöille jatketaan. Yhteistoiminta alueen muiden toimijoiden kanssa jatkuu ja Sote - tilanteen kehittymistä seurataan.

Tavoitteiden toteuttaminen ja arviointi

Työntekijöiden ammattitaidon ylläpitäminen koulutuksen avulla. Työntekijöiden työssä jaksamisen tukeminen työnohjauksen ja kehityskeskustelujen avulla. Johtokunnan osallistuminen työalasta keskusteluun sekä arviointiin. Asiakaspalautteen keskitetty kerääminen vuosittain yhden toimintakuukauden aikana.

Toiminnan sisällön muutokset 2018

Perheneuvonnan perustehtävä pysyy samana aiempien vuosien tapaan.

1. Henkilökunta ja resurssit

Resurssit ovat tyydyttävät palvelun kysyntään nähden. Yhteistyötä perheväkivallan ehkäisemiseksi tehdään kaupungin ja muiden tahojen (kuten Lyömätön Linja) kanssa.

Vuodet 2018 - 2020

Valtakunnallinen perheneuvonnan strategia on valmistunut ja se ulottuu vuoteen 2022.

<http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?Open&cid=Content3CB3FB>

Kirkon ja yhteiskunnan muutoksiin sekä tulevan sote - ratkaisun vaikutuksiin työalalla tulee varautua laatimalla perheneuvonnan tuotokuvaus alueelle, erityisesti kilpailutustilannetta varten. Perheneuvonnan strategisia muutoksia mahdollisesti suunniteltaessa tulee tehdä lapsivaikutusten arviointi = lava, www.sakasti.evl.fi/lava

Keskeiset talousluvut

Perheneuvonnan käyttökuluista on aiempina vuosina leikattu muiden työalojen tapaan ja budjetin raameissa on toiminnassa pysytty. Tulevaan talousarvioon tulee varata uutena määrärahana tulkkipalvelujen kuluja varten 3000€, koska alueelle asettuneet maahanmuuttajat alkavat tulla perheneuvonnan palvelujen piiriin. Valtio maksaa kotouttamisohjelmassa olevien maahanmuuttajien tulkkipalvelut kolmen ensimmäisen vuoden ajan myönteisen turvapaikkapäätöksen jälkeen.

Sopimus Karviaisen perusturvakuntayhtymän kanssa on uusittu ja summa on nostettu 20 000 euroon vuodelle 2018. Siuntion seurakunnan kanssa neuvottelut ovat kesken, mutta 5000€ summaan on haettu korotusta toiset 5000€.

Vihdin seurakunnan kanssa on käyty keskustelu, että he jatkavat 15 000€ korvauksen maksamista vuosittain käyttökuluista.

Ammatillisiin täydennyskoulutuksiin sekä henkilökohtaisiin työnohjauksiin tulee jatkossakin varautua asiakasturvallisuuden sekä työssä jaksamisen vuoksi.

Keskeiset talousluvut

Perheneuvonta	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-111 422,19	-125 000,00	-125 000,00
Toimintakulut	259 595,81	302 920,00	319 580,00
TOIMINTAKATE	148 173,62	177 920,00	194 580,00
VUOSIKATE	148 173,62	177 920,00	194 580,00
TILIKAUDEN TULOS	148 173,62	177 920,00	194 580,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	148 173,62	177 920,00	194 580,00

4.13. Sairaalsielunhoito

Lohjan seurakunnan sairaalsielunhoito vastaa sielunhoitotyöstä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) Lohjan sairaanhoitoalueella eli Lohjan sairaalassa ja Paloniemen sairaalassa sekä Lohjan terveyskeskuksen vuodeosastoilla.

Paloniemen sairaala jää pois käytöstä ja toiminta jatkuu Lohjan sairaalassa, kun psykiatrian uudisrakennus valmistuu. Suunnitelman mukaan rakennus valmistuu alkuvuodesta 2018.

Täysiaikaisena sairaalapastorina toimii Tuomo Mantere Lohjan ja Paloniemen sairaaloissa. Lohjan terveyskeskuksen vuodeosastojen sairaalsielunhoitajana on osa-aikaisesti I kappalainen Anna-Maija Lakomaa.

Työmuodon hallinnollisesta johtamisesta vastaa Tuomo Mantere. Lomien ja muiden poissaolojen aikana tehtävät hoidetaan työntekijöiden kesken päivystysluontoisesti.

Keskeisintä työssä ovat henkilökohtaiset keskustelut ja pastoraalinen läsnäolo potilaiden, omaisten ja henkilökunnan kanssa sekä yksityiset ja yhteiset hartaudet ja ehtoollisen vietot. Sairaaloiden jouluhartaudet ja joululaulutilaisuudet toteutetaan yhteistyössä henkilökunnan ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Sairaalapastorin virka tulee täytettäväksi Tuomo Mantereen siirtyessä eläkkeelle syksyllä 2018.

Toimenpiteet

- potilaiden, omaisten ja henkilökunnan kohtaamista osastoilla ja potilashuoneissa
- yhteyden pitäminen sairaaloiden ja hoitoyksiköiden johtoon
- yksityisiä ja/tai ryhmän keskusteluja, sielunhoitoa, rukoushetkiä sairaiden, kuolevien ja kuolleiden luona, rippiä ja ehtoollista
- keskustelu- ja lauluryhmät, viikkomessut ja hartaudet
- saattohartauksia ja hautaan siunaamisia sairaalan kappelissa
- kirkkoretkiä pari kertaa vuodessa
- kiireellisten tapausten hoito mahdollisuuksien mukaan välittömästi – myös yöllä tai vapaa-päivänä
- luentoja hoitoalan työntekijöille ja opiskelijoille, seurakuntiin tms.
- kriisityö
- yhteydenpito eri kirkko- ja uskontokuntiin tarpeen mukaan
- hiljaisuuden retriitit, kaksi kertaa vuodessa
- sairaalapappien neuvottelupäivät ja palaverit
- sairaalapastorin viran täyttö Tuomo Mantereen siirtyessä eläkkeelle

Keskeiset talousluvut

Sairaalasielunhoito	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-24 137,45	-20 496,00	-20 496,00
Toimintakulut	80 339,78	82 646,00	87 232,00
TOIMINTAKATE	56 202,33	62 150,00	66 736,00
VUOSIKATE	56 202,33	62 150,00	66 736,00
TILIKAUDEN TULOS	56 202,33	62 150,00	66 736,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	56 202,33	62 150,00	66 736,00

4.14. Lähetystyö

Perustehtävä, toimintalinjat ja tavoitteet

Lähetystyö on kirkon perustehtävä. Lohjan seurakunnan lähetystyön peruskuvauus, toimintalinjaukset ja tavoitteet on määritelty vaalikauden alussa (tts 2015). Seurakunnan lähetystoiminta on yhtäältä yhteydenpitoa nimikkolähetyskohteisiin ja varojen keruuta nimikkosopimustemme tukemiseksi. Omassa seurakunnassa se on lähetyskasvatustyötä ja lähettien työn tukemista sanoin (kasvatus ja julistus), teoin (yhteys lähetteihin, työn tunnetuksi tekeminen) ja esirukouksin.

Seurakunnassamme on **paljon nimikkolähetyskohteita**. Tämä runsaus kuitenkin tekee kovin haasteelliseksi eri kohteiden esillä pitämisen ja tunnetuksi tekemisen. Keväästä 2016 olemme sitoutuneet keskittämään nimikkolähetikannatustamme sitä mukaa, kun se sopimusten päättyessä on mahdollista. Keskittäminen tapahtuu luontevasti vähentämällä yksittäisten nimikkosopimusten määrää, ja sen sijaan keskittämällä tukea muutamiin sovittuihin alueisiin ja teemoihin. Painopistettä ollaan tulevaisuudessa siirtämässä enemmän Itään ja Aasiaan. Toinen pienempi painopistealue on Namibiassa, missä Suomella pitkät perinteet lähetystyön tukemisessa.

Toiminnan 2018 painopisteet ja tavoitteet

Lähetystyön **taloudellinen tukeminen**: Lähetysjärjestöille avustukset kohdennetaan kirkkoneuvoston päätöksen mukaisesti. Kevään 2016 strategisissa keskusteluissa vallitsi varsin suuri yksimielisyys siinä, että oman seurakunnan lähetystyön tukemisessa tarvitaan molempia: sekä seurakunnan talousarviomäärärahoihin kohdennettua tukemista että vapaaehtoisella toiminnalla kerättyä varainhankintaa. Yhteistyötä lähetysjärjestöjen kanssa tiivistetään.

Lähetyskasvatusta tehdään lähettivierailuin, lähetystilaisuuksin, lähetyspiirien ja viestinnän avulla. Lähetystyö on tukemassa eri työmuotojen omaa lähetyskasvatusta. Lähetystyön tunnetuksi tekeminen rippikoulutyössä on haaste ja painopistealue.

Lähetyspiirit: Kantaseurakunnassa toimii muutamia säännöllisesti kokoontuvaa piiriä, Nummella ja Pusulassa on lähetyspiirit, joilla myös omat nimikkokohteensa. Sammatissa ja Karjalohjalla alue seurakunta osallistuu alueen myyjäis- ja markkinatapahtumiin omilla myynti- tai kahvipöydillä.

Monikulttuurisuustyö: Monikulttuurisuustyön haaste on ollut vaalikauden alusta esillä, mutta jäänyt haasteeksi, johon voimavarat eivät ole riittäneet. Lähetysyhteistyön kokoaikaiseminen ja tehtävänkuvan laajentaminen ei ole mahdollista ainakaan vielä vuonna 2018

Lähetysjuhlille ja -päiville osallistutaan ja osallistumista tuetaan kuten ennenkin; seurakunnan edustajat lähetetään lähetysjärjestöjen juhlille ja vuosikokouksiin. Juhlille osallistumista tuetaan ja siihen kannustetaan. Alue seurakuntien edustus huomioidaan. Medialähetys-

Sanansaattajien, Sansan perinteiset Medialähetyspäivät toukokuun 2018 lopulla on Lohjal-la Vivamossa. Olemme niissä mukana paikallisseurakuntana omalta osaltamme järjestämässä.

Talousarvio on tehty annettujen ohjeiden mukaan edellisen vuoden suuruiseksi. Oleellisia muutoksia taloussuunnitelmaan ei ole tehty. Kirkollisverotulojen väheneminen tulee pienentämään hieman seurakunnan lähetyskannatusta, mutta ei vielä merkittävästi. Myyjäistoiminta, ateria ja etenkin nokipannukahvitus eri tapahtumissa toimii merkittävänä välineenä myös lähetyskasvatuksessa ja lähetyksen tunnetuksi tekemisessä. Erityisesti Menneen ajan joulumarkkinoilla, mutta myös muissa seurakunnan alueella olevissa tapahtumissa ollaan läsnä. Tätä toimintaa, mikä näkyy elintarvikkeiden suurena osuutena talousarvion toimintamäärärahoissa, ei haluta missään tapauksessa vähentää – ei kantaseurakunnassa eikä alueseurakunnissa.

Keskeiset talousluvut

Lähetystyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-11 995,88	-14 100,00	0,00
Toimintakulut	136 320,95	135 276,00	121 319,00
TOIMINTAKATE	124 325,07	121 176,00	121 319,00
VUOSIKATE	124 325,07	121 176,00	121 319,00
TILIKAUDEN TULOS	124 325,07	121 176,00	121 319,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	124 325,07	121 176,00	121 319,00

4.15. Kansainvälinen diakonia

Perustehtävä

Kansainvälinen diakonia on palvelutyötä, joka perustuu kaikki rajat ylittävään kristilliseen lähimmäisen rakkauteen. Se toteutetaan työnä syrjäytymisvaarassa olevien ja jo syrjäytyneiden, hyväksikäytettyjen sekä eri tavoin köyhien puolesta ja heidän kanssaan. Se on työtä ihmisarvon ja oikeudenmukaisuuden puolesta, joka luo ja vahvistaa mielekkään elämän edellytyksiä, työmuoto toteutetaan Kirkon Ulkomaanavun kautta.

Keskeiset talousluvut

Kansainvälinen diakonia	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintakulut	75 246,50	75 000,00	66 000,00
TOIMINTAKATE	75 246,50	75 000,00	66 000,00
VUOSIKATE	75 246,50	75 000,00	66 000,00
TILIKAUDEN TULOS	75 246,50	75 000,00	66 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	75 246,50	75 000,00	66 000,00

Ystävyyssseurakuntatyö

Ystävyyssseurakuntatyö luo ja syventää yhteyttä ja vuorovaikutusta erilaisissa olosuhteissa toimivien seurakuntien ja kristittyjen välille, avartaa käsityksiä seurakuntien toiminnasta, löytää uusia toimintatapoja ja avustaa heikommassa tilanteessa toimivia.

Yhteydenpito, seurakuntavierailut, yhteinen esirukous, ryhmätoiminta, kulttuurinvaihto, kouluttautuminen. Ystävyyssseurakuntia ovat rovastikunnallisena Toksovan seurakunta Inkerin-

maalla, Kõbanyan seurakunta Unkarissa ja vuonna 2013 itsenäistynyt Sakun seurakunta Virossa.

Ystävyyseurakuntatyön kustannuspaikka on uutena kustannuspaikkana eriytetty asian selkiyttämiseksi omakseen ja toimintaa vastaava summa on siirretty Kansainvälisestä diakonias-ta. Muusta seurakuntatyöstä on siirretty kohdennettu summa muihin palveluksiin, koska suunnitteluvuoden tavoitteena on vieraila Kõbanyanissa että Sakussa. Unkarin vierailua on suunniteltu toteutettavaksi keväällä 30-vuotisen ystävyyden juhlistamiseksi.

Keskeiset talousluvut

Ystävyyseurakuntatyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintakulut			11 000,00
TOIMINTAKATE			11 000,00
VUOSIKATE			11 000,00
TILIKAUDEN TULOS			11 000,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)			11 000,00

4.16. Muu seurakuntatyö

Aikaisemmin muiden seurakuntien ylläpitämän toiminnan kustannuksia (Uudenmaan erityis-huoltopiirin kehitysvammatyö, sairaalasielunhoitotyön seurakuntainliiton työ), oli talousarvi-ossa kohdennettu tälle tehtäväalueelle. Suunnitteluvuonna määräraha on sisällytetty kehitys-vammatyön osalta diakoniatyölle sairaalasielunhoito tehtäväalueelle. Papiston puhelinkulut ovat huomioituna tähän.

Keskeiset talousluvut

Muu seurakuntatyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-8 717,87		
Toimintakulut	80 919,55	88 667,00	60 289,00
TOIMINTAKATE	72 201,68	88 667,00	60 289,00
VUOSIKATE	72 201,68	88 667,00	60 289,00
TILIKAUDEN TULOS	72 201,68	88 667,00	60 289,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	72 201,68	88 667,00	60 289,00

4.17. Virkkalan aluetyö

Perustehtävä

Virkkalan aluetyö palvelee Etelä-Lohjan asukkaita (n.8000) seurakunnan toimitiloissa. Samal-la etsitään mahdollisuuksia jalkautua virkkalalaisten ja lähikylien asukkaiden keskelle palvel-len ihmisten hengellisiä tarpeita. Jumalanpalvelus- ja musiikkityö, diakonia- sekä kasvat-
us ovat Virkkalan alueen keskeistä toimintaa. Tähän kuuluvat muun muassa jumalanpalvelukset, kirkolliset toimitukset, kerhotoiminta, hartaushetket kouluissa, päiväkodeissa ja laitoksissa. Suuri osa työstä tapahtuu aluetyön sekä kantaseurakunnan työalojen yhteistyöllä.

Tavoitteet

1. Virkkalan aluetyön toiminnan suunnittelun ja toteutuksen selkeyttäminen
2. Virkkalan aluetyön parissa toimivien vapaaehtoisten määrän kasvattaminen.
3. Virkkalan aluetyön some-näkyvyyden ja markkinoinnin edistäminen.

Tavoitteiden toteuttaminen ja arviointi

1. Tarkempi ja yhteistyössä tehtävä toiminnan suunnittelu viranhaltijoiden kesken. Päällekkäisyyksien poistaminen.
2. Alueyön pariin kutsutaan uusia seurakuntalaisia henkilökohtaisesti sekä yleiskutsuilla.
3. Virkkalan kirkon fb-sivua pyritään kehittämään ja muita somekanavia punnitaan tarpeen mukaan. Yhteistyötä paikallisten ilmaisjakelulehtien kanssa pyritään kehittämään.

Toiminnan sisällön muutokset 2018

Virkkalan alueen työntekijöissä ja osittain toiminnan organisoinnissa on ollut useita muutoksia vuosien 2016–2017 aikana. Vuoden 2018 aikana keskitytään Virkkalan alueen toiminnan kartoittamiseen ja arvioidaan toiminnan kehittämisen kannalta oleellisia elementtejä. Toiminnan sisällön muutokset ovat osaksi riippuvaisia myös alueella toimivien vapaaehtoisten vastuunkantajien määrästä ja kiinnostuksesta alueen toimintaan.

Henkilökunta

Alueyöstä vastaa aluepappi. Aluepapin työaika käytetään myös kantaseurakunnan jumalanpalveluselämän, kirkollisten toimitusten ja rippikoulutyön toteuttamiseen. Työn tukena Virkkalan alueella on vapaaehtoisista vastuunkantajista koostuva tiimi. Tiimissä on jatkuvaa vaihtuvuutta ja näin ollen sen henkilövahvuus myös vaihtelee. Tällä on vaikutusta toiminnan toteuttamiseen. Lisäksi alueella on oma diakoni, kaksi lastenohjaajaa ja hautausmaa/-kiinteistötyöntekijöitä. Pappia lukuun ottamatta edellä mainittujen budjettiresursointi tulee työala-/tukitoimien määrärahavarausten kautta. Lisäksi kanttoriresurssi tulee alueelle kantaseurakunnan musiikkityön kautta. Alueen kirkollisiin toimituksiin osallistuu myös muu kantaseurakunnan papisto. Erityisesti jumalanpalveluselämän osalta alueella tehdään yhteistyötä ruotsinkielisen työn kanssa ja kantaseurakunnan jumalanpalvelustiimin kanssa.

Keskeiset talousluvut

Keskeisissä talousluvuissa ei ole toiminnan osalta muutoksia. Virkkalan alueyössä on tärkeä säilyttää valmiudet siihen, että tarvittaessa toiminta pystytään käynnistämään lyhyellä varoitusaajalla, mikäli toimijoita ja tilaisuuksia tähän löytyy. Tämä on erittäin oleellista tämän ajan alati nopeatempoisemmassa yhteiskunnassa. Lisäksi Virkkalassa haetaan talousarvion käytön kannalta poikkeuksellisten vuosien 2016–2017 jälkeen tavanomaista ja Virkkalan alueyön toimimisen kannalta riittävää määrärahamäärää.

Virkkalan alueyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-645,00	-1 800,00	-1 800,00
Toimintakulut	12 363,78	25 488,00	20 288,00
TOIMINTAKATE	11 718,78	23 688,00	18 488,00
VUOSIKATE	11 718,78	23 688,00	18 488,00
TILIKAUDEN TULOS	11 718,78	23 688,00	18 488,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11 718,78	23 688,00	18 488,00

4.18. Ruotsinkielinen työ

Ruotsinkielisen työn toimintasuunnitelma 2018-2020

Hyväksytty johtokunnassa 5/2017

Ruotsinkielinen työ

Perustehtävä

Työalan tehtävä on ylläpitää ruotsinkielistä seurakuntatoimintaa kaikenikäisten seurakuntalaisten parissa. Työn strategiaa on kuvattu vuonna 2017 päivitetystä dokumentista ”Ruotsinkielinen työ nyt ja vastaisuudessa”. Nykyiseen toimintaan sisällytetyt jumalanpalvelukset, lapsityö, varhaisnuorisotyö, rippikoulu, isoskoulutus ja nuorisotyö, aikuistyö, koulutyö, musiikkityö, retkitoiminta, paikallinen yhteistyö ja työssä viihtyminen katsotaan ensisijaisiksi toiminnoiksi seurakuntatyön turvaamiseksi. Kirkollisia toimituksia tehdään ruotsiksi. Yhteistyötä kielenemmistön kanssa tulee jatkuvasti kehittää. Seurakuntatyö toimii vahvalla vapaaehtoisohjalla.

Tavoitteet

1. Tarjota Lohjan seurakunnan ruotsinkielisille jäsenille mahdollisuus seurakuntayhteyteen omalla äidinkiellään
2. Tarjota hyvin suunniteltua, eri-ikäiset ja eri elämäntilanteet huomioonottavaa toimintaa
3. Antaa jäsenille välineitä uskon ja elämän tulkitsemiseen

Keskeiset toimenpiteet

- Jumalanpalveluselämä sekä kirkolliset toimitukset toteutetaan ruotsin kielellä.
- Järjestetään jumalanpalvelusvierailuja lähiseutujen ruotsinkielisiin seurakuntiin.
- Jumalanpalveluselämä: kuukausittain vähintään 2 messua ja kirkkokahvit, perhekerho 2-3 kertaa vuodessa, pääsiäiskirkot ja joulukirkot päivähoitolle sekä pääsiäis-, kevät- ja joulukirkot koululuille, koulutielle siunaaminen. Jumalanpalveluksissa avustavat kirkkoväärtit.
- Tarjotaan Kyrkpresen-lehteä ruotsinkielisille seurakuntalaisille.
- Pidetään ruotsinkielinen rippikoulu.
- Perhekerho: 1 ryhmää jotka kokoontuvat 2 kertaa viikossa
- Päiväkerhot: 1 kerhoryhmä, joissa lapsia 8-12 riippuen kerholaisten iästä
- Kesäkerho Virkkalassa kesäkuussa perheille
- Pääsiäis- ja jouluvaellus päivähoitolle, kouluille sekä kerholle.
- Vierailut päiväkodeissa ja iltapäiväkerhoissa.
- Varhaisnuortenkerho: 4 ryhmää joissa lapsia 8-15, koulun syys- ja kevätlukukausien aikana 4 kertaa kuukaudessa
- Nuortenilta: avoin ryhmä jossa nuoria 6-20, kokoontumisia 4 kertaa kuukaudessa
- Yläkoulun ja lukion aamukahvila kerran viikossa
- Isoskoulutus: joka vuosi uusi ryhmä koulutukseen, osallistuminen rippileirille isosena
- Diakonia: kuukausittain hartauksia laitoksissa sekä syntymäpäiväjuhlat 2 kertaa vuodessa.
- Keskustelu- ja teemakokoontuminen Svenska kretsen syys- ja kevätkaudella kuukausittain Virkkalan kirkolla
- Retket kaksi kertaa kaudessa: kesäretki ja jumalanpalvelusvierailu.
- Viikoittain kokoontuva käsityökahvila.
- Etsitään ja koulutetaan vapaaehtoisia diakonia- ja jumalanpalvelustoimintaan
- Yhteistyö Raaseborgin hiippakunnan kanssa, LaPe-ryhmä sekä yhteistyö paikallisten järjestöjen kanssa

Mittarit / arviointi

Seurataan ja arvioidaan tavoitteiden toteutumista palautteen, kysynnän sekä tilastoseuran avulla. Haetaan mahdollisuuksia tarjota uutta toimintaa.

Henkilökunta

- pappi
- nuorisotyönohjaaja
- vastaava lastenohjaaja
- lastenohjaaja

Leirien isosia sekä kerhonohjaajia tarvitaan yhteen rippikoululeiriin, lastenleiriin sekä mahdolliseen Virkkalan alueen kerhoon.

TTS Vuosien 2018-2020 keskeiset haasteet ja tavoitteet

- Tavoittaa ruotsinkieliset seurakuntalaiset ja tarjota heille omakielistä seurakuntayhteyttä kirkollisissa toimituksissa, jumalanpalveluselämässä, kerho- ja vapaa-ajan toiminnassa edellä kuvatuin tavoin. Koska viikoittainen seurakuntatoiminta tavoittaa vain pienen osan seurakunnan ruotsinkielisestä väestöstä, tulee jatkuvasti etsiä mielekkäitä tapoja varsinkin aikuisikäisen seurakuntalaisen tavoittamiseksi ja tämän seurakunnallisten tarpeiden täyttämiseksi. Kehitetään tapoja ottaa vastuuta sekä pyritään olemaan lähellä seurakuntalaisen elämäntilannetta.
- Seurakunnan näkyvyyttä ja tavoitettavuutta lisätään.
- Turvataan ruotsinkielisen seurakuntatoiminnan ja työtapojen jatkuva kehittyminen.

Toiminnan sisällön muutokset

- Kuoron toimintaa pyritään jatkamaan etsimällä uusi vetäjä edellisen lopetettua.

Lojo församlings svenskspråkiga verksamhets plan 2018-2020

Godkänt av den Svenska direktionen 5/17

Svenskspråkig verksamhet

Verksamhetens främsta uppgift är att upprätthålla den svenskspråkiga församlingsverksamheten bland alla församlingsmedlemmar. Verksamhetens strategi har beskrivits i år 2017 uppdaterat dokument "Ruotsinkielinen työ nyt ja vastaisuudessa". Som primära aktiviteter för att trygga församlingsverksamheten anses vara gudstjänster, barnverksamhet, juniorverksamhet, skriftskola, hjälpledarutbildning och ungdomsverksamhet, verksamhet för vuxna, skolverksamhet, musikverksamhet, utflykter, lokal samarbete samt trivsel i arbetsplatsen. Kyrkliga förrättningar förrättas på svenska. Samarbetet med den språkliga majoriteten bör utvecklas fortlöpande. Frivilliga engagerar sig starkt i församlingsverksamhet.

Mål

1. Att erbjuda de svenskspråkiga församlingsmedlemmar möjlighet till församlingssamfund med eget modersmål.
2. Att erbjuda välplanerad verksamhet för alla åldrar och olika livssituationer.
3. Att ge medlemmarna redskap för att tolka sin tro och sitt liv

Nyckelåtgärder

- Gudstjänstliv och kyrkliga förrättningar utförs på svenska.
- Besök organiseras till grannförsamlingarnas gudstjänster.
- Gudstjänstliv: Månadsvis minst 2 mässor med kyrkkaffe, familjegudstjänst 2-3 gånger per år, jul- och påskkyrkor för dagvård samt påsk-, vår- och julkyrkor för skolor, ettornas välsignelse.
- Kyrkvårdar medverkar i gudstjänser.
- Kyrkpressen-tidning erbjuds för svenskspråkiga församlingsmedlemmar.
- En svenskspråkig skriftskola hålls varje år.
- Familjeklubb som träffas 2 gånger per vecka.
- Dagklubbar: 1 grupp med 8-12 barn, beroende på ålder av klubbens medlemmar.
- Sommarklubb i Virkby i juni för familjer
- Påsk- och julvandring för dagvård, skolor och klubbar.
- Besök till daghem och eftermiddagsklubbar.
- Juniorklubb: 4 grupper med 8-15 unga, under skolans höst- och vårterminer 4 gånger i månaden.
- Ungdomskväll: öppen grupp för ungdomar, sammankomster 4 gånger i månaden.
- Högstadiets och gymnasiet morgoncafe en gång i veckan.
- Hjälpledarskolning: varje år bildas en ny grupp, deltagande i skriftskola som hjälpledare.
- Diakoni: andakter månadsvis i anstalter samt födelsedagsfest 2 gånger om år.

- Diskussion- och temasamlingen svenska kretsen varje månad under höst- och vårtermin i Virkby kyrka.
- Utflykter 2 gånger per termin: sommarutflykt och ett gudstjänstbesök.
- Veckovis samlas handarbetscafé.
- Frivilliga söks och utbildas till diakonala evenemang och gudstjänstliv.
- Samarbete med Raseborg prosteri, LaPe arbete, lokala föreningar

Mätare / värdering

Uppföljning och utvärdering av genomförandet av målen utförs genom feedback, efterfrågan samt statistisk övervakning. Man letar möjligheter att erbjuda nya verksamheter.

Personal

- präst
- ungdomsarbetsledare
- Ansvarige barnledare
- Barnledare

Hjälpledare och klubbledare behövs för en skriftskolläger, barnläger samt en möjlig klubb för Virkby område.

• Centrala utmaningar och mål för åren 2018-2020

Att nå de svenskspråkiga församlingsmedlemmarna och att erbjuda dem församlingsgemenskap på eget språk i kyrkliga förrättningar, gudstjänstliv, klubbar och fritidsaktiviteter, som beskrivits ovan. Eftersom veckoverksamheten når endast en liten del av det svenskspråkiga församlingsfolket, bör meningsfulla sätt att nå speciellt de vuxna församlingsmedlemmarna och uppfylla deras församlingsrelaterade behov sökas. Man bör utveckla olika sätt att ta ansvar och sträva efter att vara nära församlingsmedlemmens livssituation.

- Församlingens synlighet och nåbarhet förstärkas.
- Att se till att församlingsverksamheten och arbetsformer utvecklas kontinuerligt.

Förändringar i verksamhetens innehåll

- Körens framtid är öppet efter att körledaren slutade

Keskeiset talousluvut

Ruotsinkielinen työ	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-1 470,77	-3 540,00	-3 540,00
Toimintakulut	202 476,50	205 362,00	197 007,00
TOIMINTAKATE	201 005,73	201 822,00	193 467,00
VUOSIKATE	201 005,73	201 822,00	193 467,00
TILIKAUDEN TULOS	201 005,73	201 822,00	193 467,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	201 005,73	201 822,00	193 467,00

5. KARJALOHJAN ALUESEURAKUNTA

Perustehtävä

Alue seurakunta toteuttaa Lohjan seurakunnan perustehtävää, joka perustuu lähetyskäskyyn. Karjalohjan alue seurakunta on jumalanpalvelusyhteisö, joka huolehtii paikkakunnan kirkollisesta elämästä yhteistyössä Sammatin alue seurakunnan kanssa.

Tavoitteet

Vuoden 2018 tavoite on kehittää jumalanpalveluselämää ja siihen olennaisesti liittyviä työmuotoja; musiikkitoiminta, diakoniatyö, lapsityö. Keskeisintä on koota seurakunta yhteen sunnuntain messussa ja tukea vapaaehtoisia tehtävissään. Uusien ihmisten tavoittaminen on kaikkien seurakuntalaisten ja työntekijöiden yhteinen tehtävä. Etsitään uusia yhteistyömuotoja paikkakunnan eri toimijoiden, koulujen ja yhdistysten kanssa.

Perusteluja asetetuille tavoitteille

Karjalohjan alue seurakunnan (1300 asukasta) ja saman kokoinen Sammatin alue seurakunta sijaitsevat lähellä toisiaan. Alue seurakunnat palvelevat kaikkia asukkaita sekä kesäasukkaita. Vapaaehtoiset mahdollistavat monipuolisen ja laajan seurakunnallisen toiminnan sekä veritaistuen, arjessa jaksamisen ja virkistymisen.

-

Toimenpiteet

Etsitään, koulutetaan ja tuetaan vapaaehtoisia osallistumaan messun tekemiseen, tekemään kotikäyntityötä, vierailuja ja hartauksia hoivayksiköissä sekä verkottumaan paikkakunnan toimijoiden kanssa.

Työntekijät huolehtivat vapaaehtoisten palkitsemisesta jouluateriaalla ja lähimmäisen sunnuntain juhlassa. Järjestetään seurakuntaretkiä lähiympäristöön seurakuntalaisten toiveiden mukaisesti.

Tavoitteiden arviointi ja seuranta

Tavoitteiden toteutumista arvioidaan vuoden aikana seuraamalla saatua palautetta sekä osallistujatilastoja. Alueneuvosto osallistuu toiminnan arviointiin ja palautteen analysointiin.

Henkilökunta ja työaika

Henkilökuntaan kuuluvat diakoni (50%), vahtimestari/suntio/emäntä (100%), kanttori (50%), aluepappi (50%), seurakuntasihtööri (20%), ja kaksi (50%) lastenohjaajaa.

Toimenpiteet työaloittain

- *Jumalanpalveluselämä:* järjestetään teemamessuja ja aktivoidaan seurakuntalaisia. Viedään ehtoollinen ja hartauselämää hoivayksiköihin, kutsutaan yhteistyökumppaneita ja koulu tekemään yhdessä messua. Huolehditaan koulukirkoista yhdessä seurakunnan koulutyön kanssa ja tavoitetaan lapsiperheitä yhdessä seurakunnan varhaiskasvatuksen kanssa.
- *Musiikkityö:* kutsutaan uusia laulajia kuoron toimintaan, järjestetään konsertteja yhteistyökumppaneiden kanssa, tuetaan taloudellisesti oman alue seurakunnan kuorotoimintaa.
- *Diakoniatyö:* aktivoidaan vapaaehtoisia, kehitetään seniorikerhon toimintaa ja yhteistyötä järjestöjen kanssa, järjestetään virkistystoimintaa sekä retkiä vanhuksille ja vapaaehtoisille, huolehditaan alueen vähäosaisista yli seurakuntarajojen
- *Lapsityö:* päiväkerhotoimintaa organisoidaan Lohjan seurakunnan lapsityöstä käsin, päiväkerhossa toimii kaksi lastenohjaajaa ja tekevät tapahtumia lapsiperheille Sammatista käsin, perhemessu ja muut lapsiperheille kohdennetut tapahtumat
- *Koulutyö:* koulun päivänavauksia ja koulukirkkoja toteutetaan koulutyöstä vastaavan Lohjan seurakunnan nuorisotyöntekijän kanssa, joulukirkko ja muu toiminta toteutetaan yhteistyössä koulun kanssa, pidetään yhteyttä lukumummoihin ja -vaareihin
- *Lähetystyö:* Alue seurakunnan lähetystyö tukee kirkon lähetysjärjestöjä kolehtisuunnitelman mukaisesti. Lähetysteemaa pidetään esillä yhteistyössä seurakunnan lähetyssihteerin kanssa. Lähetystyöstä kiinnostuneet ohjataan osallistumaan Sammatin aktiiviseen lähetystyöryhmään.
- *Rippikoulu- ja nuorisotyö:* Rippikoulu 2018 toteutuu Lohjan seurakunnan rippikoulusuunnitelman mukaisesti. Nuorisotyötä kehitetään Lohjan seurakunnan nuorisotyön ja Lohjan kaupungin nuorisotoimen kanssa.

Keskeiset talousluvut

Karjalohjan aluetyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-766,78		
Toimintakulut	44 437,64	30 891,00	33 362,00
TOIMINTAKATE	43 670,86	30 891,00	33 362,00
VUOSIKATE	43 670,86	30 891,00	33 362,00
TILIKAUDEN TULOS	43 670,86	30 891,00	33 362,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	43 670,86	30 891,00	33 362,00

6. NUMMEN ALUESEURAKUNTA

TOIMINTASUUNNITELMA 2018

Perustehtävä: Alue seurakunnan keskeinen tehtävä on **Jumalanpalvelus- ja musiikki-työ, diakonia- ja lähetystyö sekä kasvatus- ja rippikoulutyö**. Työn sisältöä ovat jumalanpalvelusten lisäksi kirkolliset toimitukset, laitos-, syntymäpäivä- ja vanhuskäynnit, koulukirkot, lastenkirkot, hartaudet kouluissa ja laitoksissa, kerhotoiminta sekä nuoriso- ja rippikoulutyö yhdessä Pusulan alue seurakunnan ja koko Lohjan seurakunnan kanssa.

Toiminnasta päättää alueneuvosto ja siitä vastaa aluepappi, joka toimii työntekijöiden toiminnallisena esimiehenä. Työntekijät valmistelevat toimintasuunnitelman seurakuntalaisilta, vastuuryhmiltä ja alueneuvostolta tulevan palautteen, kehitysehdotusten ja päätösten perusteella. Osa työstä tapahtuu alue seurakunnan ja työalojen yhteistyöllä. Vastuuryhmillä on keskeinen rooli ja tehtävä seurakuntatyössä.

Nummen alue seurakunnan toiminta: Seurakuntalaisten palvelemiseksi järjestetään, tarpeen mukaan ja aina silloin kun alueneuvosto niin hyväksi näkee, tilaisuuksia, tapahtumia ja toimintaa, joka kutsuu ja kokoaa kaikkia nummilaisia. Nummen aluetyössä on alueneuvoston lisäksi tärkeällä sijalla vastuuryhmien, järjestöjen ja eri yhteistyötahojen yhteistoiminnan kehittäminen sekä Iloitun leirikeskukseen hyödyntäminen. Lisäksi pyritään järjestämään seurakuntamatka.

Yleiset ja yhteiset tavoitteet (painopisteet) 2018

1. Lapsi- ja nuorisotyön edellytysten vahvistaminen muuttuvassa toimintaympäristössä
2. Vastuu- ja toimintaryhmien aktivointi messun suunnittelussa ja toteutuksissa
3. Nummen kirkko tiekirkoksi myös kesällä 2018 (yhdeksän viikkoa)
4. Rippikoululaisten "superviikonlopun" kehittäminen ja vakiinnuttaminen
5. Iloitun toiminnan hyödyntäminen
6. Eri yhteistyötahojen ja -toiminnan kehittäminen
7. Oman tiedottamisen ja viestinnän kehittäminen
8. Aluetoiminnan (alueneuvoston) johtosäännön rajapintojen selkiyttäminen
9. Perustoimintakuvausten tekeminen
10. Kirkon äänestöistön parantaminen

Tavoitteiden toteuttaminen ja arviointi sekä toiminnan sisällön muutokset

Jumalanpalvelus pidetään Nummen kirkossa viikoittain pääsääntöisesti sunnuntaina klo 10. Lisäksi jatketaan jo vakiintuneiden erityisjumalanpalvelusten järjestämistä (Sitarlanniemi, Leppäkorpi, Jättölä, Iloitto, Paimenten kirkko, jne.), pääosin ns. "kaksoispyhien" yhteydessä sekä muiden erityisjumalanpalvelusten osalta tarvittaessa. Nummella on oma aluepappi ja kanttori sekä suntio, jotka vastaavat jumalanpalvelustyöstä yhdessä muiden työntekijöiden kanssa. Vapaaviikonloput sijaistetaan pääsääntöisesti Pusulan työntekijöiden kanssa. Tarvit-

taessa pyydetään sijaistusta kantaseurakunnan papistosta sekä sijaiskanttoreilta. Lisäksi jumalanpalveluksissa avustavat kirkkoväärtit. Kirkollisten toimitusten hoitaminen koh- tuullisessa aikataulussa edellyttää ruuhka-aikoina sijaisten käyttöä. Suurten kirkollisten juhli- en yhteydessä pyritään järjestämään kuvaelma tai vastaava, erityisesti lapsille ja koululaisille. Kirkon (ja seurakuntatalon) äänentoiston ajan tasalle saattaminen.

Nummen ja Pusulan alueen omaa kirkollista tiedottamista jatketaan.

Vuoden 2018 painopisteisiin pyritään pääsemään hyvällä etukäteissuunnittelulla.

Tavoitteiden toteutumista seurataan keräämällä aktiivisesti palautetta seurakuntalaisilta.

Jumalanpalvelus- ja musiikkityön vastuuryhmä osallistuu suunnittelun ja toteutuksen kehiti- tämiseen.

Musiikkityön perustehtävänä on toteuttaa kristillisen sanoman levittämistä musiikin kei- noin ja Jumalan sanan julistusta kirkon ja seurakunnan perustehtävän mukaisesti. Musiikki- työ toteuttaa tätä toiminta-ajatusta mm. tuottamalla hyvätasoista ja sisältölähtöistä hengel- listä musiikkia messuihin, kirkollisiin toimituksiin ja seurakunnan muihin tilaisuuksiin sekä tar- joamalla kiinnostuneille mahdollisuuksia toimia seurakunnan eri musiikkiryhmissä. Yhteis- työssä muiden työmuotojen (lapsityö, diakonia, nuorisotyö) kanssa toteutuu järjestämällä hartaus- ja musiikkikasvatuksellisia hetkiä perhekerhoissa, päiväkerhoissa, kouluissa, kinke- reillä, vanhainkodissa ja palvelutaloissa. Järjestämällä erilaisia konserttitilaisuuksia ja yhteisiä laulutilaisuuksia kootaan monenikäisiä seurakuntalaisia. Rippikoulutyöhön osallistuminen on tärkeä osa työtä. Nummen alue seurakunnassa yksi B-kanttorin virka.

Tavoitteet

1. Pidetään seurakunnan oma musiikkitoiminta vireänä. Seurakunnassa toimii kirkkokuoro, laulupiiri, nuorten kuoro ja avoin muskari. Ryhmät palvelevat säännöllisesti messuissa.
2. Kaikille avoimen muskarin toiminnan vakiinnuttaminen yhdessä lapsityönohjaajien kanssa: toteutus päiväkerhojen ja perhekerhon yhteydessä säännöllisesti.
3. Kootaan paikkakunnan soittotaitoisia ihmisiä projektiluonteiseen orkesteriin 2-3 kertaa vuodessa. Palvellaan ainakin YV-konsertissa keväällä ja Kauneimmissa joululauluissa. Kanttorin lisäksi asiantuntija-apuna huilisti Teemu Heinonen.

Toiminnan sisällön muutokset

Projektiluonteisen orkesterin kokoaminen yhdessä huilisti Teemu Heinosen kanssa.

Diakoniatyö pyrkii vastaamaan ihmisten hätään ja yllättäviin elämäntilanteisiin, sekä tekee työtä eri-ikäisten ihmisten, mutta pääsääntöisesti vanhusten parissa. Nummella on oma dia- koniatyöntekijä (työ-ajasta 80% diakoniatyötä, 20% lähetystyötä), joka osallistuu myös rip- pikoulutyöhön ja muuhun diakoniakasvatukseen. Vuonna 2018 on kaksi suurempaa tapah- tumaa (Yhteisvastuutapahtuma ja adventti-tapahtuma), joiden organisoinnista diakoni vas- taa. Diakoniatyön alla on myös miestoiminta, elintarvikejakelu sekä eri ryhmät ja piirit, van- hemman väen retket ja tapahtumat. Diakonian vastuuryhmä suunnittelee ja toteuttaa toimin- taa yhdessä viranhaltijan kanssa.

Diakoniatyön perustehtävä on etsiä ja auttaa ihmisiä, joita ei muutoin riittävästi auteta.

Tavoitteena on kutsua ihmisiä auttamaan toisiaan lähellä ja kaukana, rakentaa yhdessä Kristuksen seurakuntaa:

1. Uusien ihmisten etsiminen ja toimintaan innostaminen
2. Diakoniakasvatus eri-ikäisten parissa
3. Seurakuntalaisten aktivoiminen palvelutehtäviin

Tavoitteiden toteuttaminen ja mittarit:

Kokoava toiminta: Hyvän päivän treffit, rukousillat ja Elonpiiri kerran kuussa, käsityöpiiri kak- si kertaa kuussa, naisten ja miesten illat kaksi kertaa kauden aikana.

Vierailut ja toiminta: koulussa, rippikoulussa, vammaisten ja vanhusten parissa.

Tiedottaminen: monikanavainen ja riittävän ajoissa.

Seurakuntalaistoiminta: rekrytointi, koulutus ja kiitos: yhteistyössä Laurentius - lähimmäis-palvelun kanssa

Mittareina osallistujamäärät, palaute, uusien osallistujien määrä.

Toiminnan sisällön muutokset 2018 verrattuna edellisiin vuosiin

Lisää: yhteistyön tiivistäminen ja tehostaminen alueen muiden toimijoiden kanssa.

Muuttuu: yhteissyntymäpäiväjuhlat 70-, 75-, 80- ja 85-v syksyllä ja 90v ja yli; kotikäynti. Soitto- ja/tai kotikäynti niiden 80- ja 85 -vuotiaalle, jotka eivät osallistu juhlaan.

Vuodet 2019 ja 2020

Oletuksena on, että taloudellisen ohjauksen ja avun tarve lisääntyy. Vanhemman väen yksinäisyys ja käytännöllisen avun tarve lisääntyy; yhteistyö muiden toimijoiden kanssa korostuu.

Lähetystyössä pyritään pitämään näkyvyyttä paikkakunnalla mm. varainkeruutyöllä eri muodoissa ja järjestämällä lähetysaiheisia tilaisuuksia. Lähetystyön perustehtävä on julistaa evankeliumia siellä, missä sitä ei vielä tunneta tai se on hiipumassa. Lähetystyö on läpileikkaavana seurakunnan toiminnassa. Tavoitteena auttaa ihmisiä auttamaan toisiaan lähellä ja kaukana, rakentaa yhdessä Kristuksen seurakuntaa.

Lähetystyöllä tuetaan edelleen Inkerin kirkon työtä ja stipendiaattia Namibiassa Suomen Lähetysseuran kautta sekä budjetti- että vapaaehtoisin varoin. Lähetystyön vastuuryhmä järjestää tai on mukana useissa tapahtumissa vuoden mittaan (toivevirsi-illat, lähetysillat, juhannusjuhla, Paimenten kirkko, adventtitapahtuma), joissa lähetystyön nimikkokohteemme ovat esillä ja joissa kerätään vapaaehtoisia kolehteja. Kehitetään mahdollisesti uudenlaista yhteistyötä Suomen Lähetysseuran kautta.

Työalalla on yksi vakituinen työntekijä, jonka työajasta 20% on lähetystyötä.

Lähetysten vastuuryhmä suunnittelee ja kehittää lähetysten työalaa yhdessä työntekijöiden kanssa.

Tavoitteet:

1. Seurakuntalaisten innostaminen työhön
2. Lähetyskasvatus eri-ikäisten parissa

Tavoitteiden toteuttaminen ja mittarit:

Kokoava toiminta: Kaksi lähetysiltaa kaudessa, juhannusjuhla ja paimenten kirkko (täysin tai pääosin vapaaehtoistoimijoiden voimin), kaksi toivevirsi-iltaa vuodessa, kaksi luontoretkeä vuodessa.

Vierailut ja toiminta: perhekerhossa, koulussa, rippikoulussa, vammaisten ja vanhusten parissa.

Tiedottaminen: monikanavainen ja riittävän varhainen tiedottaminen ja markkinointi.

Seurakuntalaistoiminta: tilaisuuksien järjestäminen, koulutus ja virkistys.

Mittareina: osallistujamäärät, palaute, uusien osallistujien lukumäärä.

Toiminnan sisällön muutokset 2018 verrattuna edellisiin vuosiin

Lisää: edelleen kehitetään yhteistyötä nuorisotyönohjaajan ja lastenohjaajien kanssa

Vuodet 2019 ja 2020

Evankeliumin esillä pitäminen sanoin ja teoin, omaa stipendiaattia tuetaan edelleen.

Varhaisnuoriso-, nuoriso- ja rippikoulutyö on Nummen alue seurakunnan keskeistä toimintaa. Nuorisotyönohjaaja toimii näillä työaloilla jakaen työaikansa Nummen ja Pusulan alue seurakuntien kesken. Lisäksi yksi lastenohjaaja osallistuu varhaisnuorisotyöhön 20%:n työajalla.

Perustehtävä näillä työaloilla Nummen alueella on tukea lapsen ja nuoren hengellistä kasvua, antaa kaste-opetusta ja tukea nuorta, lasta ja hänen perhettään heidän elämänsä kysymyksissä tarjoamalla erilaisia toimintamuotoja, kristillistä opetusta ja läsnäoloa.

Tavoitteina on tukea lapsen ja nuoren hengellistä kasvua, tukea lapsen, nuoren ja perheen osallisuutta seurakuntaan paikallisesti sekä tehdä seurakunta näkyväksi osaksi lapsen ja nuoren sekä hänen perheensä elämää hänen omassa toimintaympäristössään.

Nummen aluseurakunta järjestää lapsille ja nuorille toimintaa, jolla tuetaan tavoitteiden toteutumista. Näitä toimintoja ovat koululaisten kerhot, toimintapäivät loma-aikoina ja kouluyhteistyö paikallisten koulujen kanssa, viikoittainen nuorten ilta Nuokkarilla, isostoiminta, leirit ja retket. Seurakuntaa tehdään näkyväksi tekemällä tiivistä yhteistyötä koulujen kanssa ja toteuttamalla tapahtumia yhdessä lasten, nuorten ja heidän perheidensä kanssa. Paikalliseen seurakuntatoimintaan osallistumista tuetaan järjestämällä lapsille ja nuorille toimintaa omalla alueella. Vuonna 2018 tavoitteena on lisätä leiritoimintaa lapsille ja nuorille yhteistyössä Lohjan seurakunnan ja rovastikunnan kanssa.

Rippikoulutyön perustehtävä ja tavoitteena Nummen alueella on tukea rippikoululaisen hengellistä kasvua, antaa kasteopetusta ja tukea nuorta ja hänen perhettään heidän elämänsä kysymyksissä. Nummen aluseurakunta tarjoaa Kirkkojärjestyksen mukaisesti mahdollisuuden osallistua Nummen oman alueen rippikouluun sekä leirimuotoisena, että päivärippikouluna. Rippikoulua käydään tiivistä puoli vuotta ja nuorta sekä hänen perhettään kohdataan useasti tänä aikana. Seurakuntaan tutustuminen ja opetus toteutetaan paikallisesti. Rippikoulun toteuttamisessa ovat mukana kaikki Nummen työntekijät.

Toiminnan sisällön muutokset 2018 verrattuna edellisiin vuosiin

Lisää: kehitetään edelleen seurakuntaan tutustumisjaksoa. Kehitetään rippikoulun etukäteissuunnittelua. Jatketaan isoiskoulutuksen kehittämistä.

Muutos: Pyritään viikon mittaiseen rippikoulun intensiivijaksoon. Säästyneet varat ohjataan tutustumisjakson aikaisen toimintaan.

Toiminnan sisällön vuonna 2018 muutokset verrattuna edelliseen vuoteen

Päiväkerholaisten määrä pysynee samana ilmoittautumisten perusteella. Päiväkotia Vaahteran toiminnan loppuminen muuttaa päivähoitoyhteistyön määrää. Yhteistyön lisääminen varhaisnuorisotyön kanssa.

Henkilökunta / resurssit: aluekappalainen, kanttori, diakoni, nuorisotyönohjaaja (yhdessä Pusulan alue-seurakunnan kanssa), seurakuntamestari, kaksi lastenohjaajaa (joista toisen työajasta 20% varhaisnuoriso-työssä), toimistosihiteeri (yhtenä päivänä viikossa), vahtimestari-siivooja-emäntä, seurakuntamestarin apulainen (yhdessä Pusulan kanssa), lisäksi kolme kausityöntekijää, tiekirkko-oppaat, kesätyöntekijät ja isokset.

Kiireiset investointitarpeet:

Kirkon äänentoisto on teknisesti ja toiminnallisesti vanhentunut. Kuuluvuus on heikkoa ja kirkossa on alueita, joissa kuuluvaisuus on olematon.

Seurakuntatalon äänentoisto kaipaa myös pikaista remonttia.

Virastotalon katon maalaus on ajankohtainen aivan lähitulevaisuudessa vahinkojen välttämiseksi. Nuorisotalon ulkovuorauksen kunnostus on myös ajankohtainen.

Vuodet 2019 ja 2020: Maaseudun vuosi 2019.

Keskeiset talousluvut

Nummen aluetyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-39,74		
Toimintakulut	35 785,76	32 561,00	36 462,00
TOIMINTAKATE	35 746,02	32 561,00	36 462,00
VUOSIKATE	35 746,02	32 561,00	36 462,00
TILIKAUDEN TULOS	35 746,02	32 561,00	36 462,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	35 746,02	32 561,00	36 462,00

7. PUSULAN ALUESEURAKUNTA

Perustehtävä: Jumalanpalvelus- ja musiikkityö, diakonia- ja lähetystyö sekä kasvatus- ja rippikoulutyö sekä alueneuvoston työ ovat Pusulan alue seurakunnassa seurakunnan keskeistä toimintaa. Tähän kuuluvat muun muassa kirkolliset toimitukset, koulukirkot, lastenkirkot ja hartaudet kouluissa, laitoksissa, kerhotoiminta ja rippikoulutyö yhdessä Nummen alue seurakunnan ja koko Lohjan seurakunnan kanssa. Toiminnasta vastaavat aluepappi yhdessä työntekijöiden ja alueneuvoston kanssa. Osa työstä tapahtuu alue seurakunnan ja työalojen yhteistyöllä. Työntekijöiden hallinnollisina esimiehinä toimivat työalojen johtavat työntekijät. Lisäksi kirkot, hautausmaat, leirikeskus ja kiinteistöt pyritään pitämään hyvässä kunnossa.

Tavoitteet 2018

1. Tiekirkko -hanke (Pusula / Kärkölä)
2. Lohjan seurakunnan painopisteiden mukaiset strategiat (sanoma kirkaaksi, kohtaaminen lämpimäksi, jäsenyys tärkeäksi, lähimmäinen rakkaaksi)
3. Seurakuntamatka
4. Teemajumalanpalvelusten vuosi (esim. 4krt/v)

Tavoitteiden toteuttaminen ja arviointi sekä toiminnan sisällön muutokset

Jumalanpalvelus pidetään Pusulan kirkossa viikoittain pääsääntöisesti klo 12. Lisäksi Kärkölen kirkossa järjestetään jumalanpalvelus muutaman kerran vuodessa. Pusulassa on oma aluepappi ja kanttori sekä suntio, jotka vastaavat jumalanpalvelustyöstä yhdessä muiden työntekijöiden kanssa. Vaihtoviikonloput hoidetaan pääsääntöisesti yhdessä Nummen aluepappin kanssa. Lisäksi kantaseurakunnan papisto osallistuu alueen kirkolliseen elämään tarpeen mukaan. Jumalanpalveluksissa avustavat kirkkoväärtit. Vuoden 2018 painopisteisiin pyritään pääsemään hyvällä etukäteissuunnittelulla. Musiikin voimaa käytetään laajasti jumalanpalveluselämässä. Lisäksi hartauselämää järjestetään pienryhmissä mm. kotitilaisuuksina.

Musiikkityötä johdetaan ja sen taloutta seurataan Lohjan seurakunnassa työalajohdettuna. Pusulassa on oma kanttori, joka hoitaa tuuraukset pääsääntöisesti Nummen kanttorin kanssa. Keskeistä Pusulassa on laaja musiikkikasvatus, joka kattaa eri ikäryhmät. Musiikkityössä on muun muassa musiikkileikkikoulu, lapsikuoro ja kirkkokuoro sekä IFE -djemberyhmä. Musiikkityö järjestää konsertteja sekä Pusulan että Kärkölen kirkoissa sekä kanttori vieraillee päiväkodeissa, kouluissa ja vanhainkodilla. Vuoden 2018 keskeisenä tavoitteena on kehittää edelleen lasten ja nuorten osallisuutta seurakuntien kuoroissa ja soitinryhmässä. Kirkkokuoron toimintaan kaivataan uusia laulajia, pula on erityisesti mieslaulajista.

Diakonia- ja lähetystyö pyrkii tavoittamaan Pusulan alueella ne, joita muuten ei tavoiteta. Diakoniatyö pyrkii vastaamaan ihmisten hätään ja yllättäviin elämäntilanteisiin. Diakoniatyötä johdetaan ja taloutta seurataan Lohjan seurakunnassa työalajohtoisesti. Pusulassa on oma diakoniatyöntekijä. Toiminnan jatko pyritään turvaamaan myös vuonna 2018, vaikka resurssit ovat niukat. 2018 Keskeistä toimintaa ovat etsivän työn lisäksi vastaanottotyö, seurakuntakerhon jatkuminen, kotikäyntityö sekä vuosittaisten tapahtumien jatkaminen. Lähetystyössä pyritään pitämään näkyvyyttä yllä (lähetystyön ystävät aktiivisina toimijoina ja mukaan kutsujina) paikkakunnan tapahtumien ja lähimmäisen palvelun työn kautta (varainkeruutyö ja vanhainkodin väen kirkkoon vieminen x 2).

Varhaiskasvatuksen eli päivä- ja perhekerhotyön tehtävänä on perheiden ja alue seurakunnan välisen yhteyden luominen ja vahvistaminen antamalla lapselle välineitä uskon ja elämän tulkittamiseen tukemalla kodin kristillistä kasvatusta, siirtämällä kristillisiä perinteitä ja antamalla kasteopetusta. Varhaiskasvatustyötä johdetaan ja taloutta seurataan Lohjan seurakunnassa työalajohtoisesti. Pusulan alue seurakunnassa on kaksi lastenohjaajaa, joista toisen työntekijän osa työajasta on kantaseurakunnassa.

Pusulassa toimivat 2 päiväkerhoryhmää sekä 1 perhekerho. Vuoden 2018 aikana perhekirkkoja ja perhetapahtumia pyritään järjestämään 2-6 kertaa (mm. kevät- ja joulukirkot). Lapset voivat käydä päiväkerhossa 1-3 kertaa viikossa vanhempien tarpeiden/toiveiden mukaisesti. Yhteistyötä jatketaan kunnalliseen varhaiskasvatuksen kanssa. Lohjan seurakunnan päiväkerhotyö täyttää 50 vuotta vuonna 2018, jota juhliitaan erikseen. Muuten vuoden 2018 toiminnan keskeisenä tavoitteena on toiminnan korkean laadun ylläpitäminen ja mahdollisimman monen pusulalaisen perheen ja lapsen tavoittaminen seurakunnan piiriin. Uutena kokeiluna ovat perheparit ja iltaperhekerhot vaikkapa vanhempien kauppareissun ajaksi.

Varhaisnuoriso-, nuoriso- ja rippikoulutyö: Perustehtävä näillä työaloilla Pusulan alueella on tukea lapsen ja nuoren hengellistä kasvua, antaa kasteopetusta ja tukea nuorta, lasta ja hänen perhettään heidän elämänsä kysymyksissä tarjoamalla erilaisia toimintamuotoja, kristillistä opetusta ja läsnäoloa. Työalojen tavoitteina on tukea lapsen ja nuoren hengellistä kasvua, tukea lapsen, nuoren ja perheen osallisuutta seurakuntaan paikallisesti sekä tehdä seurakunta näkyväksi osaksi lapsen ja nuoren sekä hänen perheensä elämää hänen omassa toimintaympäristössään.

Pusulan alue seurakunta järjestää lapsille ja nuorille toimintaa, jolla tuetaan tavoitteiden toteutumista. Näitä toimintoja ovat koululaisten kerhot, toimintapäivät loma-aikoina ja kouluyhteistyö paikallisten koulujen kanssa, viikoittainen nuorten ilta Nuokkarilla, isostoiminta, leirit ja retket. Seurakuntaa tehdään näkyväksi tekemällä tiivistä yhteistyötä koulujen kanssa ja toteuttamalla tapahtumia yhdessä lasten, nuorten ja heidän perheidensä kanssa. Paikalliseen seurakuntatoimintaan osallistumista tuetaan järjestämällä lapsille ja nuorille toimintaa omalla alueella. Vuonna 2018 tavoitteena on lisätä leiritoimintaa lapsille ja nuorille yhteistyössä Lohjan seurakunnan ja rovastikunnan kanssa. Rippikoulutyössä otetaan käyttöön uusi rippikoulutyön suunnitelma.

Nuorisotyönohjaaja toimii työaloilla jakaen työaikansa Nummen ja Pusulan alue seurakuntien kesken. Rippikoulussa resursseja ovat kaikki alue seurakuntien työntekijät.

Pusulan alue seurakunnan toiminta: Vuoden 2018 tavoitteena on alueneuvoston jäsenten ja työntekijöiden saumaton yhteistyö, johon pyritään järjestämällä tapahtumia ja toimintaa, joka kutsuu ja kokoaa pusulalaisia laajemminkin. Keskeisinä tavoitteina Pusulan aluetyössä ja alueneuvoston työskentelyssä vuodelle 2018 ovat Tiekirkkohanke Pusulan ja Kärkölän kirkkoihin, osallisuuden vahvistaminen lämpimällä kohtaamisella, seurakuntamatka sekä teemajumalanpalvelusten toteuttaminen.

Henkilökunta / resurssit: Aluepappi, kanttori, diakonissa, 2 lastenohjaajaa (toisen työajasta osa kanta-seurakunta), nuorisotyönohjaaja (yhdessä Nummen alue seurakunnan kanssa), toimistos sihteeri (1 päivä/vko/Pusulassa), vahtimestari-siivooja, seurakuntamestari ja seurakuntamestari (yhdessä Nummen alue seurakunnan kanssa).

Vuodet 2019 ja 2020: Maaseudun vuosi 2019, Kylien vuosi 2020

Keskeiset talousluvut:

Pusulan aluetyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-361,95		
Toimintakulut	32 558,32	31 546,00	35 302,00
TOIMINTAKATE	32 196,37	31 546,00	35 302,00
VUOSIKATE	32 196,37	31 546,00	35 302,00
TILIKAUDEN TULOS	32 196,37	31 546,00	35 302,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	32 196,37	31 546,00	35 302,00

8. SAMMATIN ALUESEURAKUNTA

Sammatti on Lohjan alueista vahvimmin kasvava. Syksyllä -17 koulussa aloittaa kaksi ensimmäistä luokkaa, oppilasmäärä on jo yli 150. Kasteita on jo pari vuotta ollut enemmän kuin hautaan siunaamisia. Väkilukutilastoista näemme, miten väestön painopiste on lapsiperheissä. Sammatti ei ole enää maatalouspitäjä, vain vajaa 30 ihmistä saa elantonsa alkutuotannosta. Tämä muutos näkyy seurakuntatilojen lisääntyneenä kysyntänä ja myönteisenä haasteena: Miten seurakuntatyössä orientoitua lapsiin ja lapsiperheisiin. Koska emme voi lisätä resursseja -talous on pidettävä entisellään - jokaisessa muutoksessa, suunnittelun ja arvioinnin paikassa on syytä tarkastella, mitä tulevaisuudessa tarvitaan ja miten voimavarat suunnataan. Sammatissa on syytä terävöittää lapsivaikutusten (LAVA) arviointia.

Jumalanpalvelukset, toimitukset ja erilaiset hartaus-, musiikki- ja seurahetket sekä diakonia-, lapsi- ja perhetyö ovat Sammatin alue seurakunnan keskeistä toimintaa. Teemme työtä yhteistyöllä eri työalojen ja muiden toimijoiden kanssa. Alue seurakunnalla ei ole resursseja säännölliseen seurakunnan kerhotoimintaan päivä- ja perhekerhoja lukuun ottamatta. Niiden sijaan järjestämme edelleen kausittaisia tapahtumia myös varhaisnuorille ja kouluikäisille keskittyen kirkkovuoden juhla-aikoihin. Oman kuoron, Sammatissa nimenomaan lapsikuoron saaminen on edelleen tavoitteena ja olisi iso apu jumalanpalveluselämän suuntaamisessa lapsiperheisiin. Koulun hartauden ja jumalanpalvelukset pyritään toteuttamaan yhteistyössä nuorisotyön ja koulun kanssa. Partiokirkkohetket ovat edelleen suurimpia perhekirkkotapahtumia Sammatissa.

Työalat ovat Lohjalla työalajohdettuja.

Musiikkityö: Sammatissa on kanttori puoliksi Karjalohjan alueen kanssa. Karjalohjan kirkkokuoro palvelee myös sammattilaisia. Jumalanpalvelusmusiikki, hartaushetket ja yhteistyössä toteutetut musiikkitapahtumat ovat olleet musiikkityön keskeistä toimintaa. Musiikkityö jatkaa vuonna 2018 entiseen tapaan. Konserttitoimintaa järjestetään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ja järjestäjien omavastuuseen pohjaten

Diakoniatyö: Sammatissa on diakoniatyöntekijä puoliksi Karjalohjan kanssa, toimintasuunnitelmaan ei ole näköpiirissä radikaaleja muutoksia. Sammatin kasvu, yhteisestä asukasluvusta 60 % on Sammatista ja 40 % Karjalohjalta. Diakoniatyössä joudutaan jatkossa yhtä enemmän keskittymään avustustoimintaan. Yhteistyötä Karjalohjan kanssa kehitetään, kuten yhteistyötä alueen muihin toimijoihin. Diakoniatyöntekijän tukena toimii diakoniatyöryhmä.

Päiväkerho ja -perhetyö. Syksyllä 2017 Sammatissa aloittaa kaksi päiväkerhoa ja yksi perhekerho. Lapsityön luontevia ja hyviä yhteistyökumppaneita ovat päiväkotit ja koulu, erityisesti kirkkovuoden juhla-aikoina.

Varhaisnuorten ja nuorten kerhoja ei alue seurakunnan voimin pystytä pitämään. Mutta Sammatin partion taustayhteisönä tarjoamme tilat Sammatin Solmuille. Seurakuntatalolla kokoontuu 4 partioyhmää. Seurakunta tarjoaa tiloja ja on yhteistyökumppanina kirkkotilanteissa ja hartautstoiminnassa. Martat tukevat kouluikäisten tapahtumia järjestämällä leipomistilaisuuksia.

Sammattilaisille nuorille ei osoiteta omaa rippikoululeiriä, vaan he saavat valita vapaasti leirinsä seurakunnan yhteisestä leiritarjonnasta. Jumalanpalvelukset ovat myös rippikoulua käyvää nuorisoa varten ja heidät otetaan jumalanpalveluksissa huomioon. Rippikoululaisia osallistuu jumalanpalveluksiin Sammatissa ympäri vuoden, paljon myös muualta kuin Lohjalta tulevia rippikoululaisia.

Aikuistyö ja kerhotoiminta

Aikuisille ja työikäisille suunnattu toiminta on rakentunut ja rakentuu pitkälle vapaaehtoisuuden varaan. Raamattupiiri kokoontuu vapaaehtoisin voimin. Seurakuntailtoja, teemailtoja tms järjestetään tarpeen, tilanteen ja tarjoutuvien mahdollisuuksien mukaan.

Lähetystyöhön kutsutaan ja lähetetään jokaisesta jumalanpalveluksesta. Nimikkolähettiläiden ja lähetystyön tukemista varten alue seurakunnassa kokoontuu lähetystoimikunta, joka järjes-

tää lähetyksen tori- yms tapahtumia. Lähetystyötä varten Sammatissa toimii lähetystyöryhmä. Lähetyksen toimintamäärärahoja vähennetään supistamalla tarjoilu- ja valmistelu- puolen menoja tasaisesti luottaen vapaaehtoiseen tukeen.

Sammatin toimitilat ovat niukat ja käyttöasteen lisääntyminen edellyttää yhteistyötä ja yhteistä sopimista aiempaa enemmän. Keittiö odottaa kipeästi ajanmukaistamista.

Keskeiset talousluvut

Sammatin aluetyö	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintakulut	33 249,50	30 491,00	33 762,00
TOIMINTAKATE	33 249,50	30 491,00	33 762,00
VUOSIKATE	33 249,50	30 491,00	33 762,00
TILIKAUDEN TULOS	33 249,50	30 491,00	33 762,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	33 249,50	30 491,00	33 762,00

9. HAUTAUS- JA KIINTEISTÖTOIMI

9.1. Hautaus- ja puistopalvelut

Perustehtävä

Hautaustoimen hoitaminen on seurakunnille annettu yhteiskunnallinen tehtävä. Seurakunta on yleinen hautapaikan pitäjä, jonka tulee huolehtia kaikkien kuntalaisten hautauksista ja hautapaikoista.

Tavoitteet

Hautaustoimen palvelut tulee seurakunnassa järjestää siten, että kaikkia hautaustoimen asiakkaita voidaan palvella tasapuolisesti. Hautausmaiden ja hautaustoimen kehittämisen tavoitteena on myös hautaustoimen kustannusten kurissa pitäminen. Tähän voidaan vaikuttaa mm. aktiivisella hautaoikeuksien seurannalla, hautaustapojen ohjauksella ja hoitokäytäntöjen kehittämisellä.

Vuosi 2018

Alueseurakuntien hautakirjanpidon (Karjalohja, Nummi, Pusula, Kärkölä) tarkistamista jatketaan edelleen. Alueseurakuntien hautakirjanpito on yhdistetty Lohjan seurakunnan Status-sovellukseen. Maastotarkistuksia ja korjauksia mm. haudan hallinta-aikoihin jatketaan.

Nummen hautausmailla kartoitettiin kesällä -16 hautoja, joiden hoito on laiminlyöty. Kesällä -18 Nummen hautausmaalla käynnistetään hoitamattomien hautojen kuulutusmenettely. Metsolan ja Virkkalan hautausmailla käynnistetään päättyvien hallinta-aikojen kuulutus.

Hoitamattomien hautojen kuulutus Sammatin ja Pusulan hautausmailla saadaan päätökseen ensi vuonna. Seurakunnalle palautuneilta haudoilta poistetaan muistomerkit näillä hautausmailla.

Pyhän Laurin kirkkomaalla jatketaan uurnahautojen rakentamista seurakunnalle palautuneiden hautojen tilalle. Näitä hautoja luovutetaan n. 25 kpl vuodessa. PL kirkkomaan kiinteistötraktori vaihdetaan uuteen.

Virkkalan hautausmaan arkkuhautaosastolle asennetaan hautakiven aluspalkkeja ja rakennetaan uusia uurnahautoja.

Nummen hautausmaalle on kesän -17 aikana rakennettu kesävesiverkko sekä valaistuksen ja pistorasiaverkon maakaapelointi. Kesän 2018 aikana asennetaan valaisimet, valonheittimet ja pistorasiat sekä viimeistellään maanrakennustöiden paikkaukset.

Hautapaikka- ja palvelumaksut

Kirkkohallituksen hautaus-toimen maksutyöryhmän selvityksen mukaan hautaus-toimen menoista tulisi kattaa maksutuotoilla n. 20-25 %. 2016 Lohjalla maksutuotot kattoivat menoista n. 12,1 % (TP16).

2016 alkaen seurakunnille yhteiskunnallisista tehtävistä maksettava valtionapu on muuttui siten, että seurakuntien yhteisövero-osuus poistettiin ja tilalle tuli indeksiin sidottu valtionapu. Tämä antaa hautaus-toimen rahoitukselle vakaan perustan, jolle oikeuden- ja totuudenmukainen hinnoittelu on mahdollista rakentaa.

Hautapaikan hinnoittelussa otetaan huomioon hautausmaan perustamisen ja ylläpidon sekä haudan perushoidon kulut. Koska hautapaikan hintaan sisältyy haudan haltijan vastuulla olevan perushoidon kulut, on hautapaikkamaksuilla katettava enemmän, kuin kirkkohallituksen esittämä 25 % kuluista. Hautapaikkamaksuja korotetaan asteittain niin, että saavutetaan taso, jolla valtionapu ja maksutuotot kattavat hautaus-toimen menot.

Hautapaikkamaksuista päättää kirkkovaltuusto. Hautaus-toimen palvelumaksuista ja hautojen hoitomaksuista päättää kirkkoneuvosto.

Hautainhoitorahasto

Liittyvien seurakuntien hautainhoitorahastot on liitetty Lohjan seurakunnan hautainhoitorahastoon. Hautakukkien hankinta kilpailutettiin vuonna 2017 ja sopimus sisältää option vuosien 2019-2021 kukkatoimituksista. Hautainhoidon hintoja tarkistetaan n. 1,0 %.

Henkilökunta

Hautaus-toimessa työskentelee 9 täysiaikaista ja 3 osa-aikaista (yhteisiä kiinteistötoimen kanssa) työntekijää vakituudessa työsuhteessa. Kausityöntekijöitä (6 kk) on n. 25 ja koululaisia n. 30. Kausi- ja kesätyöntekijät ovat pääosin hautainhoitorahaston palveluksessa.

Tällä hetkellä hautaus-toimessa on kaksi puutarhurin vakanssia, joista toinen Metsolan hautausmaalla ja toinen Pyhän Laurin kirkkomaalla. Hoitokaudella on lisäksi kaksi kausipuutarhuria 8 kk määräaikaisissa työsuhteissa.

2019-2020

Investointiosan 3-vuotissuunnitelmaan vuosille 2019-2020 on nyt kirjattu seuraavat hankkeet:

Metsolan hautausmaa

- Kiinteistötraktorin vaihto
- Uurnahauta-alueen saneeraus
- Muistolehdon rakentaminen

Virkkalan hautausmaa

- Komposti- ja läjityskentän rakentaminen

Karjalohjan hautausmaa

- Muistolehdon saneeraus, uurnahauta-alueen rakentaminen

Nummen hautausmaa

- Kompostointi- ja läjityskentän rakentaminen

Muista investointikohteita 2021-

- Pyhän Laurin kirkkomaan valaistuksen uusiminen
- Pyhän Laurin kirkkomaan muistolehdon vanhojen nimikilpien uusiminen/korvaaminen muulla ratkaisulla
- Nummen hautausmaan uurnahautaosaston ja muistolehdon rakentaminen
- Muistolehdon rakentaminen Kärkölän hautausmaalle

Keskeiset talousluvut

Hautaustoimi	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-226 958,43	-122 060,00	-153 060,00
Toimintakulut	899 805,35	893 125,00	922 219,00
TOIMINTAKATE	672 846,92	771 065,00	769 159,00
VUOSIKATE	672 846,92	771 065,00	769 159,00
Poistot ja arvonalentumiset	184 313,67	198 124,00	189 409,00
TILIKAUDEN TULOS	857 160,59	969 189,00	958 568,00
Poistorojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-17 444,30		-17 444,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	839 716,29	969 189,00	941 124,00

LIITE 1

Lohjan seurakunta HHR HAUTAINHOITOMAKSUT 2018

Kesähoito. Hoitotehtävä käsittää yhden kesäkauden. (Suluissa vuoden 2017 hinnat)

Hiekka- tai yhtenäisnurmihauta

Reunakivellinen hauta hoidetaan **hiekalla**, pidetään puhtaana rikkaruohoista ja roskista. **Yhtenäisnurmialueella** huolehditaan nurmenhoidon viimeistelystä. Huolehditaan kukkien hoidosta.

Arkkuhauta

Hoitomaksu yhtä hautapaikkaa kohden	86,-	(84,-)
Lisäpaikasta	51,-	(50,-)
Lapsihauta	46,-	(45,-)

Urnahauta 1x1 m, Metsola os. 15	64,-	(63,-)
Urnahauta 0,6x0,6 m, PL, Virkkala, Sammatti, Pusula	53,-	(52,-)

Hautakukkina käytetään mm. tarhabegoniaa, kesäbegoniaa, verenpisaraa ja uudenquineanliisaa. Kaikissa tapauksissa huolehtii kukkien valinnasta seurakunta.

Jos hauta on hoitoon jätettäessä kunnostamaton, peritään siitä peruskunnostusmaksu.

Peruskunnostus yhtenäisnurmialueella hoitoon otettaessa

ensimmäinen hautapaikka	60,-
seuraavista hautapaikoista	45,-

Haudan kunto tarkastetaan hoitoon otettaessa. Jos hautaan pitää tehdä perusteellinen kunnostus, maksu määräytyy työajan ja tarvikkeiden mukaan tapauskohtaisesti.

Ennen toukokuun alkua hautainhoitorahaston hoitoon jätettyjen hautojen kunnostus- ja hoitotyöt aloitetaan välittömästi roudan sulettua. Nurmikoiden korjaukset tehdään toukokuun loppupuolella ja kukat istutetaan sen jälkeen, kun yöhallat eivät enää ole todennäköisiä eli n. 10.-15. kesäkuuta. Hoitokausi jatkuu syys-lokakuun vaihteeseen.

Pitkäaikaishoidoista voidaan sopia 5, 10 tai 15 vuodeksi, jolloin hautainhoitorahastolle suoritettava maksu määräytyy rahaston säännösten mukaisesti kesähoitomaksun perusteella.

Vuonna 2018 tehtävien sopimusten hinta määräytyy sopimuksen pituuden mukaan seuraavilla kertoimilla:

5 v. = 5.37, 10 v. = 11.42, 15 v. = 18.24.

Lohjan seurakunta

HAUTAPAIKKAOIKEUDESTA JA HAUTAUKSEEN LIITTYVISTÄ PALVELUISTA PERITTÄVÄT MAKSUT 1.1.2018 ALKAEN (suluissa vuoden 2017 hinnat)

		Lohjalla kirjoilla oleva vainaja	ulkokuntalainen vainaja
ARKKUHAUTA			
Parihauta			
2h/210 cm			
Hautapaikkaoikeus, hallinta-aika 30v			
		570(520)	1140(1040)
Hallinta- ajan jatkaminen			
	5v	90(90)	180(180)
	10v	180(180)	360(360)
	15v	270(270)	540(540)
	20v	360(360)	720(720)
	25v	450(450)	900(900)

Haudan hallinta-ajan päättyessä haudan uudelleen lunastus aina 25 vuodeksi

Hautakiven aluspalkki (Metsola os. 12 Virkkala AI)		100(100)	100(100)
--	--	----------	----------

Perhehauta

4h/210 cm

Hautapaikkaoikeus,
hallinta-aika 30v

		1140(1040)	2280(2080)
Hallinta-ajan jatkaminen			
	5v	180(180)	360(360)
	10v	360(360)	720(720)
	15v	540(540)	1080(1080)
	20v	720(720)	1440(1440)
	25v	900(900)	1800(1800)

Haudan hallinta-ajan päättyessä haudan uudelleen lunastus aina 25 vuodeksi

Hautauspalvelumaksu Haudan avaus ja peittäminen ja peruskunnostus, vainajan säilytys		330(330)	430(430)
---	--	----------	----------

Seuraavista paikoista (peruskunn.)		80(70)	80(70)
------------------------------------	--	--------	--------

Lapsihauta

1h/150 cm

Hallinta-aika 30v

Hautauspalvelumaksu

		-	-
		-	-

	Lohjalla kirjoilla oleva vainaja	ulkokuntalainen vainaja
UURNAHAUTA 4/9 paikkaa Hallinta-aika 30v	170(155)	340(310)
Hallinta-ajan jatkaminen		
5v	30(30)	60(60)
10v	60(60)	120(120)
15v	90(90)	180(180)
20v	120(120)	240(240)
25v	150(150)	300(300)

Haudan hallinta-ajan päättyessä haudan uudelleen lunastus aina 25 vuodeksi

Hautakiven aluspalkki PL os 9, Pusula graniitti	150(150)	150(150)
Virkkala os 3, Sammatti os 9, betoni	40(40)	40(40)

MUISTOLEHTO

Hautasija	70(60)	140(120)
Nimilaatta muistolehtoon Pyhä Lauri, Virkkala, Sammatti, Karjalohja, Pusula valettu messinki	160(160)	160(160)

Nummen hautausmaan muistolehtoon nimilaatan hankkivat omaiset seurakunnan ohjeistuksen mukaan.

Hautauspalvelumaksu	50(50)	100(100)
----------------------------	--------	----------

KIRKON TAI KAPPELIN VUOKRA

<u>Ei peritä ev.lut. seurakuntien jäseniltä</u>	300	300
--	-----	-----

Yhtenäisellä nurmialueella hautapaikan hintaan sisältyy myös haudan perushoito (nurmenhoito ja puhtaanapito) haudan hallinta-ajalta.

Kun vanhaan hautaan tulee hautaus, ja haudassa on hallinta-aikaa jäljellä vähemmän kuin haudan koskemattomuusaika, on hallinta-aikaa lunastettava lisää (5,10,15,20 tai 25 vuotta) vähintään niin paljon, että koskemattomuusaika täyttyy hallinta-ajan aikana. Arkkuhaudan koskemattomuusaika on 25 vuotta ja urnahaudan 20 vuotta. Maksu määräytyy sen mukaan, onko vainaja lohjalainen vai ei. Hallinta-ajan jatkaminen (25 v) hallinta-ajan päättyessä laskutetaan sen mukaan, onko hautaoikeuden haltija (jatkoajan maksaja) lohjalainen vai ei. Hautauksen jälkeen suorittaa seurakunta aina haudan peruskunnostuksen. Peruskunnostukseen kuuluu haudan pinnan kuntoon laitto (nurmetus tai hiekkapinta) ja kukkapesän perustaminen. Peruskunnostukseen ei sisälly muistomerkin eikä reunakivien asennustyö, joka on suoritettava hautapaikkaoikeuden haltijan toimesta. Hautalaitteiden kunnostus, kivien oikominen, kirjoitusten kunnossapito, kivien poisto haudoilta ennen hautausta ja paikoilleen pano hautauksen jälkeen kuuluvat hautapaikan haltijalle.

Hautojen peruskunnostus tehdään kesäkaudella n. 2 kuukauden kuluessa hautauksesta tai, kun muistomerkki on asennettu paikoilleen. Talven aikana haudatut haudat kunnostetaan hoitokauden alkuun mennessä. Laajennusalueilla peruskunnostukset tehdään useiden paik-

kojen tai täysien rivien kokonaisuuksina, minkä vuoksi kunnostuksen tekeminen kestää yleensä pidempään.

Peruskunnostuksesta perittävä maksu sisältyy hautauspalvelumaksuun. Sotaveteraanit (joilla on rintamatunnus) ja heidän puolisonsa saavat hautaustoimen palvelut maksutta (parihauta- tai urnahautapaikka, hautauspalvelumaksu). Lohjalle haudattavien sotaveteraanien ja heidän puolisoitensa sekä muualla, kuin Lohjalle haudattavien lohjalaisten veteraanien ja heidän puolisoitensa tuhkauskulut maksaa seurakunta. Korvattavia kuluja ovat kuljetukset Karjaan krematorioon ja takaisin Lohjalle sekä Raaseporin seurakuntayhtymän perimä tuhkauskmaksu. Hautaustoimisto ja Raaseporin seurakuntayhtymä laskuttavat nämä kulut suoraan Lohjan seurakunnalta.

9.2. Kiinteistöpalvelut

Perustehtävä

Kiinteistötoimen tehtävänä on toteuttaa seurakunnan tukipalvelut kiinteistöjen ylläpidossa, vahtimestari- yms. palveluissa, keittiötoimessa sekä muissa tiloihin kohdistuvissa palveluissa. Lisäksi kiinteistötoimi vastaa seurakunnan kiinteistöjen ja toimitilojen peruskorjauksista sekä uudisrakentamisesta. Myös maa- ja metsäomaisuudesta sekä irtaimistosta huolehtiminen kuuluu kiinteistötoimelle.

Tavoitteet

Tavoitteena on luoda seurakunnan eri toiminnoille edellytykset toimia tiloissa ja työpisteissä käyttäjien asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Kiinteistöissä toteutetaan käyttäjien toimitilojen tarpeet seurakunnan perussäännössä määriteltujen vastuiden mukaisesti ja laaditussa strategiassa ohjataan niiden tilatarpeiden tyydyttämistä.

Henkilökunta

Kiinteistötoimessa työskentelee yhteensä 15 henkilöä vakituisessa työsuhteessa. Näistä neljä (4) henkilöä työskentelee keittiötoimessa. Työntekijöistä kaksi (2) työskentelee osaksi hautaustoimen alaisuudessa. Lisäksi kiinteistötoimessa työskentelee yksi henkilö oppisopimus-työsuhteessa (suntion ammattitutkinto).

Määrärahat

Kiinteistötoimen talousarviossa varataan määrärahat kiinteistöjen ja toimitilojen käyttö- ja kunnossapitotehtäviin sekä keittiötoimen tuottamiin palveluihin sekä ostopalveluihin. Myös metsä- ja maatalouden sekä muiden maa-alueiden menot ja tulot on huomioitu käyttötalousosiossa.

Kiinteistöihin, toimitiloihin ja osakehuoneistoihin sekä metsätalouteen käytetyt vuotuiset määrärahat saattavat vaihdella huomattavastikin. Tämä johtuu siitä, että kohteessa joudutaan tekemään mittaviakin kunnossapitotöitä ja hankintoja (palveluiden ostot), jotka eivät kuitenkaan kuulu investointeihin.

Kiinteistötoimen tuloista valtaosa muodostuu asuinhuoneistojen, toimitilojen sekä maa-alueiden vuokrasta. Myös metsänmyyntituloja on jossain määrin ajoittain.

Metsätalous

Metsänhoito ja -hakuut toteutetaan laadittujen metsäsuunnitelmien mukaisesti. Metsäsuunnitelmia päivitetään Saarikon ja Karjalohjan osalta.

Vuoden 2018 aikana tehdään metsänhakkuu-, raivaus- sekä metsänuudistustöitä seuraavasti:

- Saarikon, Härkähaan ja Hanninnummen tiloilla yht. 11 ha alueella

Vuoden 2018 suurimmat käyttötalouden korjaus- ja hankintakohteet

- pienkalustehankinnat
- alkusammutuskaluston tarkastukset
- siivouskonehankinnat (Nummen alueseurakunta, Pusulan alueseurakunta, seurakuntakeskus)
- Karjalohjan seurakuntatalon siivouskomeron kunnostus
- Karjalohjan seurakuntatalon keittiöön uusi uuni ja jääkaapit
- Nummen kirkon vesikourujen korjaus
- osakehuoneistojen remontit
- tekstiili-, matto- ja verhohankinnat

Vuosien 2018 - 2020 suurimmat käyttötalouden korjaus- ja hankintakohteet (suuret menoerät kirjattu investointiosioon)

- irto- ja kiintokalusteiden hankinnat toimitiloihin
- alueseurakuntien kirkkotekstiilien konservoinnit ja kalusteluettelon loppuun saattaminen
- rakennusten julkisivujen korjaus- ja maalaustyöt
- rakennusten rakennusautomaatioiden keskittäminen sekä Ivis-järjestelmien korjaukset ja uusimiset
- osakehuoneistojen remontit
- keittiölaitteiden uusimiset

Tehdystä seurakunnan kiinteistöjen selvityksestä selviää tarkemmin tulevien vuosien kiinteistöjen ja toimitilojen peruskorjaus- ja investointitarpeet. Investoinneista on tehty erillinen osio talousarvioon.

Keskeiset talousluvut

Kiinteistötoimi	Edellinen TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatuotot	-416 299,84	-410 770,00	-442 890,00
Toimintakulut	2 309 023,20	2 190 299,00	2 215 213,00
TOIMINTAKATE	1 892 723,36	1 779 529,00	1 772 323,00
VUOSIKATE	1 892 723,36	1 779 529,00	1 772 323,00
Poistot ja arvonalentumiset	391 329,75	402 351,00	376 765,00
TILIKAUDEN TULOS	2 284 053,11	2 181 880,00	2 149 088,00
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-39 539,61		-39 539,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 244 513,50	2 181 880,00	2 109 549,00

10. INVESTOINTISUUNNITELMA 2018-2020

Hautaustoimi ja kiinteistötoimi

2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen aikana Lohjan seurakunnassa ja sittemmin Lohjan seurakuntayhtymässä on panostettu olemassa olevan rakennuskannan saneeraukseen sekä seurakuntatyön työalojen alueellisista tarpeista nousseiden uusien toimitilojen rakentamiseen. Suuria investointeja vaativat kohteet on Saarikon leirikeskukseen saneeraamista lukuun ottamatta läpikäyty.

Lohjan seurakunnan 1.1.2013 voimaan tulleen laajentumisen myötä seurakunnan investointisuunnittelu on tullut kattamaan liitettyjen seurakuntien kiinteistökannan ja hautausmaa-alueet. Vuoden 2013 kuluessa tehtyjen selvitysten perusteella liitettyjen seurakuntien rakennuskanta on osittain heikossa kunnossa ja rakennukset vaativat paikoin hyvin mittaviakin panostuksia seuraavan kymmenen vuoden ajanjaksolla.

Kiinteistötoimen osalta seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi laaditun investointiohjelman lisäksi tarvittavia korjaushankkeita on määritelty alustavasti erillisessä selvityksessä, joka tulee aikanaan tarkentuneena osaksi Lohjan seurakunnan kiinteistöstrategiaa.

Suunniteltujen investointien kokonaiskustannukset ovat 493 000 € vuonna 2018. Tämän summan lisäksi 150 000 € investointi Karjalohjan kirkon kunnostukseen katetaan erillisestä testamenttirahastosta.

Tarvittavia investointeja tulee suunnitella pitkällä tähtäimellä mm. vuosikatteen riittävyyden näkökulmasta. Kestävän taloudenhoidon periaatteiden mukaisesti vuosikatteen tulee pitkällä aikavälillä kattaa tehdyt investoinnit ja käyttötaloudesta tehtävät suunnitelmanmukaiset poistot.

Talousarvion 2018 investointi- ja kolmivuotissuunnitelma

HAUTAUSTOIMI

HANKINNAT

Koneiden hankinta

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	55 000	-	75 000	130 000

Perustelut: 2018 PL kirkkomaan kiinteistötraktorin vaihto
2020 Metsolan hautausmaan kiinteistötraktorin vaihto

Maanrakennus**Metsolan hautausmaa**

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	-	20 000	40 000	60 000

Perustelut: 2019 uurnahauta-alueen saneeraus
2020 muistolehdon rakentaminen

Karjalohjan hautausmaa

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot		40 000	-	40 000

Perustelut: 2019 muistolehdon saneeraus ja uurnahautaosaston rakentaminen

Virkkalan hautausmaa

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	30 000	50 000	-	80 000

Perustelut: 2018 arkkuhautojen palkitus, uurnahautojen lisärakentaminen
2019 kompostointi- ja läjityskentän rakentaminen

Nummen hautausmaa

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	40 000	-	40 000	80 000

Perustelut: 2018 valaisinten ja pistorasioiden asennus
2020 kompostointi- ja läjityskentän rakentaminen

Investoinnit yhteensä, hautausoimi

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 – 2020
Menot	125 000	110 000	155 000	390 000

KIINTEISTÖTOIMI**HANKINNAT****SUUNNITTELU- JA RAKENNUSTOIMINTA****Virkkalan hautausmaan huoltorakennuksen peruskorjaus ja uusi jätekatos**

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	185 000	-	-	185 000

Perustelut: Virkkalan hautausmaan huoltorakennus on peruskorjauksen tarpeessa. Rakennuksen huonokuntoinen vesikatto on uusittava ja korotettava koneiden ja laitteiden säilyttämiseksi katoksen alla. Peruskorjauksen suunnitelmat on teetetty. Peruskorjaus on tarkoitus toteuttaa vuonna 2018.

Saarikon leirikeskukseen majoitustilojen suunnittelu ja rakentaminen

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	10 000	-	-	10 000

Perustelut: Leirikeskukseen uusien majoitustilojen rakentamisesta ja vanhojen tilojen muutoksesta ja peruskorjauksesta on teetetty alustavat luonnokset ja kustannusarvio, joka on n. 3,0 - 3,5 milj. euroa riippuen siitä, kuinka paljon olemassa olevia tiloja voidaan hyödyntää.

Mikäli suunnittelua jatketaan, tulee alueelle laatia ranta-asemakaava. Kaavoituksen valmistelu on aloitettu, ja seuraavaksi alueelle on laadittava osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Tämän jälkeen vuoroon tulevat kaavaluonnos, viranomaisneuvottelut sekä lopullisen kaavan laatiminen.

Samanaikaisesti on tarkoitus selvittää yhteistyö naapuriseurakuntien kanssa ja mietittävä, voidaanko leirejä pitää seurakunnan ulkopuolella jo olemassa olevissa leirikeskuksissa.

Selvitystyötä varten varataan määräraha vuodelle 2018.

Nummen hautausmaan huoltorakennuksen peruskorjaus

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	8 000	-	200 000	208 000

Perustelut: Hautausmaan huoltorakennukseen on tehtävä peruskorjaus, jonka yhteydessä osa tilasta lämpöeristetään. Hankkeesta on teetetty alustavat luonnospiirustukset. Suunnittelua on tarkoitus jatkaa v. 2018. Peruskorjaus ajoittuu vuodelle 2020.

Pusulan seurakuntatalon huonetilamuutos sekä rakennuksen liittäminen aluelämpöön

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	10 000	500 000	-	510 000

Perustelut: Seurakuntatoimiston tilat (Sentraalitie 5) on tarkoitus myydä ja siirtää toiminnot Pusulan seurakuntatalolle sekä Nummen virastotaloon. Myös hautausmaan henkilökunnalle on tarkoitus tehdä sosiaalitilat seurakuntatalon yhteyteen. Kiinteistö on tarkoitus liittää aluelämpöön.

Hankkeesta on teetetty esisuunnitelmat vuoden 2017 aikana. Suunnittelua on tarkoitus jatkaa vuonna 2018.

Rakentamisajankohdasta tehdään päätökset myöhemmin suunnitelmien valmistuttua.

Pusulan hautausmaan kellotapulin saneeraus

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	-	-	80 000	80 000

Perustelut: Pusulan hautausmaan kellotapuli on saneerauksen tarpeessa.

Tapulin hirsiseinien alaosat ovat pahasti lahonneet. Samoin seinälaudoitukset, paanukatto ja luukut ovat korjauksen tarpeessa. Saneerauksesta on teetetty suunnitelmat, jotka tulee hyväksyttävä museovirastolla.

Pyhän Laurin kirkon sähkö-, valaistus-, kamera- ja äänentoistojärjestelmien sekä palo- ja murtoilmoitinlaitteistojen uusimisen suunnittelu

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	40 000	30 000	-	70 000

Perustelut: Pyhän Laurin kirkon sähkö-, valaistus-, kamera- ja äänentoistojärjestelmät sekä palo- ja murtoilmoitinlaitteistot tulee uusittaviksi lähivuosina. Jotta järjestelmät saadaan integroitua ja tyyllisesti ulkoasultaan sopimaan kirkkosaliin, tulee tämä huomioida jo suunnittelun alkuvaiheessa. Kokonaisuuden hallitsemiseksi ja osa-alueiden yhteensovittamiseksi tulisi työhön palkata osaava sisustusarkkitehti.

Vuonna 2017 on tehty alustavia selvityksiä. Suunnittelua jatketaan vuonna 2018.

Virkkalan kirkon leikkipaikka

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	25 000	-	-	25 000

Perustelut: Virkkalan kirkon lasten leikkipaikan rakentaminen (välineet, aitaus ja valaistus).

Hiidensalmen alueella pilaantuneiden maa-ainesten tutkiminen

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	20 000	-	-	20 000

Perustelut 2018: Pilaantuneiden maa-ainesten jatkotutkimus on tarkoitus toteuttaa vuoden 2018 aikana. Päätös maa-ainesten käsittelystä tehdään myöhemmin, kun hinta ja toimenpiteet on selvitetty.

Seurakuntakeskuksen keittoasema

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	40 000	-	-	40 000

Perustelut 2018: Seurakuntakeskuksen painekeittoaappi on vanha. Sitä on korjattu useaan otteeseen, eikä siihen enää saada varaosia. Tarkoitus on hankkia tilalle nykyaikainen keittoasema.

Karjalohjan kirkon, seurakuntatalon ja virastorakennuksen lukituksen uusiminen

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	20 000	-	-	20 000

Perustelut: Tarkoitus on käynnistää koko seurakunnan lukoston uusiminen nykyaikaisella lukitusjärjestelmällä. Uusiminen aloitetaan Karjalohjan kiinteistöistä. Uutta lukitusjärjestelmää laajennetaan vaiheittain koskemaan kaikkia seurakunnan toimitiloja.

Karjalohjan ruumiskylmiö ja hautausmaan välinevarasto

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	10 000	70 000	-	80 000

Perustelut: Nykyinen seurakuntatalon kellarissa sijaitseva ruumiskylmiö puretaan ja kellaritila sisääntuloineen muutetaan hautausmaan välinevarastoksi. Uusi ruumiskylmiö sijoitetaan virastotalon yhteyteen huonetiloja muuttamalla. Suunnittelutyö on tarkoitus toteuttaa vuonna 2018 ja muutostyöt vuonna 2019.

Investoinnit yhteensä, kiinteistötoimi

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	368 000	600 000	280 000	1 248 000

Investoinnit yhteensä, hautaustoimi ja kiinteistötoimi

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	493 000	710 000	435 000	1 638 000

ERILLINEN RAHASTO, KARJALOHJA**Karjalohjan kivikirkon kuorin kalusteet**

	2018	2019	2020	Yhteensä 2018 - 2020
Menot	150 000	60 000	80 000	290 000

Perustelut: kivikirkon kunnostamista varten on Karjalohjan seurakunta saanut lahjoitus- ym. varoja, joista on muodostettu erillinen rahasto.

Kirkkoneuvosto on nimennyt työryhmän kuorin kalusteiden sekä liikuntarajoitteisten kulkuluiskan suunnitteluun.

Arkkitehdeille on lähetetty tarjouspyynnöt ja suunnitelmat on tarkoitus saada valmiiksi keväällä 2018. Kalusteet teetetään myös tulevan vuoden aikana.

Seuraavassa vaiheessa on tarkoitus uusia sakastin kalusteet ja rakentaa invaluiska pääsisäänkäynnin yhteyteen.

10.1. Poistot

Investointeja ei kirjata suoraan vuosittaiseen tuloslaskelmaan kuluksi sille tilivuodelle, johon hankintameno suoranaisesti kohdistuu, vaan hankintameno jaetaan erikseen määritellyn poistosuunnitelman mukaisesti pitkälle ajanjaksolle (kts. alla oleva lista). Seurakuntatalouksien investoinnit aktivoidaan taseen pysyviin vastaaviin ja ne poistetaan tuloslaskelman kautta hyödykkeen taloudellisena pitoaikana. Seurakunnissa kirkkovaltuusto päättää taseeseen merkittävän käyttöomaisuuden aktivointirajan ja hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Tavoitteena on, että käyttöomaisuuskirjanpidosta löytyy tiedot seurakuntatalouksien pitkävaikutteisista menoista, investoinnit kohdennetaan oikein tilikausien kuluiksi vaikutusaikanaan ja tuloslaskelma antaa oikean kuvan seurakuntatalouksien taloudellisesta tuloksesta tilikauden aikana.

Vuosikatteen (tuottojen ja kulujen erotus ilman poistoja) tulisi olla positiivinen ja kattaa pitkällä aikavälillä myös investoinneista vuosittain tehtävät poistot. Vuoden 2018 talousarviossa **suunnitelman mukaiset poistot** ovat yhteensä **566.174 €**. Vuosikate **186.055 €**.

LIITE 2**Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista**

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteena on tasapoisto. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät Lohjan seurakunnan poistosuunnitelman mukaan:

Aineettomat oikeudet	5 vuotta
ATK-ohjelmien käyttöoikeus	4 v
Perustamis- ja järjestelymenot	4 v
Muut	4 v
Maa- ja vesialueet	ei poistoja
Kirkot	50 v
Siunauskappelit	50 v
Seurakuntatalot	40 v
Hallinto- ja laitosrakennukset	40 v
Leiri- ja kurssikeskukset	30 v
Asuinrakennukset	40 v
Talousrakennukset	15 v
Poiston alaiset peruskorjaukset	10 v
Kiinteät maarakenteet ja -laitteet	20 v
Muut kiint. koneet, laitteet ja rakenteet	10 v
Urut	20 v
Kuljetusvälineet	5 v
Muut liikkuvat työkoneet	5 v
Muut raskaat koneet	10 v
Muut kevyet koneet	5 v
ATK-laitteet	5 v
Muut laitteet ja kalusteet	5 v
Luonnonvarat	käytön muk. poisto
Sakraali, arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa

Kiinteistöjen korjausluontoiset hankkeet peruskorjauksia lukuun ottamatta ovat käyttötalouden kuluja.

11. TALOUSARVIORAPORTIT

Erillinen numeroliite